

**UCHWAŁA NR XXIII/183/2021
RADY GMINY GORZKÓW**

z dnia 30 kwietnia 2021 r.

**w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
gminy Gorzków**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713, z późn. zm.) oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741) w związku z uchwałą Nr VII/60/2019 Rady Gminy Gorzków z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gorzków, Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków przyjętego uchwałą X/57/99 Rady Gminy w Gorzkowie z dnia 30 grudnia 1999 r., ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr IV/15/2007 Rady Gminy Gorzków z dnia 20 marca 2007 r. oraz uchwałą Nr XXXIII/183/2013 Rady Gminy Gorzków z dnia 17 września 2013 r.

§ 2. Integralną część niniejszej uchwały stanowi:

1. Część tekstowa, zawierająca część określającą uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy - część I oraz ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy w formie ujednoliconej - część II (załącznik nr 1).

2. Rysunek w skali 1:10 000 przedstawiający w formie graficznej ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy w formie ujednoliconej (załącznik nr 2).

3. Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków (załącznik nr 3).

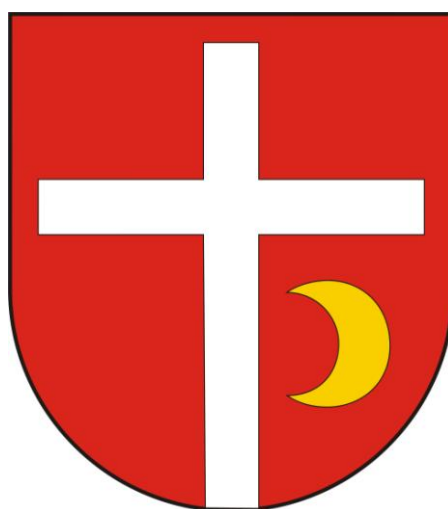
4. Dane przestrzenne (załącznik nr 4).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gorzków.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT GMINY GORZKÓW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GORZKÓW

CZĘŚĆ I

UWARUNKOWANIA ROZWOJU

Studium przyjęte Uchwałą Nr X/57/99 Rady Gminy w Gorzkowie z dnia 30 grudnia 1999 r., ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr IV/15/2007 Rady Gminy Gorzków z dnia 20 marca 2007 r. oraz uchwałą Nr XXXIII/183/2013 Rady Gminy Gorzków z dnia 17 września 2013 r. wraz ze

zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków zgodnie z podjętą Uchwałą Nr XXXV/206/2018 z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków została przyjęta Uchwałą XXIII/183/2021 z dnia 30 kwietnia 2021 r.

GORZKÓW OSADA - 2021 r.

SPIS TREŚCI

I. INFORMACJE OGÓLNE	5
1. Wprowadzenie	5
1.2. Ustawowy zakres „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”	6
2. Zewnętrzne uwarunkowania Gminy Gorzków.....	8
2.1. Uwarunkowania wynikające z Koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju.....	8
2.2. Uwarunkowania wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa.....	10
2.3. Uwarunkowania wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.....	10
II. UWARUNKOWANIA DETERMINUJĄCE SPOSÓB ROZWOJU I ZAGOSPODAROWANIA GMINY	13
1. Usytuowanie w regionie	13
2. Uwarunkowania lokalne, społeczno – gospodarcze – analizy społeczne.	14
2.1. Uwarunkowania demograficzne.....	14
2.1.1. Struktura wieku ludności.....	16
2.1. Struktura gospodarcza gminy.....	19
2.1.2. Bezrobocie	19
2.3. Prognoza demograficzna	21
2.4. Turystyka i sport.....	22
3. Uwarunkowania stanu zagospodarowania gminy	23
3.1. Stan planistyczny	23
3.2. Sieć osadnicza – zabudowa mieszkaniowa.....	24
3.3. Infrastruktura społeczna.....	24
3.4. Zieleń, cmentarze	29
3.5. Rolnictwo	29
3.5.1. Wykorzystanie rolnicze powierzchni gruntów gminy, struktura agrarna	29
3.5.2. Struktura użytkowania gruntów	30
3.5.3. Produkcja roślinna, czynniki sprzyjające i ograniczające rozwój	31
3.5.4. Produkcja zwierzęca	31
3.5.5. Jakość gleb użytkowanych rolniczo	32
3.5.6. Pozarolnicza działalność gospodarcza.....	32
4. Uwarunkowania stanu komunikacji.....	33
4.1. Układ drogowy.	33
4.2. Komunikacja zbiorowa.	35
4.3. Linie kolejowe.	36
5. Uwarunkowania stanu funkcjonowania infrastruktury technicznej.	36
5.1. Sieć wodociągowa.....	36
5.2. Sieć kanalizacyjna	36
5.3. Gospodarka odpadami.....	37
5.4. Ciepłownictwo.	38
5.5. Zaopatrzenie w gaz sieciowy.....	38

5.6. Elektroenergetyka.....	39
5.7. Telekomunikacja.....	39
6. Uwarunkowania stanu środowiska – analizy środowiskowe.....	39
6.1. Rzeźba terenu	39
6.2. Uwarunkowania hydrograficzne.....	40
6.3. Uwarunkowania glebowe.....	40
6.4. Budowa geologiczna, zasoby surowców mineralnych.....	41
6.5. Zasoby leśne	41
6.6. Stan ochrony prawnej środowiska	42
6.8. Klimat.....	42
6.9. Fauna	43
6.10. Flora i szata roślinna.	43
6.11. Walory krajobrazowe.....	44
7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	44
8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy	45
8.1. Możliwości finansowania przez gminę wykonywania sieci komunikacyjnej, a także infrastruktury społecznej, służącej realizacji zadań własnych gminy	45
8.2. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę	47
9. Uwarunkowania kulturowe	49
9.1. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury.....	49
9.1.1. Rozwój osadnictwa nowożytnego.	49
9.1.2. Układy przestrzenne i zabudowa wsi.....	50
9.2. Wykaz zabytków z terenu gminy Gorzków.....	51
9.3. Zasoby archeologiczne	51
10. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych	52

ZESPÓŁ AUTORSKI

Głowy Projektant: mgr Jolanta Siemaszkiewicz
uprawn. urbanist. nr 367/88 zagadnienia środowiska
naturalnego i ekologii, rolnictwo

Zespół autorski: mgr Jadwiga Ćwik
zagadnienia społeczno-gospodarcze, demografia
mgr inż. arch. Krystyna Kuśmierz
zagadnienia środowiska kulturowego, mieszkalnictwo
mgr Iliana Górską
osadnictwo, turystyka, zagadnienia funkcjonalno-
przestrzenne
tech. bud. dróg. Witold Mielniczuk
komunikacja
tech. bud. Lucjan Michalczyk
infrastruktura techniczna
tech. bud. Maria Jaskowska
opracowanie graficzne

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków
przyjęta Uchwałą Nr XXXIII/183/2013 z dnia 17 września 2013 r.

Zespół projektowy Zakładu Projektowo-Budowlanego Pracowni Projektowo-Studialnej EKO-PLAN
w składzie:

mgr inż. Marek Kozłowski – główny projektant
mgr inż. Katarzyna Kasiak
mgr inż. Anita Nankiewicz
mgr Gustaw Obel
mgr Jolanta Kulik

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków
zgodnie z Uchwałą Nr XXXV/206/2018 z dnia 30 lipca 2018 r. o przystąpieniu do zmiany studium

Zespół projektowy Online Plan Sp. z o.o.:
Główny projektant: prof. dr hab. inż. arch. Krystyna Gruszecka
(WA-062/KW/034/2014)
Autorzy: inż. Emilia Kutyla
tech. Piotr Guranowski

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Wprowadzenie

Długofalowe planowanie rozwoju ma szczególne znaczenie dla ukierunkowania bieżącej działalności samorządów gminnych. Wspólnym mianownikiem dla rozwiązywania problemów społecznych i gospodarczych w tej sferze są zagadnienia właściwego wykorzystania zasobów przestrzeni gminy. Rozwój równoważący sferę środowiskową, społeczną i gospodarczą, odbywający się bez degradacji środowiska, to jedyny możliwy i najbardziej uzasadniony kierunek wspólnych działań.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym dokumentem planistycznym, służącym określeniu polityki przestrzennej dla gminy i stanowi aktualnie jedyny dokument planistyczny sporządzony dla całego jej obszaru na podstawie przepisów ustawy dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przedmiotem Studium jest zagospodarowanie przestrzenne obszaru Gminy Gorzków w jej granicach administracyjnych, zaś celem - określenie polityki przestrzennej gminy. Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych.

Studium nie stanowi aktu prawa miejscowego, ale jest dokumentem planistycznym, wiążącym dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz dla władz i administracji samorządowej.

Zmiana Studium podyktowana jest głównie zmianą obowiązującego systemu planistycznego jak i dostosowaniem zapisów do dokumentów o znaczeniu regionalnym i krajowym, przyjętych programów gminnych oraz w związku ze złożonymi wnioskami mieszkańców. Obowiązujące obecnie studium - zmiana studium Uchwałą Nr XXXIII/183/2013 Rady Gminy Gorzków z dnia 17 września 2013 r. - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gorzków zostało sporządzone wiele lat temu i jego ustalenia często nie odpowiadają aktualnej wizji rozwoju gminy. Ponadto w okresie obowiązywania studium gminy Gorzków zmianom uległo wiele przepisów, które regulują gospodarkę przestrzenną.

Podstawą prawną sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Gorzków jest Uchwała Nr XXXV/206/2018 z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Gorzków. Na zmianę Studium składają się następujące części:

1. Część tekstowa, zawierająca część określającą uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy - część I oraz ustalenia określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy w formie ujednoliconej - część II (załącznik do uchwały Nr 1)
2. Rysunek w skali 1:10 000 przedstawiający w formie graficznej ustalenia, określające kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy w formie ujednoliconej (załącznik do uchwały Nr 2).

1.2. Ustawowy zakres „studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego”

Zgodnie z art. 9 ust.1 i 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego, rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza studium zawierające część tekstową i graficzną, uwzględniając zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy, o ile gmina dysponuje takim opracowaniem.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające w szczególności z:

- 1) dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- 2) stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony;
- 3) stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego;
- 4) stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych;
- 6) warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- 7) zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- 8) potrzeb i możliwości rozwoju gminy
 - a) analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,
 - b) prognozy demograficzne, w tym uwzględniające tam gdzie to uzasadnione, migracje w ramach miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodka wojewódzkiego,
 - c) możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,
 - d) bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę;
- 9) stanu prawnego gruntów;
- 10) występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- 11) występowania obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- 12) występowania udokumentowanych złóż kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowanych kompleksów podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- 13) występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- 14) stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;
- 15) zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych;
- 16) wymagań dotyczących ochrony przeciwpowodziowej.

Natomiast zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w studium określa się w szczególności:

- 1) uwzględniające bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, o którym mowa w ust. 1 pkt. 7 lit. D:
 - a) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego;
 - b) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny przeznaczone pod zabudowę oraz tereny wyłączone spod zabudowy;
- 2) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- 3) obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- 4) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 5) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 6) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa w art. 48 ust. 1;
- 7) obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznej;
- 8) obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- 9) kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 10) obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych;
- 11) obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- 12) obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015 r. poz. 2120);
- 13) obszary wymagające przekształceń lub renowacji lub rekultywacji;
- 14) obszary zdegradowane;
- 15) granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- 16) obszary funkcjonalne o znaczeniu lokalnym, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Dodatkowo zgodnie z art. 10 ust. 2a: Jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu; w studium ustala się ich rozmieszczenie.

Poza tym, niezbędne są decyzje dotyczące zmiany przeznaczenia terenów, wynikające z obecnego stanu zagospodarowania, rozwoju przestrzennego i gospodarczego gminy.

Również we wnioskach składanych do Studium postulowane jest powiększenie terenów zabudowy.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w § 8 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233) zmiana studium została opracowana w formie ujednoliconej.

W opracowanym studium wykorzystano:

1. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030, Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2012 r.;
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, uchwała Nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r.;
3. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014- 2020 (z perspektywą do 2030 roku), Uchwała Nr XXXIV/559/2013 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 24 czerwca 2014 r. ;
4. Strategia rozwoju gminy Gorzków na lata 2015-2023;
5. Raport o stanie gminy Gorzków za rok 2018;
6. GUS, Bank Danych Lokalnych.

2. Zewnętrzne uwarunkowania Gminy Gorzków

2.1. Uwarunkowania wynikające z Koncepcji zagospodarowania przestrzennego kraju

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jest najważniejszym dokumentem dotyczącym ładu przestrzennego Polski. Jego celem strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 kładzie szczególny nacisk na budowanie i utrzymywanie ładu przestrzennego, ponieważ decyduje on o warunkach życia obywateli, funkcjonowaniu gospodarki i pozwala wykorzystywać szanse rozwojowe. Koncepcja formułuje także zasady i działania służące zapobieganiu konfliktom w gospodarowaniu przestrzenią i zapewnieniu bezpieczeństwa, w tym powodziowego.

Proponowane w KPZK 2030 nowe ujęcie problematyki zagospodarowania przestrzennego kraju polega na zmianie podejścia do roli polityki przestrzennej państwa w osiąganiu nakreślonych wizji rozwojowych. KPZK 2030 proponuje zerwanie z dotychczasową dychotomią planowania przestrzennego i społeczno-gospodarczego na poziomie krajowym, wojewódzkim i lokalnym oraz w odniesieniu do obszarów funkcjonalnych, wprowadza współzależność celów polityki przestrzennej z celami polityki regionalnej, wiąże planowanie strategiczne z programowaniem działań w ramach programów rozwoju i programów operacyjnych współfinansowanych ze środków UE, określa działania państwa w sferze legislacyjnej i instytucjonalnej dla wzmocnienia efektywności systemu planowania przestrzennego i działań rozwojowych (w tym inwestycyjnych) ukierunkowanych terytorialnie. KPZK 2030 włącza także w główny nurt rozważań na temat zagospodarowania przestrzennego kraju strefę morską, dotychczas nieobecną w strategicznych dokumentach

poziomu krajowego oraz rozszerza zakres interakcji transgranicznych w układzie lądowym i morskim.

W sferze wdrożeniowej KPZK 2030 proponuje:

- sukcesywne dokonanie w ciągu kilku najbliższych lat zasadniczego przeorganizowania systemu i wprowadzenie szeregu nowych rozwiązań prawnych i instytucjonalnych pozwalających na budowę spójnego, hierarchicznego układu planowania i zarządzania przestrzennego ukierunkowanego na realizację celów społeczno-gospodarczych wyznaczanych w odniesieniu do przestrzeni;
- wyznaczenie priorytetów inwestycyjnych i podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację;
- nadanie polityce przestrzennej bardziej europejskiego wymiaru;
- zwiększenie roli koordynacyjnej polityki przestrzennej w stosunku do polityk sektorowych mających największy wpływ na sytuację przestrzenną kraju i poszczególnych terytoriów.

Zgodnie z dokumentem, Polska w roku 2030 to kraj o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowany, sprawnie zarządzany i bezpieczny. Rdzeniem krajowego systemu gospodarczego i ważnym elementem systemu europejskiego stanie się współzależny otwarty układ obszarów funkcjonalnych najważniejszych polskich miast, zintegrowanych w przestrzeni krajowej i międzynarodowej. Jednocześnie na rozwoju największych miast skorzystają mniejsze ośrodki i obszary wiejskie. Oznacza to, że podstawową cechą Polski 2030 r. będzie spójność społeczna, gospodarcza i przestrzenna. Do jej poprawy przyczyni się rozbudowa infrastruktury transportowej (autostrad, dróg ekspresowych i kolei) oraz telekomunikacyjnej (przede wszystkim internetu szerokopasmowego), a także zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług publicznych.

Cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju to przede wszystkim efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej terytorialnie zróżnicowanych potencjałów rozwojowych dla osiągania ogólnych celów rozwojowych – konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia, sprawności funkcjonowania państwa oraz spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym i terytorialnym w długim okresie.

Cele szczegółowe to:

Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności.

W strukturze osadniczej dla Gminy Gorzków ważna jest bliskość miast Krasnystaw, Zamościa oraz Chełma, jako miast powiatowych.

Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów.

Dla Gminy Gorzków ważny jest ten cel rozwoju, ponieważ wspomaga obszary o najniższym poziomie dostępu do dóbr i usług, warunkując tym samym możliwości rozwojowe. Ze względu na utrzymujące się różnice terytorialne w tej sferze, polityka przestrzenna zmierza do zapewnienia jednolitego standardu dostępu do usług o podstawowym znaczeniu dla procesów rozwojowych na terenie całego kraju, w zakresie edukacji, zdrowia, sportu i turystyki, transportu publicznego, kultury, usług komunalnych.

Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej.

Dla Gminy Gorzków w tym punkcie ważna jest poprawa dostępności komunikacyjnej oraz integracji telekomunikacyjnej. Przewidywane jest wspieranie rozwoju sieci teleinformatycznych na terenach wiejskich oraz przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu grup społecznych i regionów.

Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski.

KPZK postuluje dalsze zintegrowanie funkcjonalne istniejących form ochrony przyrody – w tym krajowej sieci obszarów chronionych, złożonej przede wszystkim z parków narodowych, rezerwatów, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i europejskiej sieci Natura 2000.

Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa.

Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

2.2. Uwarunkowania wynikające z Planu zagospodarowania przestrzennego województwa

Za główne cele rozwoju województwa lubelskiego przyjęto:

- policentryczny rozwój sieci osadniczej;
- wzbogacenie i racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi uwzględniające potrzeby przyszłych pokoleń;
- utrzymanie walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu;
- zintegrowana ochrona jakości środowiska życia człowieka;
- wzmocnienie stabilności środowiska przyrodniczego;
- wzmocnienie tożsamości kulturowej regionu przez ochronę i pielęgnację zasobów kulturowych oraz ich wzbogacenie walorami współczesnymi;
- zwiększenie konkurencyjności gospodarki województwa oraz poprawa jego atrakcyjności inwestycyjnej;
- poprawa dostępności komunikacyjnej regionu;
- zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego województwa;
- powszechny dostęp do usług teleinformatycznych;
- wyposażenie jednostek osadniczych w kompleksowe systemy wodno-kanalizacyjne;
- wyposażenie obszaru województwa w niezbędną liczbę obiektów i instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych, przemysłowych i niebezpiecznych;
- zapewnienie warunków przestrzennych służących potrzebom obronnym państwa oraz ochronie ludności i jej mienia przed zagrożeniami naturalnymi i cywilizacyjnymi.

2.3. Uwarunkowania wynikające ze Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego

Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 r. została przyjęta uchwałą nr XXIV/406/2021 z dnia 29 marca 2021 r. Sejmiku Województwa Lubelskiego. Z obecnej i przyszłej sytuacji regionu wynika, że przed województwem lubelskim stoją

konkretne wyzwania rozwojowe, których realizacja powinna zmierzać do poprawy miejsca, jakie zajmuje ono wśród polskich województw pod względem poziomu rozwoju gospodarczego i jakości życia ludności.

Strategia do roku 2030 roku określa następujące kierunki interwencji OSI Żywicielskiego, na obszarze, którego znajduje się Gmina Gorzków, w kontekście realizacji celów SRWL:

1.1 Poprawa konkurencyjności gospodarstw rolnych

- Poprawa warunków wodnych, w tym retencjonowanie, melioracje i nawodnienia, ochrona i lepsze wykorzystanie wód,
- Ochrona gleb, w tym racjonalizacja stosowania chemicznych nawozów oraz środków ochrony roślin oraz stosowanie agrotechniki przeciwozyjnej i zadrzewień śródpolnych,
- Rozwój lokalnych specjalizacji rolnych m.in. w oparciu o odtworzenie historycznie ukształtowanych lub wykorzystanie nowych, niszowych kierunków produkcji,
- Poprawa struktury wielkościowej i organizacyjnej gospodarstw rolnych,
- Rozwój agroturystyki i turystyki wiejskiej jako istotnego elementu regionalnej oferty turystycznej oraz ważnego czynnika poprawy ekonomicznej gospodarstw rolnych,

1.2 Rozwój przedsiębiorczości wykorzystującej surowce rolne

- Rozwój podmiotów przetwórstwa rolno-spożywczego,
- Rozwój infrastruktury i obiektów przechowalniczych,
- Tworzenie warunków oraz działania na rzecz lokalizacji na terenie województwa lubelskiego siedziby oraz podmiotów Krajowej Grupy Spożywczej,

2.1. Zrównoważony rozwój systemów infrastruktury technicznej

- Poprawa regionalnych i międzyregionalnych powiązań komunikacyjnych z uwzględnieniem szkieletowego układu dróg ekspresowych (S19, S17 i S12) oraz planowanej autostrady A2, w tym budowa obwodnic miast. Przedsięwzięcia flagowe m. in.: Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr: DW842,

2.4. Ochrona walorów środowiska

- Ochrona wartości przyrodniczych, w tym krajobrazu, siedlisk i bioróżnorodności
Przedsięwzięcia flagowe:
 - Opracowanie planów ochrony oraz planów zadań ochronnych dla obszarów objętych prawną formą ochrony przyrody;
 - Aktualizacja lokalnych dokumentów planistycznych w zakresie uwzględnienia działań i warunków zagospodarowania wynikających z planów ochrony i planów zadań ochronnych.
- Wspieranie działań na rzecz ochrony i kształtowania zasobów wodnych, w tym racjonalizacji wielkości poboru wody, rozwój i modernizacja oczyszczalni ścieków, zwiększanie małej retencji i renaturyzacji rzek

3.4. Innowacyjne wykorzystanie walorów przyrodniczo-kulturowych, rozwój sportu i usług wolnego czasu

- Kreowanie, rozwijanie oferty i infrastruktury ośrodków łączących funkcje edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne, wykorzystujących nowe trendy w turystyce,

- Rozwijanie produktów i oferty wydarzeń wykorzystujących unikalne zasoby lokalne (np. kuchnię, wydarzenia historyczne, tradycje, materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe, walory środowiskowe, wydarzenia związane z przejawami współczesnej twórczości artystycznej, wydarzenia sportowe),
 - Organizacja punktów usług i obsługi turystycznej dla turystyki zmotoryzowanej (np. caravanning, turystyka motocyklowa),
 - Rozwój infrastruktury sprzyjającej tworzeniu zróżnicowanej oferty opartej o różne formy turystyki (np. kajakową, rowerową, nordic walking, konną, kulturową, historyczną, przyrodniczą, kulinarną itp.),
 - Wspieranie rozwoju przemysłów kreatywnych oraz przemysłów kultury, przedsiębiorczości bazującej na lokalnych zasobach, dziedzictwie kulturowym i usługach edukacyjnych,
 - Ochrona zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym poprzez rozwijanie funkcji użytkowej obiektów kulturowych
- 4.4. Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej
- Wspieranie działań i współpraca z właściwymi podmiotami na rzecz realizacji inwestycji sprzyjających pogłębianiu kontaktów międzyregionalnych, w tym w zakresie infrastruktury granicznej (budowa i rozbudowa przejść granicznych oraz dostosowanie ich do obsługi ruchu turystycznego) oraz poprawiającej dostępność do przejść granicznych (drogi, linie kolejowe, parkingi buforowe, infrastruktura turystyczna)
- Przedsięwzięcia flagowe:
- Wspieranie rozbudowy istniejącej oraz budowy nowej infrastruktury poprawiającej dostępność do przejść granicznych (drogi, linie kolejowe, parkingi buforowe, infrastruktura turystyczna).
 - Wspieranie działań na rzecz ochrony zasobów przyrodniczych na obszarach przygranicznych oraz rozwój zintegrowanej turystyki transgranicznej.

II. UWARUNKOWANIA DETERMINUJĄCE SPOSÓB ROZWOJU I ZAGOSPODAROWANIA GMINY

1. Usytuowanie w regionie

Gmina Gorzków to gmina wiejska, położona w środkowo-wschodniej części województwa lubelskiego, w zachodniej części powiatu krasnostawskiego. Gmina sąsiaduje z gminami: Krasnystaw, Łopiennik Górny, Rybczewice (powiat świdnicki), Izbica, Rudnik, Żółkiewka. Przez Gminę przepływa rzeka Żółkiewka. Na jej terenie znajduje się zbiornik wodny w Gorzkowie-Osadzie o pow. ok. 12,69 ha i zespół stawów rybnych w Wielobyczu o łącznej powierzchni ok. 6,6 ha.

Gmina jest oddalona: od Lublina – ok. 55 km, od Krasnegostawu – ok. 14 km, od Warszawy – ok. 228 km.

Powierzchnia administracyjna gminy wynosi 96 km², a w jej skład wchodzi 23 miejscowości: Antoniówka, Baranica, Bogusław, Borowe, Borów, Borów-Kolonia, Borsuk, Chorupnik, Czysta Dębina, Czysta Dębina-Kolonia, Felicjan, Gorzków-Osada, Gorzków-Wieś, Góry, Olesin, Orchowiec, Józefów, Piaski Szlacheckie, Widniówka, Wielkopole, Wielobycz, Wiśniów, Zamostek.

Rys. 1. Położenie gminy Gorzków w powiecie krasnostawskim

Cechą charakterystyczną Gminy jest skupienie zabudowy wzdłuż rzeki Żółkiewki oraz wzdłuż traktów komunikacyjnych, co przyczyniło się do pasmowego układu jednostek osadniczych.

Ośrodkiem centralnym jest Gorzków-Osada, który zachował tradycje miasteczkowe, zarówno w układzie przestrzennym (historyczny układ urbanistyczny z końca XVII w.) oraz pełnionych funkcji jako siedziba władz administracyjnych, oświatowych, usługowych, kulturalnych i religijnych. Położenie Gorzkowa oraz rozwinięta sieć dróg umożliwia łatwość komunikowania się ze wszystkimi sołectwami.

Pod względem geograficznym gmina Gorzków usytuowana jest w obrębie mezoregionu Wyniosłości Giełczewskiej, stanowiącej część makroregionu Wyżyny Lubelskiej.

2. Uwarunkowania lokalne, społeczno – gospodarcze – analizy społeczne.

2.1. Uwarunkowania demograficzne

Gmina Gorzków (wg stanu na dzień 31.12.2018 r.) liczy 3 563 mieszkańców, z czego 53,0% stanowią kobiety, a 47,0% mężczyźni. W latach 2002-2018 liczba mieszkańców zmalała o 16,36 %. Średni wiek mieszkańców wynosi 45 lat i jest większy od średniego wieku mieszkańców województwa lubelskiego oraz większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Gmina Gorzków ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -26. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -7,29 na 1000 mieszkańców gminy Gorzków. W 2018 roku urodziło się 32 dzieci, w tym 15 dziewczynek i 17 chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,55 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Na początku roku 2018 szacowano, że 90 osób zagrożonych było ubóstwem, zaś pod koniec 2018 r. szacowano tę grupę również na 90 osób.

Bezrobocie na dzień 31 stycznia 2018 r. wynosiło 169 osób, w tym 86 kobiet i 83 mężczyzn zaś na dzień 31 grudnia 2018 r. 155 osób, w tym 83 kobiety i 72 mężczyzn. Przyczyną niewielkiego spadku bezrobocia była ogólna sytuacja gospodarcza w kraju i na terenie powiatu. Liczba osób bezrobotnych w Gminie Gorzków stanowi 4,70 % osób bezrobotnych w powiecie krasnostawskim. Stopa bezrobocia w powiecie krasnostawskim w roku 2018 wynosiła 11,6% (dane PUP – stan na 31.12.2018 r.), w porównaniu z rokiem 2017 spadła o 1,1%.

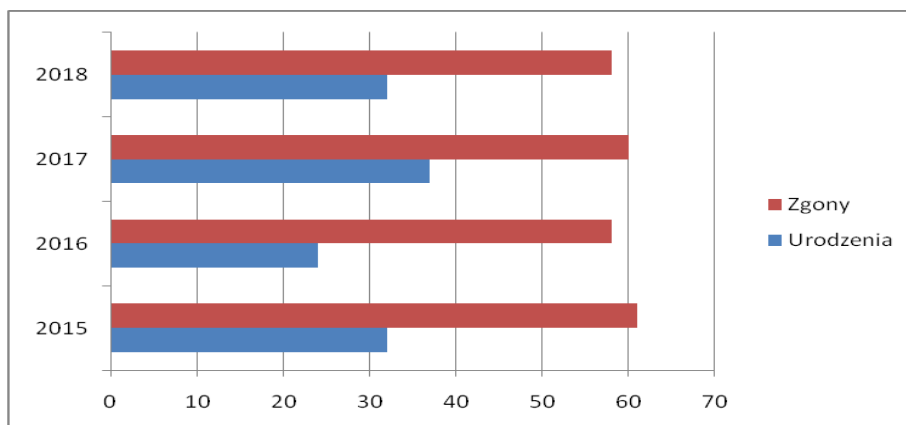
Tabela nr 1. Wykaz ludności wg zameldowania na pobyt stały i czasowy z podziałem na płeć (31.12.2018 r.)

Lp.	Miejscowość	Kobiety	Mężczyźni	Razem
1	Antoniówka	74	54	128
2	Baranica	55	45	100
3	Bobrowe	86	60	146
4	Bogusław	49	41	90
5	Borów	98	102	200
6	Borów-Kolonia	59	45	104
7	Borsuk	35	35	70

8	Chorupnik	170	175	345
9	Czysta Dębina	65	70	135
10	Czysta Dębina-Kolonia	52	44	96
11	Felicjan	58	64	122
12	Gorzków-Osada	131	114	245
13	Gorzków-Wieś	150	128	278
14	Góry	38	27	65
15	Józefów	11	8	19
16	Olesin	27	29	56
17	Orchowiec	215	182	397
18	Piaski Szlacheckie	173	138	311
19	Widniówka	24	19	43
20	Wielkopole	122	107	229
21	Wielobycz	56	59	115
22	Wiśniów	79	64	143
23	Zamostek	61	65	126
Razem		1888	1675	3563

Tabela nr 2. Przyrost naturalny

	2015	2016	2017	2018
Urodzenia	32	24	37	32
Zgony	61	58	60	58

Wykres 1. Zgony i urodzenia w Gminie Gorzków

Dynamika zmian liczby ludności

Zmiany w liczbie ludności spowodowane są głównie niskim przyrostem naturalnym oraz ujemnym ruchem migracyjnym. Tendencja odpływowa ludności wiejskiej jest typowa dla tego regionu i ciągle się utrzymuje. Są to migracje wewnętrzne występujące najczęściej w związku z trudnościami na rynku pracy, warunkami mieszkaniowymi oraz sprawami rodzinnymi /zawarcie związku małżeńskiego/.

Przyrost naturalny i migracja ludności

Gminę charakteryzuje w ostatnich latach ujemny wskaźnik migracji, co oznacza większą liczbę osób wymeldowanych, niż zameldowanych na jej terenie w ciągu jednego roku. Obecną sytuację należy tłumaczyć takimi czynnikami jak: słaba infrastruktura gospodarcza i brak rynku pracy. Jednocześnie należy mieć świadomość, iż nie da się w znacznym stopniu ograniczyć migracji zarobkowej mieszkańców gminy do większych miast i za granicę.

2.1.1. Struktura wieku ludności.

Wzajemne proporcje pomiędzy poszczególnymi grupami wiekowymi ludności w gminie świadczą o jej kondycji demograficznej. Zmiany w strukturze wieku ludności gminy Gorzków mają podobne tendencje co zmiany zachodzącej w kraju czy regionie.

Tabela nr 3. Struktura demograficzna

Przedział wiekowy	Liczba osób
0-6 lat	181
7-18 lat	364
19-59 lat	1776
60 +	1242

Wykres 2. Przekrój wiekowy w gminie.

Strukturę ludności według płci charakteryzuje procentowy udział liczby mężczyzn i kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców. W 2018 roku liczba mężczyzn wynosiła **1675**, a kobiet **1888**, co stanowi odpowiednio 47 % i 53 % ogółu ludności. **W latach 2002-2017 liczba mieszkańców zmalała o 17,0%.** Struktura ludności według wieku jest

jedną z najbardziej istotnych charakterystyk populacji. Warunkuje ona intensywność procesów demograficznych, a w konsekwencji tempo rozwoju ludności.

Tabela 3 przedstawia liczbę ludności w poszczególnych przedziałach wiekowych. W społeczeństwie dominują osoby w wieku produkcyjnym – 50 %, zaś wśród grup nieprodukcyjnych przeważają osoby w wieku przedprodukcyjnym – 15 %, /wiek poprodukcyjny – 35 %/. Lokalna gospodarka nie generuje wystarczającej liczby miejsc pracy, aby spożytkować zwiększony udział liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Analizując przyczyny ubytku liczby ludności niewątpliwie można stwierdzić, że jej systematyczne zmniejszanie się jest nie tylko wynikiem ujemnego salda migracji lecz także spadkiem liczby zawieranych związków małżeńskich, co pociąga za sobą niski przyrost naturalny.

W najbliższych latach będzie następować spadek liczby urodzeń, gdyż w wiek rozrodczości wejdą mało liczebne roczniki. Mogą wystąpić także migracje, co jeszcze bardziej przyczyni się do zwiększenia ujemnego salda. Od kilku lat daje się zauważyć zagraniczny ruch migracyjny w celu polepszenia sytuacji ekonomicznej.

Długookresowa analiza zmian liczby ludności gminy wykazuje postępujący ubytek, który w okresie ostatnich 20 lat wyniósł aż 20,6 %. Malejąca ilość urodzeń, bardzo wysoka liczba zgonów (znacznie wyższa niż w obszarach wiejskich regionu) oraz stałe ujemne saldo migracji kwalifikuje gminę do obszarów o silnej depresji demograficznej. Decyduje również o utrwaleniu deformacji struktur demograficznych.

Struktura ludności wg płci jest typowa dla obszarów wiejskich. W średnich rocznikach znaczny niedobór kobiet spowodowany nadmierną migracją. Jest to tendencja niewłaściwa, grożąca w przyszłości dalszym zmniejszeniem przyrostu naturalnego, wśród starszych - blisko 2 -krotna przewaga ilości kobiet związana ze znaczną umieralnością wśród mężczyzn.

W strukturze wieku zaznacza się niekorzystnie niski udział ludności w wieku produkcyjnym (zaledwie połowa społeczeństwa) oraz bardzo wysoki udział ludności w wieku emerytalnym, osiągający wartości jedne z najwyższych w regionie (28,2 %). Udział ludzi młodych jest bardzo niski i świadczy o niskim biologicznym potencjale rozwojowym ludności.

Problem szybkiego starzenia się społeczeństwa dotyczy prawie całego obszaru gminy. Trudno wyodrębnić obszary, w których struktura wiekowa ludności jest korzystna. Bardzo trudna sytuacja występuje w obszarze obejmującym sołectwa: Antonówka, Bobrowe, Borów Kol., Chorupnik, Czysta Dębina Kol., Józefów, Olesin, Wielobycz (udział ludności starej osiąga aż 40 % - Józefów).

Największym problemem natury socjologicznej - ekonomicznej tego obszaru jest wysokie obciążenie ekonomiczne ludności pracującej, opieka socjalna seniorów, gospodarstwa porzucone, bez następców, nasilające się zjawisko patologii społecznej.

Obszarem o stosunkowo „młodych” strukturach są sołectwa: Gorzków-Osada, Gorzków Wieś, Wiśniów, Góry, Borsuk, Piaski Szlacheckie, Zamostek. Problemem tego obszaru jest zapewnienie odpowiedniego poziomu edukacji młodego pokolenia oraz wysokie obciążenie demograficzne ludności pracującej.

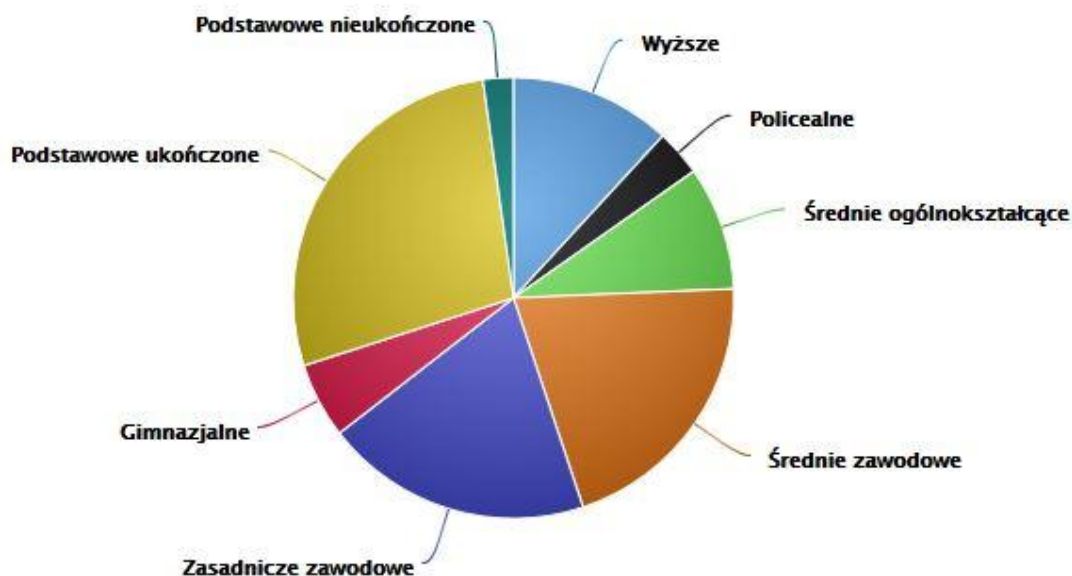
Dużym problemem społecznym gminy ograniczającym rozwój jest niski poziom wykształcenia ludności zamieszkałej na wsi. 660 mieszkańców gminy Gorzków jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 336 kobiet oraz 324 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 11,9% ludności posiada wykształcenie wyższe, 3,4% wykształcenie policealne, 9,1% średnie ogólnokształcące, a 20,5% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 19,6% mieszkańców gminy Gorzków, gimnazjalnym 5,5%, natomiast 27,7% podstawowym ukończonym. 2,2% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do całego województwa lubelskiego mieszkańcy gminy Gorzków mają niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Gorzków największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (29,7%) oraz średnie zawodowe (18,5%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (25,7%) oraz podstawowe ukończone (25,6%). 14,1% mieszkańców Gminy Gorzków w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (14,6% wśród dziewczynek i 13,6% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 814 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 0,00 dzieci w wieku przedszkolnym. W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształci się 27,4% ludności (28,9% wśród dziewczynek i 25,9% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 21 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 81,77. Wśród mieszkańców w wieku potencjalnej nauki 12,1% zalicza się do przedziału 13-15 lat - kształcenie na poziomie gimnazjalnym (10,1% wśród dziewczyn i 14,2% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach gimnazjalnych przypada 23 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach gimnazjalnych do osób w wieku 13-15 lat) wynosi 85,37. W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształci się 17,7% mieszkańców (16,7% wśród dziewczyn i 18,8% wśród chłopaków). W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 28,6% mieszkańców gminy Gorzków w wieku potencjalnej nauki (29,8% kobiet i 27,5% mężczyzn). (źródło: GUS 31.12.2016 r.)

Młodzież po ukończeniu szkoły podstawowej może kontynuować naukę: w zakresie szkolnictwa ogólnokształcącego w: Turobinie, Krasnymstawie, Tarnogórze, Wysokiem i Zamościu, w zakresie szkolnictwa zawodowego w: Krasnymstawie, Zamościu, Izbicy, Turobinie i Żółkiewce, dla dorosłych: w Turobinie, Izbicy, Żółkiewce, Krasnymstawie, Zamościu.

Wykres 3. Poziom wykształcenia

Poziom wykształcenia – Gmina Gorzków

(Źródło: Narodowy Spis Powszechny 2011)

Reasumując powyższe należy przypuszczać, że na terenie tut. Gminy, o ile nie nastąpi planowany rozwój gminy, w tym znaczna aktywizacja gospodarcza, rozwój turystyki w skali regionu, poparty stworzeniem bazy noclegowej w ciągu następnych lat będzie występował ubytek ludności.

2.1.Struktura gospodarcza gminy

Dokonanie właściwej analizy rynku pracy i struktury zatrudnienia w gminie Gorzków jest bardzo trudne. Przyczynę takiego stanu rzeczy stanowi brak rzetelnych i przede wszystkim aktualnych danych na temat osób pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych oraz w mikroprzedsiębiorstwach. Analizując dane Głównego Urzędu Statystycznego można stwierdzić, iż w 2017 roku liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON dla gminy wyniosła ogółem: 154, w tym w sektorze rolniczym, leśniczym, łowieckim i rybactwo: 10, co stanowi 6,5%, przemysłowym i budowlanym: 18, co stanowi 11,7% oraz pozostała działalność: 126, co stanowi 81,8%. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Gorzków najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (43.9%) oraz Pozostała działalność (8.1%).

Jeśli pod uwagę weźmiemy trend udziału pracujących w ogóle osób w wieku produkcyjnym w ostatnich trzech latach widać wyraźny wzrost w porównaniu z latami wcześniejszymi. Należy jednakże pamiętać, że dane te nie obejmują pracujących w indywidualnych gospodarstwach rolnych.

2.1.2.Bezrobocie

Bezrobocie to zjawisko gospodarcze polegające na tym, że pewna część ludzi zdolnych do pracy i poszukujących jej nie znajduje zatrudnienia. Jego miarą jest stopa bezrobocia,

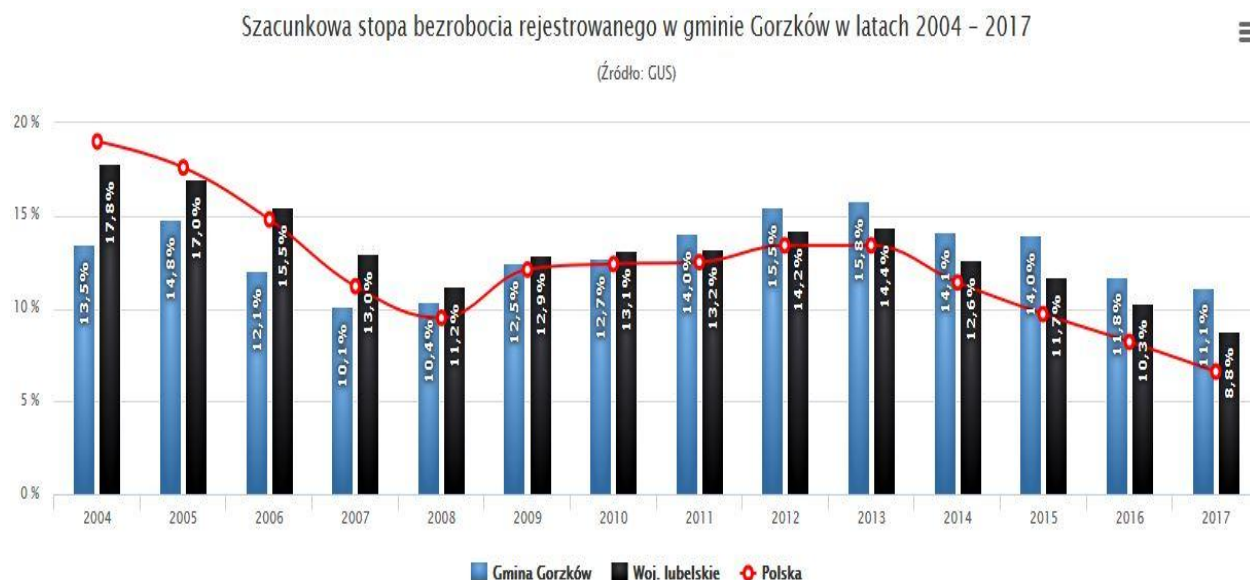
będąca relacją zarejestrowanych bezrobotnych do siły roboczej lub do liczby ludności w wieku produkcyjnym.

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krasnymstawie z terenu Gminy Gorzków na dzień 31 grudnia 2017 roku wynosiła 167 osób co stanowi 11,1 % ogółem zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym. Wśród ludności w wieku produkcyjnym najwięcej osób aktywnych zawodowo to osoby w wieku produkcyjnym i osoby młode szczególnie do 24 roku życia. Osoby w tym przedziale wieku charakteryzują się też najwyższymi współczynnikami aktywności zawodowej.

Główną przyczyną dużego bezrobocia na terenie gminy jak i całego powiatu krasnostawskiego jest typowo rolniczy charakter. Średnia gęstość zaludnienia jest kolejnym czynnikiem wpływającym na wysoki wskaźnik bezrobocia.

Ponadto przyczynami dużego bezrobocia na terenie gminy były następujące zjawiska:

- zwolnienia grupowe z dużych zakładów pracy w pobliskich miastach,
- kurczenie się dotychczasowych możliwości zatrudnienia (likwidacja Państwowych Gospodarstw Rolnych, Spółdzielni Kółek Rolniczych),
- brak perspektyw pracy w mieście.

Wykres 4. Szacunkowa stopa bezrobocia w latach 2004-2017.

Najliczniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem podstawowym i zasadniczym. Osoby o najniższych kwalifikacjach mają największe trudności w pozyskaniu pracy. Są to osoby, które w pierwszej kolejności zostały zwolnione z pracy w związku z likwidacją (Państwowych Gospodarstw Rolnych, pracujący poza miejscem zamieszkania).

Duża liczba osób z terenu gminy pozostaje bez pracy powyżej 24 miesięcy. Jest to typowa oznaka występowania na terenie gminy długotrwałego bezrobocia, które dotyka co drugiego bezrobotnego. Są to zazwyczaj osoby z małymi szansami na znalezienie zatrudnienia na obecnym rynku pracy, bez odpowiedniego wykształcenia oraz bez kwalifikacji. Osoby takie mają najmniejszą szansę na znalezienie pracy.

2.3. Prognoza demograficzna

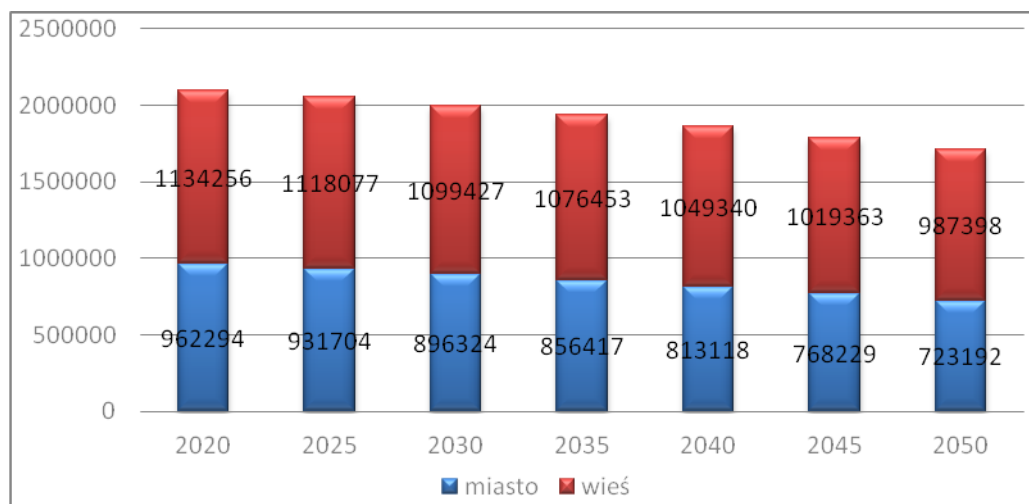
Zgodnie z prognozą demograficzną w perspektywie na lata 2020 - 2050 opracowaną przez GUS, liczba ludności w województwie lubelskim będzie się zmniejszała. Proces ten będzie postępował zarówno w miastach jak i na wsi. Osiągnięte następujące wielkości w roku 2020 - 2 096 460 mieszkańców, natomiast w roku 2050 - 1 710 590. Podczas gdy na koniec 2013 roku wynosiła 2 156 150.

Tabela 4. Liczba ludności według prognozy demograficznej na lata 2020-2050.

	2020	2025	2030	2035	2040	2045	2050
ogółem	2096460	2049781	1995751	1932870	1862458	1787592	1710590
miasto	962294	931704	896324	856417	813118	768229	723192
wieś	1134256	1118077	1099427	1076453	1049340	1019363	987398

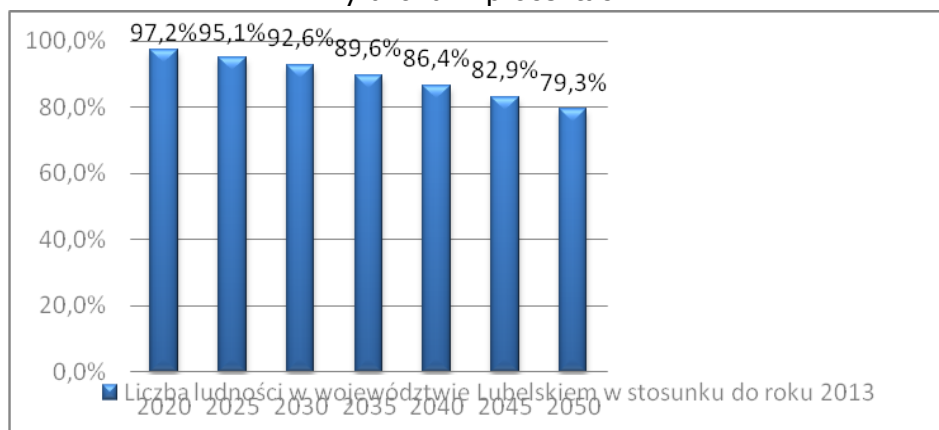
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 5. Liczba ludności według prognozy demograficznej na lata 2020-2050.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Wykres 6. Liczba ludności w województwie lubelskim w stosunku do stanu na rok 2013 wyrażona w procentach.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Zgodnie z przewidywaniami, liczba ludności w województwie lubelskim w 2050 roku będzie stanowiła 79,3% w stosunku do roku 2013.

Z wyżej przedstawionej prognozy demograficznej wynika, że ludność gminy będzie malała.

Połączenie przedstawionych powyżej danych demograficznych dla gminy wskazuje, że tendencje demograficzne Gminy Gorzków są niekorzystne. Saldo migracji przyjmuje wartości ujemne, liczba ludności maleje, przyrost naturalny jest ujemny. Struktura wieku utrzymuje się na tym samym poziomie.

Ujemny bilans nie bierze jednak pod uwagę przyszłych możliwych szans na rozwój gminy, głównie rozwoju strefy aktywności gospodarczej i turystycznej.

2.4. Turystyka i sport

Walory krajobrazowe oraz przyrodnicze stwarzają podstawy do rozwoju turystyki na obszarze Gminy Gorzków, co może być jednym ze sposobów przeciwdziałania bezrobociu i bodźcem do rozwoju przedsiębiorczości w sferze turystyczno-usługowej. Rzeźba terenu daje możliwości do uprawiania sportów zimowych, jak również turystyki konnej i pieszej. Klimat, który charakteryzuje się największym usłonecznieniem w Polsce, a także długo utrzymująca się pokrywa śnieżna w zimie, predysponuje do przyjazdu turystów na teren Gminy. Niestety brak jest ścieżek rowerowych.

Na terenie Gminy brak jest hoteli, kwater i gospodarstw agroturystycznych, brak jest typowej bazy turystycznej takiej jak hotele, pensjonaty, schroniska, campingi, kąpieliska. Nieliczne są punkty gastronomiczne. Istnieje pilna potrzeba budowy lub organizacji.

Na terenie Gminy Gorzków działa Gminny Klub Sportowy „Zryw” Gorzków – będący organizacją o długiej tradycji, klub wystawia równolegle dwie drużyny: juniorów i seniorów, uczestniczy w rozgrywkach piłkarskich A – klasy.

Bazę sportowo-rekreacyjną w Gminie Gorzków stanowią:

1. Plac zabaw przy Szkole Podstawowej w Gorzkowie-Osadzie – wyposażony w zestaw zabawowy;
2. Boisko sportowe przy Szkole Podstawowej w Gorzkowie-Osadzie – nowoczesny obiekt sportowy, boisko o nawierzchni poliuretanowej, w wymiarach 19x32 m. Posiada cechy pełnowymiarowego boiska do gry w koszykówkę, siatkówkę oraz boiska do gry w piłkę nożną i ręczną o niestandardowych wymiarach. Obiekt zawiera mini bieżnię z piaskownicą i jest całkowicie ogrodzony. Boisko wykorzystywane jest przez dzieci i młodzież szkolną oraz udostępniane mieszkańcom;
3. Boisko piłkarskie w Gorzkowie-Osadzie – obiekt sportowy użytkowany przez klub piłkarski „Zryw” Gorzków. Boisko posiada wymiary 61,5-90 m o nawierzchni trawiastej, piłkochwyt wysokości 4 m i długości 30 m, dojścia i dojazdy z kostki betonowej – 358 m², trybuny systemowe dla 150 osób, kabiny dla zawodników – 2 szt. Na obiekcie odbywają się również imprezy okolicznościowe, plenerowe – festyny;
4. Hala sportowa przy Gimnazjum w Gorzkowie-Osadzie. Przystosowana do piłki ręcznej, koszykówki i siatkówki. Ćwiczy na niej młodzież z miejscowego gimnazjum.

3. Uwarunkowania stanu zagospodarowania gminy

3.1. Stan planistyczny

Obszar gminy w całości pokryty jest planem miejscowym. Obecnie obowiązujący Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gorzków został uchwalony przez Radę Gminy Gorzków w dniu 26 lutego 2004 r. uchwałą nr XIII/66/2004 r. Postanowienia MPZP obejmują 100 % powierzchni Gminy.

Przyjęcie Planu zostało poprzedzone opracowaniem i uchwaleniem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego uchwałą nr X/57/1999 z dnia 30 grudnia 1999 r.

Głównymi celami zawartymi w ustaleniach planu miejscowego była:

- poprawa ładu przestrzennego i podniesienie estetyki przy uwzględnieniu wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego Gminy oraz ich ochrony,
- poprawa warunków życia mieszkańców,
- ochrona interesów publicznych lokalnych i ponadlokalnych w zakresie usług, obsługi komunikacyjnej i zaopatrzenia w elementy infrastruktury technicznej,
- umożliwienie działalności różnorodnym podmiotom przy minimalizacji wzajemnych konfliktów.

Przedmiotowy dokument zawiera szczegółową część opisową, będącą treścią uchwały oraz rysunek planu w skali 1:10.000 jako załącznik graficzny.

Od czasu uchwalenia Planu miejscowego dokonano trzykrotnej jego istotnej zmiany, poprzedzonych zmianami studium, a mianowicie:

- w 2008 roku dokonano zmiany pod kątem wydzielenia obszaru centrum Gorzkowa-Osady, wyznaczenia terenu pod składy i magazyny do obsługi rolnictwa oraz działki pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne (uchwała nr XIII/94/2008 z dnia 13 marca 2008 r.);
- w 2013 roku dokonano zmiany 17 obszarów dotyczących: przeznaczenia terenów po byłych szkołach i ośrodku zdrowia, wyznaczenia obszarów do obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych, powiększenia cmentarza grzebalnego wraz z dojazdem, biogazowni o mocy do 1,8 MW, wskazanie terenów pod obsługę komunikacji w tym stację paliw, wyznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową zagrodową i jednorodzinną, - zalesień.

Zmiany plany w powyższym zakresie przyjęto uchwałą nr XXXVII/205/2013 z dnia 27 grudnia 2013 r.

W 2014 r. dokonano zmiany 3 obszarów, a głównym celem było wyznaczenie terenu pod ujęcie wody oraz terenów pod zabudowę mieszkaniową zagrodową a także zmieniono przeznaczenie działki po byłym punkcie skupu mleka (uchwała nr XL/225/2014 z dnia 10 kwietnia 2014 r.).

Obecnie podjęty został temat kolejnego planu obejmującego 22 obszary.

Główne z nich to:

- wyznaczenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe zagrodowe i jednorodzinne,
- wyznaczenie terenu do obsługi cmentarza (zaplecze gospodarcze, parking, usługi),
- budowa stawów rybnych,
- zalesienie,
- uaktualnienie zapisów planu dotyczące numeracji dróg, linii rozgraniczających itp.

3.2. Sieć osadnicza – zabudowa mieszkaniowa

Największy wpływ na kształtowanie osadnictwa ma układ komunikacyjny. W gminie Gorzków występuje ulicowy charakter osadnictwa skupiający się głównie wzdłuż dróg znajdujących się na terenie Gminy Gorzków. Obecne miejscowości są jednostkami osadniczymi o różnej formie przestrzennej. Dominującym w gminie jest układ jednodrożnicowy z zabudową dwustronną. Występuje również zabudowa kolonijna.

Do wartościowszych układów przestrzenno - krajobrazowych należy zabudowa wsi związanych z osadnictwem w dolinie rzeki. Są to wsie typu łańcuchowego. Typ wielodrożnicowy prezentuje Orchowiec. W krajobrazie kulturowym wyróżniają się pozostałości zespołów dworsko - parkowych, przy których utrzymała się zabytkowa zieleń. Najwartościowszym, ze względu na stan zachowania jest zespół w Wielkopolu, w skład którego wchodzi park krajobrazowy, dwór, spichlerz, stajnia, obora, gorzelnia, stodoła oraz młyn.

Dalej należy wymienić pozostałości zespołu folwarcznego w Kolonii Czysta Dębina, po którym zachowała się rządcówka, wozownia, suszarnia, gorzelnia, sześciorak i owczarnia. Wszystkie obiekty są murowane i obecnie przystosowane do celów mieszkalnych.

W Baranicy zachowały się jedynie pozostałości parku dworskiego. Najcenniejszym obiektem zabytkowym jest kościół parafialny wraz z dzwonnica - bramą, murem, 4 kapliczkami oraz drzewostanem w Gorzkowie-Osadzie.

Ciekawe walory krajobrazowe i widokowe cechują dolinę rzeki Żółkiewki wraz z zabudową wsi oraz ciąg wyniosłości po północnej i południowej stronie doliny.

3.3. Infrastruktura społeczna

Oświata

Na terenie Gminy Gorzków od roku szkolnego 2017/2018 jest jedna Szkoła Podstawowa w Gorzkowie-Osadzie z oddziałami przedszkolnymi i oddziałami klas gimnazjalnych.

Tabela 5. Szkoła Podstawowa

Lp.	Placówka	I. dzieci	I. oddziałów	I. etatów pedagogicznych	I. etatów niepedagogicznych		śr. liczba dzieci w oddziale	śr. liczba etatów na oddział
					admin.	obsługa		
1	Szkoła Podstawowa w Gorzkowie z oddziałami przedszkolnymi	216	10	21,00	1	6	21	2,1
Razem		216	10	21,00	1	6	-----	-----
Średnia liczba uczniów / etatów na oddział							21	2,1

Tabela 6. Oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej

Lp.	Placówka	I. dzieci	I. oddziałów	I. etatów pedagogicznych.	śr. liczba dzieci w oddziale	śr. liczba etatów na oddział
2	Oddział przedszkolny w SP Gorzków	77	4	4,39	19	1,09
Razem		77	4	4,39	-----	-----
Średnia liczba uczniów / etatów na oddział					19	1,09

Liczebność uczniów w oddziałach w Szkole Podstawowej jest niska. Średnia liczba etatów nauczycielskich przypadających na 1 oddział wzrosła o 0,26 etatu, co oznacza wzrost nakładów finansowych przypadających na 1 ucznia oraz o większą indywidualizację nauczania. Dodatkowo w oddziałach przedszkolnych spadła z 21 na 19 średnia liczba dzieci w oddziale.

Kultura

Głównymi instytucjami kultury w Gminie Gorzków są: Centrum Społeczno-Kulturalne oraz Gminna Biblioteka Publiczna.

Upowszechnianiem szeroko pojętej kultury w Gminie Gorzków zajmuje się Centrum Społeczno-Kulturalne mieszczące się w Gorzkowie-Osadzie przy ul. Nadrzecznej 4. Obiekt, w którym wcześniej było przedszkole oraz gimnazjum, został poddany gruntownej przebudowie oraz zaadoptowany na potrzeby działalności społeczno kulturalnej w ramach PROW 2017 - 2013. Obecnie znajdują się w nim dwie sale konferencyjne, zaplecze kuchenne, siłownia, sala do gry w bilard i piłkarzyki oraz pomieszczenia biurowe i socjalne. Centrum nie stanowi wyodrębnionej jednostki organizacyjnej, – ale funkcjonuje w ramach Urzędu Gminy.

W budynku tym działalność prowadzi Gminna Biblioteka Publiczna, będąca samorządową instytucją kultury i mieści się tu również bezpłatny punkt dostępu do Internetu, wyposażony w 10 stanowisk komputerowych.

Gminna Biblioteka Publiczna w Gorzkowie jest Samorządową Instytucją Kultury, wpisaną do Rejestru Instytucji Kultury. Jej organizatorem jest gmina Gorzków, na której spoczywa odpowiedzialność finansowa za utrzymanie placówki.

Wypełniając działalność statutową oraz podejmując działania niestandardowe GBP niezmiennie od wielu już lat służy mieszkańcom Gminy, upowszechniając i promując czytelnictwo, prowadząc działalność informacyjną, oraz kulturalno-oświatową. Swoją działalnością z założenia obejmuje obszar Gminy Gorzków. Jednak z jej księgozbioru korzystają często mieszkańcy sąsiednich gmin, oraz osoby pracujące na naszym terenie. Z zasobów biblioteki chętnie korzystają osoby przebywające na terenie gminy tymczasowo. Ma to miejsce szczególnie w okresie letnim.

Księgozbiór Biblioteki na koniec 2018 roku liczył 10017 woluminów. Ich liczba w stosunku do roku 2017 nieznacznie spadła. Wynika to z faktu, że w roku ubiegłym podobnie jak w latach wcześniejszych prowadzona była selekcja księgozbioru, a liczba odpisanych i wyłączonych z księgozbioru woluminów przewyższała liczbę nabytków. W roku 2018 wyselekcjonowano 597 książek. Biblioteka otrzymała też 30 książek w postaci darów od czytelników.

W roku 2018 liczba czytelników pozostała na tym samym poziomie co w roku 2017 i wynosiła 492 osoby. Przy stale zmniejszającej się liczbie mieszkańców gminy jest to wynik w miarę zadowalający.

Wzrosła natomiast liczba wypożyczeń księgozbioru, a co za tym idzie liczba przeczytanych książek w przeliczeniu na mieszkańca. W roku 2018 wyniosła 9 616 sztuk tj. o 429 książki więcej niż w roku wcześniejszym. Nieznacznie zwiększyła się liczba udostępnień księgozbioru na miejscu.

Dużą popularnością w roku 2018 cieszyły się czasopisma, których wypożyczono 642 sztuki.

W stosunku do roku 2017 jest to wzrost o 147 sztuk.

W Centrum Społeczno-Kulturalnym odbywają się różne wydarzenia o charakterze społecznym, kulturalnym, integrujących mieszkańców. Prowadzona jest nauka gry na instrumentach, kółko filmowo-fotograficzne, odbywają się przeglądy i konkursy recytatorskie, zajęcia dla dzieci i młodzieży w okresie ferii i wakacji szkolnych, nauka tańca, wycieczki i zajęcia integracyjne dla młodzieży oraz seniorów.

Przy Centrum prężnie działają następujące zespoły, które biorą udział w różnych wydarzeniach o znaczeniu regionalnym:

- Gorzkowska Kapela Ludowa.
- Żeński Zespół Wokalny
- Zespół Kulinarny.

Ponadto, na terenie Gminy Gorzków funkcjonują świetlice wiejskie oraz remizy OSP, sezonowo pełniące funkcje świetlic wiejskich:

1. Świetlica wiejska w Czystej Dębinie, Czysta Dębina 68.
2. Świetlica wiejska w Baranicy, Baranica 22.
3. Świetlica wiejska w Bobrowem, Bobrowe.
4. Świetlica wiejska w Chorupniku, Chorupnik 15.
5. Świetlica wiejska w Wielobyczy, Wielobycz.
6. Świetlica wiejska w Borsuku, Borsuk 30.
7. Świetlica wiejska w Bobrowem, Bobrowe 82.
8. Świetlica wiejska w Wielkopole, Wielkopole 80.
9. Remiza OSP w Piaskach Szlacheckich, Piaski Szlacheckie 25A.
10. Remiza OSP w Borowie, Borów 114.
11. Remiza OSP w Antoniówce, Antoniówka 38.
12. Remiza OSP w Gorzkowie-Osadzie, ul. Partyzantów 40, Gorzków-Osada.
13. Remiza OSP w Orchowcu, Orchowiec 180.

Na terenie Gminy Gorzków brak jest kin, teatrów, muzeów.

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

Podstawowa opieka zdrowotna dla mieszkańców Gminy Gorzków świadczona jest przez:

- AGAMED Sp. z o.o., ul. Nadrzeczna 1, 22-315 Gorzków-Osada,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Lekarza Rodzinnego Julitta Kaszycka-Policha ,
- Gabinet Stomatologiczny Michał Kyc.

Wszystkie powyżej wymienione zakłady zlokalizowane są w jednym budynku przy ul. Nadrzecznej 1 w Gorzkowie-Osadle.

Na terenie Gminy funkcjonuje jedna apteka:

- APTEKA MJ Bolesta s.j., ul. Nadrzeczna 1, Gorzków-Osada.

W przypadku specjalistycznych badań i specjalistycznej opieki szpitalnej, pacjenci kierowani są do szpitali w Krasnymstawie, Zamościu i Lublinie.

W celu realizacji zadań z pomocy społecznej na terenie Gminy Gorzków funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przy ul. Głównej 9 w Gorzkowie-Osadle.

Ośrodek jest bezpośrednim organizatorem i wykonawcą zadań z pomocy społecznej na terenie Gminy Gorzków. Celem pomocy społecznej Ośrodka jest organizacja i wykonywanie zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie Gminy Gorzków, a w szczególności:

- 1) Umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.
 - 2) Wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.
 - 3) Zapobieganie powstawaniu nowych problemów społecznych.
- Działalność w zakresie pomocy społecznej polega na:
- 1) Przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń.
 - 2) Pracy socjalnej.
 - 3) Prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej.
 - 4) Analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej.
 - 5) Realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych.
 - 6) Rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Ośrodek realizuje zadania zlecone gminie do wykonania przez administrację rządową jak również zadania własne gminy, finansowane przez samorząd, udzielając pomocy w formie różnych świadczeń.

Tabela 7. Liczba rodzin korzystających z pomocy w latach 2016 – 2018

Powody udzielania pomocy	Lata (liczba rodzin)		
	2016	2017	2018
Ubóstwo	34	35	35
Bezdomność	1	1	1
Bezrobocie	31	30	34
Niepełnosprawność	31	30	34
Długotrwała choroba	19	18	15
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	5	6	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa	-	8	10
Alkoholizm	2	7	5
Narkomania	-	-	-
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	-	-	-

Jak wynika z danych przedstawionych w powyższej tabeli nie maleje liczba osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. Od 1 października 2018 r. zostało podwyższone kryterium dochodowe rodziny uprawniające do świadczeń pieniężnych, o których mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Obecnie kwoty te wynoszą: dla osoby w rodzinie 528 zł, a dla osoby samotnie gospodarującej 701 zł. Kwoty te określa się jako próg ubóstwa „ustawowego”.

Niewątpliwie jednym z największych problemów na terenie Gminy jest bezrobocie, które przyczynia się do ubożenia społeczeństwa oraz do powstawania wielu niepokojących zjawisk i sytuacji kryzysowych w rodzinach.

Usługi z zakresu bezpieczeństwa publicznego

Jednym z czynników, mający wpływ na jakość życia mieszkańców gminy jest zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony ludności przed zagrożeniami. Do zagrożeń mogących powstać na terenie gminy Gorzków należy szczególnie zaliczyć zagrożenia pożarowe oraz zagrożenie przestępczością. Pożarami zagrożone są szczególnie tereny leśne oraz torfowiska. Na terenie gminy najwięcej jest przestępstw pospolitych (takich jak kradzieże i napady) i przestępstw drogowych (w tym często na drodze wojewódzkiej, przebiegającej przez teren Gminy). Wskazywanym problemem jest brak oznakowania numerów posesji na terenie Gminy Gorzków lub oznakowanie w sposób niewłaściwy. Posterunek Policji, który obejmuje swym zakresem obszar Gminy Gorzków (rejon nr 12) znajduje się w Żółkiewce przy ul. Batalionów Chłopskich 1. Do głównych zadań należy ochrona ludzkiego bezpieczeństwa, ochrona mienia oraz pomoc w różnego rodzaju sytuacjach kryzysowych, tym bardziej, gdy zagrożone jest zdrowie lub życie obywateli. Nawiązuje ścisłą współpracę ze służbami ratowniczymi realizując w ten sposób konkretne cele bezpieczeństwa.

Ochrona przeciwpożarowa na terenie gminy zapewniona jest natomiast przez 7 Ochotniczych Straży Pożarnych w miejscowościach: Gorzków-Osada (Stowarzyszenie rejestrowe), Wielkopole, Czysta Dębina, Borów, Antoniówka, Orchowiec, Piaski Szlacheckie. Ich szczegółowe zadania określają statuty. Zgodnie z ustawą o ochronie przeciwpożarowej, Ochotnicze Straże Pożarne zostały włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (dalej KSRG) , współdziałając w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną i innymi jednostkami.

3.4. Zieleń, cmentarze

Na terenie gminy znajdują się pozostałości parków podworskich. W pozostałych wsiach zieleń urządzona występuje w powiązaniu z obiektami usług publicznych głównie szkół. Na terenie gminy znajdują się cmentarze: Gorzków-Osada – cmentarz grzebalny rzymskokatolicki z 1795 r. wpisany do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków nr A/328 z 31.12.1985 r. ; Gorzków-Osada - cmentarz żydowski, XIX w. (1803) - nieczynny i Orchowiec – Cmentarz grzebalny parafialny, XX w. (1984). Na mocy ustawy o cmentarzach chroniony jest cmentarz rzymsko-katolicki w Orchowcu na terenie dawnego zespołu dworskiego w sąsiedztwie kościoła (pow. 1,5 ha).

3.5. Rolnictwo

Dominującym działem gospodarki gminnej jest rolnictwo. Gleby występujące na terenie Gminy Gorzków należą do obszaru o najwyższej wartości rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W Gminie przeważają gleby III i IV klasy bonitacyjnej, których udział w gruntach ornych wynosi ponad 80%.

3.5.1. Wykorzystanie rolnicze powierzchni gruntów gminy, struktura agrarna

W zakresie użytkowania ziemi na ogólną powierzchnię 9668,1490 ha, użytki rolne stanowią aż 9132,9698 ha, z czego na grunty orne 7544,7226 ha, sady 175,1091ha, łąki 349,9186 ha, pastwiska 70,1706 ha, lasy i grunty leśne 993,0489 ha oraz pozostałe grunty nieużytki - 535,1792 ha.

Na terenie Gminy dominuje model gospodarstw rodzinnych zorientowanych na produkcję zbóż, buraków cukrowych i rzepaku. Mniejsze znaczenie odgrywa hodowla. Około 45% mieszkańców Gminy pracuje w rolnictwie prowadząc indywidualne gospodarstwa o małej i średniej powierzchni. Na przestrzeni ostatnich lat znacznie rozwinęło się sadownictwo oraz uprawa owoców miękkich (jabłka, maliny, truskawki, porzeczki).

Według analizy danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2010 na obszarze Gminy Gorzków funkcjonowało 915 gospodarstw rolnych, z czego 857 prowadziło działalność rolniczą (93,7%).

Tabela nr 8. Struktura gospodarstw rolnych w Gminie Gorzków (wg Powszechnego Spisu Rolnego 2010)

Gmina	Liczba gospodarstw rolnych		Struktura powierzchni gospodarstw rolnych				
	ogółem	prowadzących dział. rolniczą	do 1 ha	1 – 5 ha	5 – 10 ha	10-15 ha	powyżej 15 ha
Gmina Gorzków	915	857	171	289	248	116	91
Powiat krasnostawski	10515	10135	2258	3953	2488	908	908

W strukturze gospodarstw rolnych zdecydowanie dominują małe gospodarstwa rolne o powierzchni od 1 do 5 ha, których liczba wynosiła 289 szt. (31,6%) i średnie gospodarstwa rolne o powierzchni od 5 do 10 ha, których liczba wynosiła 248 szt. (27,1%). Uwagę zwraca również duża liczba gospodarstw rolnych o powierzchni do 1 ha, które stanowią 18,7% zasobów obszaru Gminy Gorzków. W strukturze agrarnej opisywanego obszaru najmniejszy udział miały duże gospodarstwa rolne, których powierzchnia wynosiła od 10-15 ha – 116 szt. (12,7 % wszystkich gospodarstw rolnych) oraz gospodarstwa powyżej 15 ha – 91 szt., stanowiące 9,9 % gospodarstw rolnych funkcjonujących na terenie Gminy Gorzków.

Wg danych z Powszechnego Spisu Rolnego 2010 liczba gospodarstw rolnych ogółem działających na terenie Gminy Gorzków stanowiła jedynie 8,7% gospodarstw rolnych powiatu krasnostawskiego. Podobnie sytuacja wyglądała, jeżeli chodzi o liczbę gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą z terenu Gminy Gorzków, które stanowiły 8,5% gospodarstw rolnych prowadzących działalność rolniczą z terenu powiatu krasnostawskiego.

Dane z Podatków Urzędu Gminy w Gorzkowie z 2018 r. wskazują na postępujący proces rozdrobnienia gospodarstw poniżej 5 ha, co ma związek ze zmianami w zakresie dziedziczenia gruntów i utrudnia restrukturyzację małych gospodarstw.

3.5.2. Struktura użytkowania gruntów

Tabela 9. Struktura użytkowania gruntów na terenie Gminy Gorzków (w ha)

Pozycja	Ogółem
Powierzchnia ogółem (ha)	9668,14
Powierzchnia użytków rolnych ogółem	9132,97
Grunty orne	7544,72
Sady	175,11
Łąki	349,92
Pastwiska	70,17
Lasy i grunty leśne	993,03

Pozostałe grunty i nieużytki	535,18
------------------------------	--------

3.5.3. Produkcja roślinna, czynniki sprzyjające i ograniczające rozwój

Czynniki sprzyjające rozwojowi:

- korzystna przestrzeń produkcyjna dla rolnictwa, wyróżniona w krajowych programach przestrzennych jako część obszaru o potencjalnych możliwościach wzrostu produkcji rolnej
- tworzenia krajowego zagłębia żywności
- czyste środowisko naturalne o dużych predyspozycjach do osiągnięcia w produkcji rolnej cech biodynamicznych, atrakcyjnych nie tylko w skali kraju
- prywatna własność ziemi dająca możliwość szybszego dostosowania się do gospodarki rynkowej
- szansę tworzenia gospodarstw dużych, efektywnych ekonomicznie z uwagi na rosnący udział działek rolnych na rynku nieruchomości
- możliwość wprowadzenia produkcji specjalistycznej - sadownictwa, zielarstwa, upraw miododajnych (wykorzystanie warunków naturalnych i siły roboczej)
- możliwość wykorzystania walorów wsi (rejon Antoniówki, Bobrowego, Olesina, Orchowca, Widniówki) dla rozwoju funkcji agroturystyki opartej na bazie gospodarstw wiejskich, jako dodatkowego źródła dochodu dla rolników

Czynniki ograniczające rozwój:

- niekorzystna struktura agrarna, z przewagą gospodarstw małych i średnich, nieefektywnych ekonomicznie
- bariera kapitałowa związana z niską opłacalnością produkcji rolnej, ograniczająca inwestowanie w rolnictwie, wysoki poziom bezrobocia agrarnego przy braku możliwości stworzenia w krótkim czasie alternatywnych miejsc pracy na wsi, co utrudnia proces restrukturyzacji gospodarki rolnej
- niskie kwalifikacje zawodowe rolników i związana z tym zbyt mała inicjatywność i aktywność ludności wiejskiej
- zaawansowany proces „starzenia się” mieszkańców wsi
- niedoinwestowanie w zakresie obsługi rolnictwa i przetwórstwa płodów rolnych
- bariery ekologiczne
- podatność ok. 60 % gruntów ornych gminy na erozję, wymuszająca zmianę sposobów zagospodarowania obszarów erozyjnych
- niekorzystne warunki wodne pod względem ilości i jakości wód powierzchniowych,
- możliwość łatwego skażenia głównego zbiornika wód podziemnych ograniczająca chemizację rolnictwa i prowadzenia hodowli na skalę przemysłową
- niewłaściwe warunki wodne w glebach - potrzeba wykonania zabiegów melioracyjnych

3.5.4. Produkcja zwierzęca

Tradycyjny chów zanika, pojedyncze krowy i świnie w gospodarstwach są utrzymywane dla hobby i z tradycji, głównie przez starszych mieszkańców.

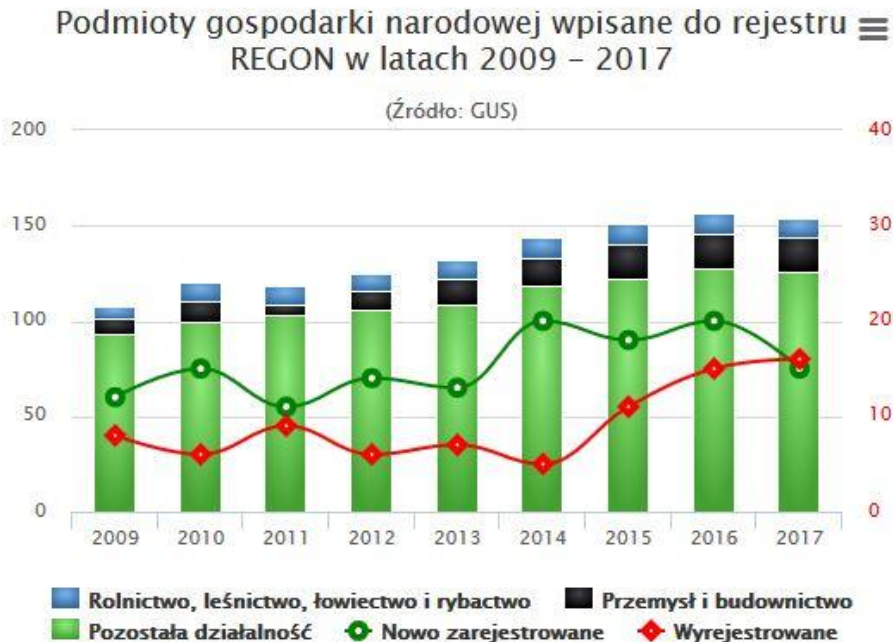
3.5.5. Jakość gleb użytkowanych rolniczo

W ocenie bonitacyjnej gmina należy do obszaru województwa znacząco nadającego się do produkcji rolnej. Przeważają gleby klasy III i IV. Dobre gleby (III klasy) umożliwiają uzyskiwanie wysokich plonów zbóż, roślin okopowych i rzepaku. Do niedawna gmina Gorzków była swoistym zagłębiem chmielowym.

3.5.6. Pozarolnicza działalność gospodarcza

Według danych GUS na koniec 2017 r., na terenie gminy funkcjonowało 154 podmiotów gospodarczych. Największą grupę stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 123 podmiotów. Wśród podmiotów posiadających osobowość prawną najwięcej jest stanowiących spółki cywilne - 4. W sektorze rolniczym działało – 10 podmiotów, w sektorze przemysłowym i budowlanym – 18 podmiotów. Pozostała działalność zakwalifikowana w rejestrze podmiotów wynosi - 126. Pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej, gdyż 152 jest mikro-przedsiębiorców, zatrudniających 0-9 pracowników.

Analiza poszczególnych sekcji PKD pozwala stwierdzić, że dominują przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie budownictwa, handlu hurtowego i detalicznego oraz naprawy pojazdów samochodowych (włączając motocykle) - 43,9%, działalność w zakresie rolnictwa/leśnictwa/łowiectwa oraz przetwórstwa przemysłowego. Pozostała działalność - 8,1%.

Wykres 7. Podmioty wpisane do rejestru Regon

4. Uwarunkowania stanu komunikacji

4.1. Układ drogowy.

System komunikacji stanowi jeden z podstawowych elementów zagospodarowania układu przestrzennego gminy. Spełnia on funkcję usługową, która polega na zaspokojeniu podstawowych potrzeb w zakresie przewozu ludzi i towarów. Ponadto dostępność komunikacyjna stanowi jeden z głównych czynników decydujących o atrakcyjności inwestycyjnej gminy, będąc ważnym wyznacznikiem jakości życia jej mieszkańców.

Układ dróg gminy Gorzków, leżącej w południowej części województwa lubelskiego oraz zachodniej powiatu krasnostawskiego jest wynikiem przemysłanego łączenia komunikacyjnego pomiędzy miastami i sąsiednimi ośrodkami gminnymi. Istniejąca sieć dróg wojewódzkiej nr 842 i powiatowych na terenie gminy współistnieje z drogami gminnymi i rolniczymi stwarzając dobre warunki komunikacyjne pomiędzy sąsiadującymi miejscowościami gminy Gorzków, a także ważnymi ośrodkami miejskimi o znaczeniu lokalnym tj.: Krasnystaw, Lublin, Chełm, Zamość.

Drogi wojewódzkie

Stan techniczny drogi wojewódzkiej nr 842 jest dostateczny, z lokalnymi ubytkami, odkształceniami nawierzchni, uszkodzonymi poboczami, brakami w oznakowaniu poziomym i pionowym, nie najlepiej funkcjonującym odwodnieniem korpusu drogi. Większość mostów i przepustów nie odpowiada pod względem technicznym natężeniu ruchu i gabarytom pojazdów.

Istniejący ruch mieszany (dalekobieżny, lokalny, samochody, ciągniki, wozy konne, rowery a także ruch pieszy) w znacznym stopniu ogranicza przepustowość drogi i zagraża bezpieczeństwu uczestników tego ruchu.

Drogi powiatowe

Sieć dróg powiatowych jest dość dobrze rozwinięta i spełnia swoje zadanie, łącząc większe miejscowości ze sobą i z ośrodkiem gminnym oraz drogą wojewódzką nr 842 Rudnik Szlachecki - Wysokie - Krasnystaw. Nie najlepszy jest natomiast stan techniczny istniejących dróg - ubytki w nawierzchni, koleiny, zniszczone pobocza, niedrożne rowy odwadniające i przepusty, nieczytelne oznakowanie pionowe i poziome.

Drogi gminne

Bezpośrednią obsługę komunikacyjną wsi i kolonii zapewniają drogi gminne. Drogi gminne spełniają rolę dojazdów do skupisk zabudowy zagrodowej, wiążąc je z siecią dróg powiatowych i drogą wojewódzką.

Ogólna długość dróg na terenie Gminy Gorzków wynosi 84,623 km, z czego 60,732 km jest utwardzonych. Na terenie Gminy znajdują się drogi powiatowe o łącznej długości 44 km, z których 39 km jest utwardzona, łączą one większość miejscowości z terenu Gminy z drogą wojewódzką. Drogi gminne o długości 30 km, z czego tylko 10,5 km posiada nawierzchnię bitumiczną.

Tabela nr 10. Wykaz dróg gminnych i powiatowych

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi
1	109676 L	dr.pow.2128L Antoniówka - Kol. Orchowiec - dr.pow.3104L
2	109711 L	dr.woj.842 - Wielkopole - Widniówka (koniec zabudowy)
3	109712 L	dr.woj.842 - Wielkopole - Wiśniów - Piaski Szlacheckie - dr.pow.3114L
4	109713 L	dr.woj.842 – Gorzków-Osada - Gorzków - Góry - Wiśniów - dr.gm.109712L
5	109714 L	dr.woj.842 - Chorupnik - dr.pow.3105L Gorzków
6	109715 L	dr.woj.842 - do końca Kol. Borów
7	109716 L	dr.pow.3105L - przez wieś Kol. Czysta Dębina
8	109717 L	dr.pow.2128L Antoniówka - Bogusław
9	109718 L	dr.pow.2126L Orchowiec - dr.gm.109719L
10	109719 L	dr.pow.3117L Orchowiec - gr. gminy Rybczewice (Izdebno)
11	109720 L	dr.gm.109719L - Orchowiec - dr.pow.3117L
12	109721 L	dr.pow.3119L Olesin - Kol. Wielobycz - dr.woj.842
13	109722 L	dr.pow.3105L – Gorzków-Osada (w kier. wagi buraków)
14	109723 L	dr.pow.2126L - Felicjan - dr.pow.3118L (Bobrowe)
15	109724 L	dr.pow.2126L - Felicjan - Wirtka
16	109725 L	dr.pow.3116L - przez wieś Baranica
17	109726 L	dr.gm.109717L - Bogusław (do lasu)
18	109727 L	dr.gm.109717L - Bogusław (do lasu)
19	109728 L	dr.gm.109715L - Kol. Borów - Borów (dr.woj.842)
20	109729 L	dr.woj.842 - Chorupnik - Kol. Chorupnik dr.pow.3114L
21	109730 L	dr.gm.109713L - Góry (koniec zabudowań)
22	109731 L	Gorzków-Osada ul. Nadrzeczna (dr.woj.842 - koniec zabudowań)
23	109732 L	Gorzków-Osada ul. Rynkowa (w stronę kościoła)
24	109733 L	Gorzków-Osada ul. Nowa (dr.woj.842 - dr.gm.109734L)
25	109734 L	Gorzków-Osada ul. Partyzantów (ul. Rynkowa - dr.pow.3105L)
26	109735 L	Gorzków-Osada ul. Cicha (ul. Nadrzeczna - dr.woj.842)
27	109736 L	dr.pow.3118L - przez wieś Bobrowe
28	109737 L	dr.gm.109712L - koniec zabudowy wsi Wiśniów
29	110030 L	droga położona na działkach o numerach ewidencyjnych: 401, 361 obręb Piaski Szlacheckie oraz 833, 453, 999 obręb Wiśniów, na odcinku od drogi powiatowej 3114L - Piaski Szlacheckie - Wiśniów - do drogi gminnej 109712L
30	110031 L	droga położona na działkach o numerach ewidencyjnych: 962 obręb Wielkopole, 526 obręb Gorzków-Osada oraz 1531/2 obręb

		Gorzków-Wieś, na odcinku od drogi wojewódzkiej 842 - Wielkopole - Felicjan - do drogi powiatowej 2126L
31	110032 L	droga położona na działce o numerze ewidencyjnym: 87 obręb Bobrowe, na odcinku od drogi powiatowej 3118L - Bobrowe - do drogi powiatowej 3119L
32	110033 L	droga położona na działce o numerze ewidencyjnym 169 obręb Wielobycz, na odcinku od drogi powiatowej 3118L - Wielobycz - do drogi gminnej 109721L
33	110072 L	droga położona na działkach o numerach ewidencyjnych: 443, 284, 307 obręb Czysta Dębina Kolonia; 219 obręb Baranica; 400, 216/2 obręb Bogusław od drogi powiatowej nr 3105L Czysta Dębina-Baranica-Bogusław do drogi gminnej nr 109727L
34	110073 L	droga położona na działkach o numerach ewidencyjnych: 174, 70 obręb Góry od drogi powiatowej nr 3114L Chorupnik - Góry do drogi wojewódzkiej nr 842
35	110074 L	droga położona na działkach o numerach ewidencyjnych; 426, 425 obręb Olesin od drogi gminnej nr 109721L Olesin do granicy Gminy
36	110075 L	droga położona na działkach o numerach ewidencyjnych: 181/3, 155 obręb Bobrowe od drogi powiatowej nr 3118L Bobrowe do drogi gminnej nr 110032L
37	3110L	dr. pow. Chorupnik-Rudnik-Mościska
38	3114L	dr. pow. Chorupnik-Piaski Szlacheckie-Izbica (od DW842 do DP3109L)

Źródło: Rejestr numerów dróg gminnych zlokalizowanych na terenie województwa lub.
http://zdw.lublin.pl/infohtml/wykaz_drog/drogi_gminne_2019_marzec.pdf oraz dane UG Gorzków

4.2. Komunikacja zbiorowa.

Ruch pasażerski w Gminie Gorzków obsługiwany jest przede wszystkim przez komunikację prywatną Usługi przewozowe świadczone są głównie na trasach:

- Krasnystaw - Gorzków - Żółkiewka,
- Krasnystaw - Gorzków - Rudnik,
- Krasnystaw - Gorzków - Rudnik - Zamość.

W celu realizacji obowiązku zapewnienia dzieciom dowozu do szkół podstawowych i oddziałów gimnazjalnych Gmina Gorzków aktualnie wykorzystuje zarówno własne busy szkolne oraz korzysta z usług przewozowych prywatnej firmy, która dowozi uczniów w ramach komunikacji regularnej na trasach: Trasa Nr 1 - Bogusław - Orchowiec - Baginy - Orchowiec - Felicjan - Gorzków-Osada; Trasa Nr 2 - Gorzków - Antoniówka - Czysta Dębina - Olchowiec - Borówek - Borów - Borów Kolonia - Chorupnik - Gorzków-Osada; Trasa Nr 3 - Piaski Szlacheckie - Chorupnik - Baranica - Gorzków-Wieś - Gorzków-Osada. Z przewozów tych korzystają również mieszkańcy Gminy Gorzków.

4.3. Linie kolejowe.

Na terenie gminy nie występują linie kolejowe.

5. Uwarunkowania stanu funkcjonowania infrastruktury technicznej.

5.1. Sieć wodociągowa.

Sieć wodociągowa w Gminie Gorzków jest bardzo dobrze rozwinięta. Łączna długość sieci na koniec 2018 r. wynosiła 67,5 km, zaś liczba przyłączy – 1326 sztuk. Pod koniec 2018 r. z sieci wodociągowej w Gminie korzystało 3493 osób, co daje 98,03% ogółu ludności, z czego należy zauważyć, że miejscowość Borsuk i Józefów nie posiadają sieci wodociągowej i mieszkańcy korzystają z indywidualnych ujęć wody.

Tabela nr 11. Informacje dotyczące sieci wodociągowej

Wyszczególnienie	Jedn.	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Długość czynnej sieci rozdzielczej	km	67,5	67,5	67,5	67,5	67,5	67,5
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1284	1284	1290	1300	1320	1326
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	80,1	75,35	84,96	76,86	90,71	92,34
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	3646	3599	3550	3534	3512	3493
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na 1 mieszkańca	m3	21,6	22,7	23,93	21,75	25,83	26,43
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	98,8	98,8	98,6	98,5	98,5	98,03

Na terenie Gminy Gorzków zlokalizowane są ujęcia wody w miejscowościach:

- Czysta Dębina (Olchowiec, Borówek, Borów, Borów-Klonia, Czysta Dębina, Czysta Dębina-Kolonia, Antoniówka, Baranica)
- Gorzków-Osada (Zamostek, Wielkopole, Gorzków-Wieś, Gorzków-Osada, Wiśniów, Chorupnik)
- Widniówka (Widniówka)
- Olesin (Olesin, Bobrowe, Wielobycz)
- Orchowiec (Orchowiec, Felicjan, Bogusław)
- Wielobycz-Kolonia (Wielobycz-Kolonia)

Mieszkańcy części Orchowca (Baginy) korzystają ze stacji ujęcia wody zlokalizowanej na terenie Gminy Łopiennik, a mieszkańcy Piask Szlacheckich i Chorupnik-Kolonii korzystają ze stacji ujęcia wody zlokalizowanej na terenie Gminy Izbica.

5.2. Sieć kanalizacyjna

Wysoki stopień zwodociągowania Gminy Gorzków jest proporcjonalny ze stopniem jej skanalizowania. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej od 2011 r. wynosi niezmiennie 14,3 km, jednak wzrasta liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania – wynoszących w 2018 r. – 264 szt. W porównaniu do 2013 r. nastąpił wzrost liczby przyłączy o 59 szt. Na koniec 2018 r. z sieci kanalizacyjnej korzystało 872 osób, co stanowi 24,47 % ludności Gminy.

Tabela 12. Sieć kanalizacyjna w Gminie Gorzków w latach 2013-2018

Wyszczególnienie	Jedn.	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3	14,3
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	205	239	245	257	264	264
Ścieki odprowadzone	dam ³	14	13,19	13,25	13,20	16,19	16,64
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	815	872	860	865	870	872
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	%	22,1	23,9	23,5	23,6	22,6	24,47

Na terenie Gminy Gorzków funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków mechaniczno-biologiczna o przepustowości 100 m³/dobę, zlokalizowana w miejscowości Góry. Obejmuje swym zasięgiem sieć kanalizacyjną w m. Gorzków-Osada, Gorzków-Wieś (częściowo), Zamostek i Wielkopole.

Ponadto, na obszarze Gminy (w miejscowościach: Antoniówka, Baranica, Bobrowe, Bogusław, Borów, Borów-Kolonia, Borsuk, Chorupnik, Czysta Dębina, Czysta Dębina-Kolonia, Felicjan, Gorzków-Osada, Gorzków-Wieś, Góry, Józefów, Olesin, Orchowiec, Piaski Szlacheckie, Widniówka, Wielkopole, Wielobycz, Wiśniów) zlokalizowane są przydomowe oczyszczalnie ścieków - wykonane w technologii z drenażem rozsączającym oraz biologiczne. Oczyszczają ścieki z budynku lub budynków mieszkalnych i pozwalają na ich odprowadzenie w stanie oczyszczonym do gruntu. Na terenie Gminy wybudowano 251 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków, korzysta z nich ok. 720 osób. Oczyszczalnie stanowią mienie komunalne Gminy. W najbliższej przyszłości zakłada dalszy rozwój przydomowych oczyszczalni ścieków.

5.3. Gospodarka odpadami

W związku z wejściem w życie nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - od dnia 1 stycznia 2013 roku, na administrację gminną nałożony został obowiązek organizacji i zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemu odbioru odpadów od mieszkańców Gminy oraz ich zgodnego z prawem zagospodarowania. Każdy właściciel nieruchomości położonej w obrębie Gminy Gorzków, zobowiązany został do wyboru sposobu zbierania odpadów komunalnych powstających w jego gospodarstwie. Odpady komunalne

mogą być zbierane w dwojaki sposób: segregowany lub niesegregowany. Od sposobu gromadzenia odpadów uzależniona jest wysokość opłaty należna Gminie z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi. Informację o wybranym sposobie zbiórki odpadów, mieszkańcy zawarli w specjalnej deklaracji. Właścicielom gospodarstw, którzy złożyli deklarację, Gmina nieodpłatnie przekazała w użytkowanie odpowiednie ilości pojemników do gromadzenia odpadów.

Odpady komunalne z terenu Gminy Gorzków odbierane były w 2018 r. przez wykonawcę F.U.H. „A-Zet EKO” Adam Marchewka, ul. Kłosowskiego 54, 22-300 Krasnystaw, która wyłoniona została do realizacji niniejszego zadania w drodze przetargu nieograniczonego. Zebrane odpady przekazywane są następnie do Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Wicentowie „KRAS-EKO” Sp. z o.o. Wicentów, 22- 302 Siennica Nadolna. W roku 2018 odebrano od mieszkańców 308,50 Mg odpadów komunalnych, w tym: 115,278 Mg odpadów zmieszanych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła przygotowanego do ponownego użycia. Odpady odbierane są z terenu całej gminy, gdzie znajduje się wg stanu na rok 2018 - 1080 gospodarstw domowych oraz jeden budynek wielolokalowy.

W Gminie Gorzków organizowane są zbiórki elektrośmieci (zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego: pralki, lodówki, telewizory, komputery, czajniki itp.) - realizowane wg wyznaczonego harmonogramu odbioru.

Ponadto, na terenie Gminy Gorzków funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowany w Gorzkowie-Osadzie przy ul. Partyzantów 76. Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych prowadzi nieodpłatną zbiórkę następujących odpadów komunalnych zebranych selektywnie: papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło, opakowania wielomateriałowe, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe oraz zużyte opony od pojazdów osobowych. PSZOK świadczy usługi odbierania odpadów w ostatni piątek miesiąca w godzinach 12:00- 17:00. Odpady odbierane są wyłącznie od mieszkańców Gminy Gorzków.

5.4. Ciepłownictwo.

Na obszarze Gminy Gorzków nie ma zorganizowanej gospodarki w zakresie zaopatrzenia i pokrycia potrzeb cieplnych zarówno mieszkańców, jak i przemysłu. Powyższe potrzeby pokrywane są z lokalnych źródeł ciepła - kotłownie wbudowane (indywidualne) bądź tradycyjne ogrzewanie piecowe. System ciepłowniczy Gminy oparty jest na indywidualnych źródłach ciepła – małych kotłowniach domowych, opalanych przede wszystkim, węglem i drewnem oraz w kilku tylko przypadkach olejem opałowym. Z takich rozwiązań korzysta większość mieszkańców Gminy Gorzków w celu ogrzania pomieszczeń i podgrzania ciepłej wody użytkowej. Na potrzeby takiej gospodarki bytowo komunalnej na terenie Gminy do produkcji ciepła do ogrzania pomieszczeń i podgrzania ciepłej wody użytkowej wykorzystuje się jako paliwo przede wszystkim węgiel kamienny i drewno.

5.5. Zaopatrzenie w gaz sieciowy.

Gmina Gorzków nie jest obecnie zasilana gazem ziemnym przewodowym z krajowego systemu gazowniczego. Zaopatrzenie odbiorców gazu propan-butan dla potrzeb bytowych

związanych z energią potrzebną dla celów przygotowywania posiłków na terenie Gminy Gorzków realizowane jest za pomocą gazu propan-butan w butlach 11 kg przez okoliczne firmy prowadzące dystrybucję tego gazu.

5.6. Elektroenergetyka.

Dostawcą energii elektrycznej dla Gminy Gorzków jest PGE Dystrybucja S.A. Oddział Zamość, która odpowiada za sprawność, eksploatację, rozwój i modernizację sieci elektrycznej. Za bieżący nadzór i stan techniczny sieci elektroenergetycznych, jako zarządca sieci odpowiada Rejon Energetyczny Chełm. Przez teren Gminy Gorzków przebiega linia 220 kV Abramowice – Zamość Mokre. Sieć napowietrznych linii 15 kV zasilana jest podstawowo ze stacji 110/15 kV Gorzków i Gorzków - Rońsko, zaś rezerwowo z GPZ Rejowiec, Zamość - Janowice, Zamość - Majdan, Mokre, Żółkiewka z wykorzystaniem Punktu Odłącznikowego Gorzków. Istniejący układ sieci SN umożliwia zapewnienie pełnej rezerwacji i odpowiedniej pewności zasilania wszystkich odbiorców.

5.7. Telekomunikacja.

Na terenie Gminy Gorzków istnieje stacjonarna sieć telekomunikacyjna, będąca własnością Orange S.A. Korzystają z niej także inni operatorzy. Poza telefonią stacjonarną możliwe jest korzystanie z usług wszystkich, działających na rynku polskim operatorów: T - Mobile, Orange, Plus, Play. Dodatkowe usługi oferowane przez operatorów to: Internet, telefon stacjonarny bez linii telefonicznej, TV. W miejscowości Felicjan znajduje się stacja linii radioliniowych, należąca do EmiTel Sp. z o.o., wyposażony w urządzenia nadawcze i nadawczo-odbiorcze, zlokalizowane są tam urządzenia operatorów sieci GSM/UMTS/HSPA dostawców bezprzewodowego Internetu. Od 2015 r. na terenie Gminy Gorzków działa sieć Internetu szerokopasmowego w oparciu o dwie stacje bazowe LTE w miejscowościach Orchowiec i Gorzków-Osada. Właścicielem tej infrastruktury jest Gmina Gorzków.

6.Uwarunkowania stanu środowiska – analizy środowiskowe

6.1. Rzeźba terenu

Gmina Gorzków położona jest w granicach Wyniosłości Giełczewskiej, stanowiącej najwyższą, środkową część Wyżyny Lubelskiej (wzniesienia od 180 - 280 m n.p.m.). Wyniosłość ma kształt płaskiego, szerokiego guza, od którego centralnych wzniesień rozchodzą się asymetryczne doliny dopływów Wieprza i Bystrzycy.

W rzeźbie obszaru gminy wyróżnić można:

- występujący na przeważającej powierzchni typ rzeźby wyżyn wysokich o charakterze garbów zbudowanych z opok kredowych, zdenudowanych, z resztkami dwu poziomów powierzchni zrównań wierzchowinowych z okresu trzeciorzędu, głęboko rozciętych dolinami, z fragmentami erozyjno-akumulacyjnych powierzchni podstokowych; przeważające formy rzeźby stanowią stoki i zbocza o zróżnicowanych nachyleniach; występują tu duże deniwelacje terenu dochodzące do 100m;

- typ rzeźby równin rzecznych terasów akumulacyjnych, związany z terasem nadzalewowym doliny Żółkiewki, o powierzchni płaskiej, zbudowanej z utworów piaszczystych, często z pokrywami lessów; lokalnie łącznie z fragmentami erozyjno-akumulacyjnymi powierzchni podstokowych;
- dolinę rzeki Żółkiewki, wąską, głęboko wciętą o silnie nachylonych zboczach i płaskim dnie.

6.2. Uwarunkowania hydrograficzne

Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe odznaczają się niską zasobnością (przepuszczalność podłoża). Ich podstawową funkcją jest funkcja ekologiczna. Dolina rzeki Żółkiewki i zbiorniki wodne stanowią cenne siedlisko dla wielu gatunków roślin i fauny. Ekologiczna funkcja tych wód jest znacznie obniżona przez nadmierne zanieczyszczenia i niewłaściwą meliorację.

Ochrona zasobów wód podziemnych i powierzchniowych:

Gmina w całości położona jest w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) nr 406.

Wody podziemne

Wody podziemne - w granicach gminy przeważają obszary o wysokiej zasobności w wody podziemne (100 - 200 m³/d/km²). Duże zasoby występują w strefie spękań tektonicznych, których przebieg pokrywa się przeważnie z układem dolin rzecznych, wydajność w strefach wierzchowin jest mniejsza. Wody podziemne kredowe wykazują się wysoką jakością. Jednocześnie główny zbiornik wód podziemnych charakteryzuje się słabą odpornością naturalną na zanieczyszczenia (z uwagi na bardzo dobre warunki infiltracji w obszarze jego zalegania), co wymusza konieczność ochrony.

W związku z powyższym w obszarze gminy występują ograniczenia intensyfikacji produkcji rolnej (chemizacji, lokalizacji ferm bezściołowych) oraz lokalizacji inwestycji uciążliwych dla środowiska wodnego.

6.3. Uwarunkowania glebowe

Pod względem typów gleb na obszarze gminy zdecydowanie przeważają gleby brunatnoziemne, wykształcone z utworów lessowych. Gleby brunatnoziemne pokrywają obszar gminy w obrębie wierzchowin i zboczy; charakteryzują je poniższe właściwości:

- gleby płowe - dominują na wszystkich wyniosłościach pokrywy lessowej, gdy ograniczona jest możliwość procesów erozyjnych; wzorcowy profil tych gleb składa się z poziomu próchniczego o zróżnicowanej miąższości, przeważnie 10-15 cm, o układzie pulchnym;
- gleby brunatne - są w większości efektem antropogenizacji likwidującej przez uprawę poziomy przemycia lub efektem erozji ogławiającej gleby płowe z poziomów wierzchnich.

Gleby brunatnoziemne mają bardzo wyrównany skład chemiczny, należą do średnio próchnicznych (poziom orno-próchniczny o miąższości 25-35 cm; zawartość próchnicy 1,5-2,0 %).

Odczyn w uprawianych glebach brunatnoziemnych waha się od kwaśnego do obojętnego, co jest po części efektem atropogenicznym, głównie zabiegów wapniowania oraz efektem procesów erozyjnych, które odsłoniły mniej kwaśne, były poziomy głębsze.

Obok gleb wyżej wymienionych występują w mniejszym procencie gleby pseudobielicowe, mady oraz gleby mułowo-torfowe, o następujących właściwościach:

- gleby pseudobielicowe - stanowią stadium przejściowe między glebami brunatnymi wylugowanymi i glebami bielicowymi, powstały z osadów lessowych pod wpływem czynników antropogenicznych, większość z nich wykazuje wadliwe stosunki wodne; są one na wiosnę i po obfitych opadach okresowo za wilgotne lub nawet okresowo za mokre; są ubogie w przyswajalny dla roślin fosfor i potas, a średnio zasobne w magnez, posiadają odczyn słabo kwaśny lub kwaśny;
- mady - należą do gleb aluwialnych, występujących na współczesnych terasach akumulacyjnych dolin rzecznych; są to najczęściej gleby żyzne i urodzajne, odznaczają się odczynem kwaśnym lub zbliżonym do obojętnego, a zależnie od poziomu występowania poziomu wody gruntowej i uwilgotnienia są użytkowane jako grunty orne lub użytki zielone;
- gleby mułowo -torfowe i torfowe - występują zazwyczaj w szerszych dolinach rzecznych, należą do gleb żyznych i urodzajnych, jednak trudnych w użytkowaniu ze względu na okresową stagnację wód i częste stany nadmiernego uwilgotnienia.

6.4. Budowa geologiczna, zasoby surowców mineralnych

Omawiany obszar położony jest w obrębie jednostki geologicznej Niecki Lubelskiej, w której budowie zasadnicze znaczenie posiadają utwory górnej kredy. W granicach gminy występują opoki kredowe, bardziej odporne na procesy erozji i denudacji niż margle kredowe obszarów sąsiednich (Padół Zamojski). Z właściwościami skał kredowych związane są główne elementy strukturalne, do których należą zachowane wysokie zrównania powierzchniowe.

Utwory trzeciorzędowe występują tu jedynie w formie odizolowanych płatów w postaci krzemionkowych i kwarcytowych piasków, zlepiów murszowych i piaskowców. Bezpośrednio na kredzie zalegają w przewadze utwory trzeciorzędu - pochodzące z okresu zlodowaceń: piaski, gliny, żwiry i pokrywające największe powierzchnie - lessy oraz z okresu holocenu aluwia rzeczne i deluwia zboczowe: torfy i piaski rzeczne lub bagienne, piaski i mułki deluwialne.

Surowce mineralne

Na terenie gminy nie występują rozpoznane i udokumentowane złoża kopalin (geoportal.pgi.gov.pl/midas-web). Występujące na całym obszarze gminy utwory lessowe mają potencjalne znaczenie dla przemysłu ceramiki budowlanej.

6.5. Zasoby leśne

Powierzchnia lasów w gminie Gorzków wynosi 888 ha i administrowane są przez Nadleśnictwo Krasnystaw. Stanowią 9,2% powierzchni gminy Gorzków.

6.6. Stan ochrony prawnej środowiska

Na obszarze gminy Gorzków chronione prawem są:

- gleby najwyższych klas bonitacyjnych, pokrywające w zasadzie obszar całej gminy (Ustawa z dnia 03. 02. 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych - Dz. U. 1995 Nr 16 poz. 78 z późn. zmian.)
- lasy, na mocy powyższej ustawy

Pomniki Przyrody

- 2 lipy drobnolistne - Gorzków - Osada (w sąsiedztwie zabudowań H. Guza)
- lipa drobnolistna - Gorzków Osada (na skraju cmentarza od strony b. POM -u)

Ponadto występuje konieczność ochrony takich elementów środowiska, jak:

- regionalnych i lokalnych korytarzy ekologicznych - doliny Żółkiewki i jej dopływu oraz siedlisk kserotermicznych (remiz leśnych, miedz, wąwozów, pojedynczych skarp - tzw. „użytków ekologicznych”);
- głównego zbiornika wód podziemnych (obszar całej gminy);
- parków podworskich.

Lasy ochronne

Lasy zajmują w gminie bardzo niewiele procent (9,2 %). Z uwagi na pełnione funkcje środowiskowe i ochronne (ochrona gleb przed erozją) mają dla obszaru gminy istotne znaczenie.

6.8. Klimat

Klimat jako jeden z głównych komponentów środowiska przyrodniczego istotnie wpływa na charakter pozostałych elementów (np. ukształtowanie terenu, gleby, szatę roślinną i in.).

Obszar gminy, leżący w obrębie regionu klimatycznego lubelsko-wyżynnego cechuje przewaga wpływów kontynentalnych. Klimat kształtują masy powietrza polarno-morskiego, warunki termiczne są charakterystyczne dla obszarów wyniesionych, średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,2 °C, okres wegetacyjny obejmuje 205-215 dni.

Średnia roczna suma opadów w obszarze gminy wynosi 600 mm; przez teren przechodzi szlak gradowy - od Wyniosłości Giełczewskiej przez Działy Grabowieckie do Doliny Bugu; burze gradowe wyrządzają poważne szkody uprawom polnym.

Wiatry przeważają z zachodniej połówki horyzontu (W, SW, NW), z tym, że kierunek zachodni występuje najczęściej. Cisze nie występują zbyt często i w związku z tym można stwierdzić, że teren gminy jest dobrze wentylowany, dobrze przewietrzany, poza obszarami wpływu czynników lokalnych (przede wszystkim obszary leśne).

Obszar gminy, podobnie jak południowej Lubelszczyzny, cechuje najniższe zachmurzenie w Polsce. Średnie roczne zachmurzenie wynosi 6,3 do 6,6 stopni w 11

stopniowej skali pokrycia nieba; usłonecznienie sięga 46-50% usłonecznienia względnego; najpogodniejszy okres w roku to miesiące od IV do IX (okres wegetacyjny).

6.9. Fauna

Przestrzenne rozmieszczenie typów fauny zależne jest głównie od jej podstawowych siedlisk, spośród których w gminie występują: siedliska lasów szerokolistnych, siedliska kserotermiczne i stepopodobne oraz siedliska łąkowo - wodne.

W kompleksach leśnych występują wartościowe zoocenozy leśne - sarna, jeleni, dzik; powszechnie występuje lis, zając, łasica, łaska; awifaunę leśną reprezentują licznie: zięba, rudzik, świstunka, a także muchołówka, bogatka, pokrzewka, drozd, sikora, pełzacz leśny, kukułka i z drapieżnych: myszołów, kania, orlik.

Na polach i użytkach zielonych występuje skowronek polny, w zakrzaczeniach cierniówka, a z siedliskami wodnymi (stawy w Gorzkowie i Wielobyczy, zarośla nadrzeczne) związane jest występowanie łyski, kaczki czernicy, krzyżówki i perkoza dwuczubowego.

Siedliska kserotermiczne oraz pastwiska odznaczają się bogactwem owadów, w tym różnorodną grupą pszczołowatych pełniących ważną rolę w przyrodzie (zapylenie roślin dziko rosnących i uprawnych); z siedliskami tymi związana jest także bogata fauna ryjkowców.

6.10. Flora i szata roślinna.

Według podziału geobotanicznego (D. Fijałkowskiego) obszar gminy Gorzków należy do krainy Wyżyny Lubelskiej, okręgu Lubelskiego, podokręgu Wyniosłości Giełczewskiej. W granicach gminy dominują agrocenozy drobnoprzestrzenne (drobnołanowe pola z licznymi miedzami); lasy zachowały się na niedużych powierzchniach, rozrzuconych wśród pól uprawnych, zajmując 9,2% obszaru gminy. Panującym zbiorowiskiem w lasach jest grąd lipowo - grabowy, należący do lasów bardzo zróżnicowanych pod względem florystycznym; charakteryzuje go dominacja dębu szypułkowego, lipy drobnolistnej, klonu, graba i osiki.

Obok lasów grądowych występują także dąbrowy świetliste z drzewostanem dębowym z licznym udziałem sosny, rzadziej brzozy brodawkowej, czereśni, graba, buka, lipy drobnolistnej i osiki. Na słonecznych zboczach wąwozów, skarp lessowych występuje bogata flora stepowa, reprezentowana przez rzadkie gatunki kserotermiczne - zarośla i murawy ciepłolubne; w zespołach najczęściej dominują koniczyny, brodziszek czerwony, gorysz siny, cieciora.

Występujące w gminie użytki zielone weszły na teren dawnych lasów łągowych w dolinach rzek; ponad 35% powierzchni terenów łąkowych występuje na torfowiskach, należących do rzadkiego typu ekosystemów.

Łąki wykazują duże zróżnicowanie składu gatunkowego w zależności od uwilgocenia podłoża; najbliżej koryta rzeki występują stanowiska łąkowe, wśród których dominują trzciny, oczerety, turzycy niska, wyczyniec łąkowy i inne; na wyżej położonych madowych spotyka się trzęślicę modrą, rajgras wyniosły, krzepówkę pospolitą, kostrzewę czerwoną, 2,0% powierzchni gminy zajmują pastwiska, które ekstensywnie użytkowane odznaczają się bogatą roślinnością trawiastą z dużym udziałem roślinności zielnej, niekiedy z udziałem turzyc, krzaków i drzew.

Poza wymienionymi zbiorowiskami roślinnymi występuje roślinność przekształcona pośrednio lub bezpośrednio przez człowieka - zbiorowiska synantropijne, które różni się na

dwie grupy; ruderalną towarzyszącą zrębom leśnym, nieużytkom, przydrożom i przychaciom oraz segetalną, występującą wśród upraw polowych roślin okopowych i zbożowych.

Wymienić należy również pozostałości dawnych parków dworskich, z których zachowało się: w Gorzkowie ok. 14 gatunków drzew - lipy, robinie, wierzby, krzewy, aleja kasztanowa i jesionowa; w Wielkopole - ponad 100 drzew - lipy, jesiony, klony, kasztanowce; w Wielobyczy - ok. 40 drzew - lipy, robinie, brzozy, świerki.

6.11. Walory krajobrazowe.

Walory krajobrazowe są pochodną czynników naturalnych (ukształtowanie terenu, wody, lesistości) oraz działalności człowieka, która często bardzo znacznie je modyfikuje.

Walory krajobrazowe obszaru gminy kształtują następujące komponenty:

- urozmaicona rzeźba terenu Wyniosłości Giełczewskiej (stoki i zbocza o zróżnicowanych nachyleniach, suche dolinki), z przecinającą rzeką Żółkiewką, której wąska dolina jest głęboko wcięta w podłoże,
- różnorodna szata roślinna - drobnoprzestrzenne agrocenozy poprzecinane miedzami, rozrzucone wśród pól kompleksy leśne, półnaturalne łąki w dolinie Żółkiewki.

Krajobrazowo teren ten charakteryzuje się licznymi wąwozami (najwyższe dochodzą do 300 m n.p.m.) z dużym, dochodzącym do 100 m spadkiem terenu. Ten bieszczadzki krajobraz (rejon nazywany jest Małymi Bieszczadami) upiększają lasy i zbiorniki wodne (duży staw gminny między Gorzkowem a Chorupnikiem, stawy gminne i prywatne w Wielobyczy) ze stanowiskami lęgowymi ptactwa wodnego: łabędzi, kaczek, bąka amerykańskiego. Zaznaczające się w krajobrazie spadki terenu mogą być wykorzystane do rozwoju sportów zimowych. Urozmaicony krajobraz obszaru po obu stronach Żółkiewki to z kolei doskonałe miejsce do spacerów pieszych, konnych i rowerowych.

Najbardziej wartościowe walory krajobrazowe, które nierozdzielnie związane są z cechami środowiska zostały objęte formami ochrony prawnej.

7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Na terenie gminy nie występują szczególne uwarunkowania sprzyjające powstawaniu poważnych zagrożeń ludności i jej mienia. Nie obserwuje się związanych z ruchami masowymi ziemi ani obszarów osuwiskowych. Zagrożenie powodziowe związane z największą w gminie rzeką Żółkiewką jest minimalne i dotyczy niewielkiego obszaru gminy. Lokalne rzeki i ciek wodne nie stanowią istotnego zagrożenia powodziowego. Do lokalnych podtopień może dochodzić jedynie w przypadku długotrwałych lub bardzo intensywnych opadów. Dlatego też wskazane jest nie zabudowywanie naturalnych dolin rzecznych, ani obniżenia terenu oraz dbałość o systemy odwadniające i melioracyjne.

Na terenie gminy, ani w jej bezpośrednim sąsiedztwie nie funkcjonują również zakłady przemysłowe stwarzające zagrożenie poważną awarią przemysłową.

8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy

8.1. Możliwości finansowania przez gminę wykonywania sieci komunikacyjnej, a także infrastruktury społecznej, służącej realizacji zadań własnych gminy

Gmina Gorzków posiada możliwości pozyskiwania środków finansowania wykonania sieci komunikacyjnej i infrastruktury technicznej, a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy. Poza środkami własnymi (wolnymi) istnieje wiele rozwiązań finansowania zadań własnych gminy; mogą to być m.in.: pożyczki i kredyty zaciągnięte na rynku krajowym, środki unijne, inwestycje oparte o partnerstwo publiczno-prywatne, a także inwestycje finansowane ze środków inwestorów prywatnych.

Bilans wydatków i dochodów budżetowych w gminie Gorzków w 2018 roku

Budżet Gminy Gorzków na 2018 r., był przyjęty uchwałą Rady Gminy Gorzków nr XXIX//167/2017 z dnia 28 grudnia 2017 r. oraz wprowadzano zmiany uchwałami tj. uchwałą Rady Gminy Nr XXX/174/2018 z dnia 28 lutego 2018 r., uchwałą Rady Gminy nr XXXI/183/2018 z dnia 27 marca 2018 r., uchwałą Rady Gminy nr XXXII/189/2018 z dnia 24 kwietnia 2018 r., uchwałą Rady Gminy nr XXXII/195/2018 z dnia 19 czerwca 2018 r., uchwałą Rady Gminy nr XXXIV/200/2018 z dnia 13 lipca 2018 r., uchwałą Rady Gminy nr XXXV/204/2018 z dnia 30 lipca 2018 r., uchwałą Rady Gminy nr XXXVI/208/2018 z dnia 27 września 2018 r., uchwałą Rady Gminy nr III/8/2018 z dnia 13 grudnia 2018 r. uchwałą Rady Gminy nr IV/17/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r.

Zmiany były również wprowadzane zarządzeniami zmieniającymi Wójta Gminy tj.: zarządzenie nr 18/2018 z dnia 11 kwietnia 2018 r.; zarządzenie nr 30/2018 z dnia 6 czerwca 2018 r., zarządzenie nr 35/2018 z dnia 29 czerwca 2018 r., zarządzenie nr 37/2018 z dnia 11 lipca 2018 r.; zarządzenie nr 42/2018 z dnia 9 sierpnia 2018 r.; zarządzenie nr 46/2018 z dnia 30 sierpnia 2018 r.; zarządzenie nr 48/2018 z dnia 19 września 2018 r.; zarządzenie nr 53/2018 z dnia 12 października 2018 r.; zarządzenie nr 56/2018 z dnia 19 października 2018 r., zarządzenie nr 57/2018 r. z dnia 30 października 2018 r. , zarządzenie nr 61/2018 z dnia 19 listopada 2018 r.; zarządzenie nr 70/2018 r. z dnia 14 grudnia 2018 r. Budżet zakładał dochody w kwocie 14 188 016,79 zł. oraz wydatki w kwocie 13 823 516, 79 zł.

Od założonych dochodów i wydatków doszło do następujących odstępstw. Dochody zrealizowano w kwocie 14 096 943,21 zł., co stanowi 99, 36% planu finansowego oraz wydatki zrealizowano w kwocie 13 288 800, 42 zł. co stanowi 96, 13% zakładanego planu finansowego.

Wydatki majątkowe wykonano na kwotę 2 871 576,52 zł., co stanowi 21,61 %. wydatków ogółem.

Udział wydatków na obsługę długu do wydatków bieżących wykonano na kwotę 28 792, 87 zł., co stanowi 0,28% wydatków bieżących (kwoty 10 417 223,90 zł.)

Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego (Rada Gminy i Urząd Gminy) wykonano na kwotę 1 638 031, 83 zł., co stanowi 15, 72 % wydatków bieżących (kwoty 10 417 223, 90 zł.).

Wydatki na oświatę i wychowanie w wydatkach bieżących: 2 895 403, 93, co stanowi 27, 79 % wydatków ogółem.

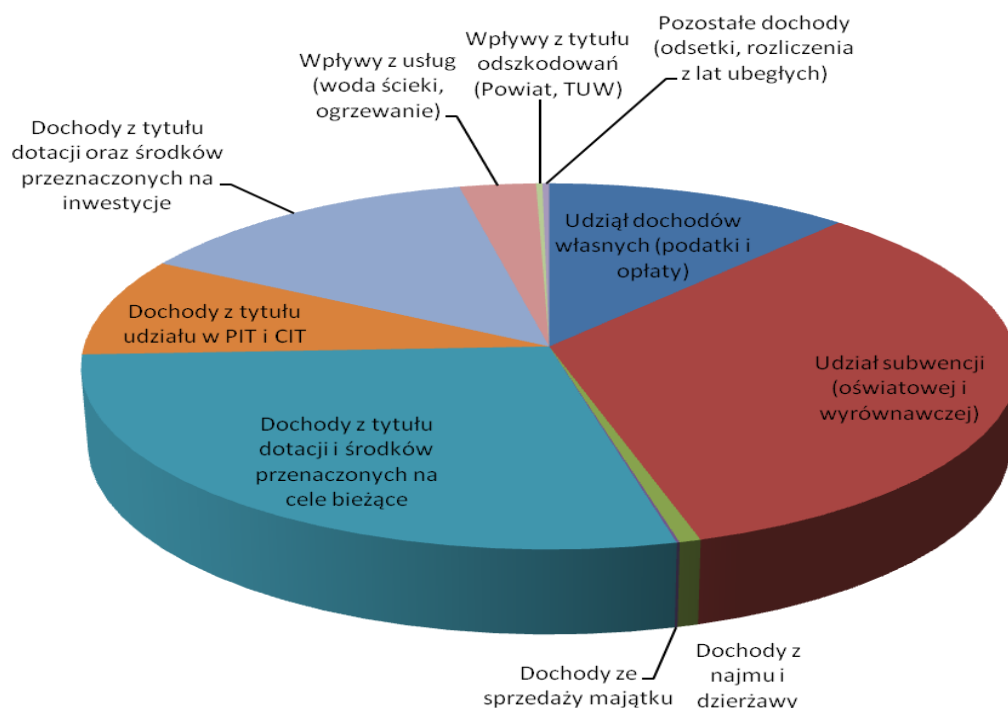
Wydatki na pomoc społeczną i rodzinę w wydatkach bieżących 3 277 844,05, co stanowi 31,46 %.

Budżet za 2018 roku zamknął się nadwyżką budżetową (dochody wykonane minus wydatki wykonane) w kwocie 808 142,79 zł.

W 2018 roku zostały spłacone raty pożyczek do Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie oraz kredytu do BS Izbica w łącznej kwocie – 364 500,00 zł. Na dzień 31.12.2018 roku Gmina posiadała zadłużenie w kwocie 604 500,00 zł (Pożyczka w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w kwocie 304 500,00 zł oraz kredyt w BS Izbica 300 000,00 zł.).

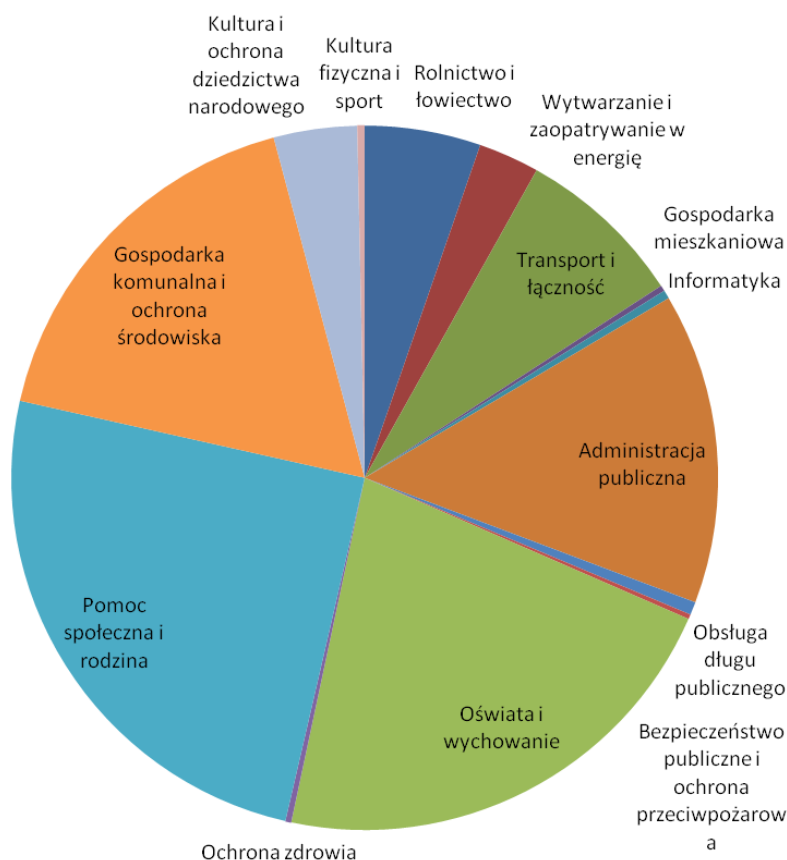
Wykres 8. Struktura dochodów budżetu według 2018 roku

Struktura dochodów budżetu za rok 2018

Wykres 9. Struktura wykonania wydatków za rok 2018

Struktura wykonania wydatków za rok 2018

Suma dochodów do budżetu gminy Gorzków wyniosła w 2018 roku 14 096 943,21 mln złotych, co daje 3.956,48 złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W 2017 roku było to odpowiednio 3.617,00 złotych. Oznacza to wzrost dochodów o około 8,7 % w porównaniu do roku 2017. (źródło – polskawliczbach.pl)

8.2. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę

Ważnym elementem charakteryzującym uwarunkowania zabudowy w danej jednostce osadniczej jest stan zaawansowania procesu planowania przestrzennego. Głównym dokumentem wpływającym na politykę przestrzenną gminy jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Na obszarze Gminy Gorzków obowiązuje Miejskowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gorzków, który został uchwalony przez Radę Gminy Gorzków w dniu 26 lutego 2004 r. uchwałą nr XIII/66/2004 r. Plan obejmuje tereny już zainwestowane. Należy przyjąć, że obecnie na terenie gminy jest mały ruch inwestycyjny, w 2016 roku oddano do użytku 5 lokali mieszkalnych, a w 2017 roku - 8 lokali mieszkalnych. (źródło – polskawliczbach.pl)

Określając potrzeby i możliwości Gminy w zakresie zabudowy, dokonano bilansu terenów w kategorii funkcji zabudowy. Wyróżniono następujące funkcje:

- zabudowa zagrodowa,

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna
- zabudowa usługowa (w tym usługi komercyjne oraz publiczne),
- tereny aktywności gospodarczej

Dokonując bilansu terenów, porównujemy maksymalne zapotrzebowanie gminy na nową zabudowę z chłonnością terenów o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

Na potrzeby analizy przyjęto porównanie terenów zagospodarowanych z terenami przeznaczonymi pod zabudowę w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Gorzków.

Biorąc pod uwagę społeczne, przyrodnicze i ekonomiczne możliwości rozwoju Gminy Gorzków określono zapotrzebowanie na nową zabudowę. Zgodnie z rozwijającymi się funkcjami należy zwiększyć zabudowę w tym zakresie, zmierzając do poprawy warunków życia mieszkańców. Zakładając rozwój w zakresie turystyki i agroturystyki, zgodnie z potencjałem gminy, a także rozwój funkcji rolniczej, należy zapewnić obszary przeznaczone pod zabudowę zagrodową i mieszkaniową.

Tabela 13. Bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę w projektowanej zmianie studium. Przyjęto poniższe dane:

Przeznaczenie (tylko tereny przeznaczone pod zabudowę)	Powierzchnia terenów zabudowanych [m ²]	Tereny przeznaczone w projekcie zmiany SUiKZP [m ²]	Przyrost powierzchni [m ²]
MR	1 860 000	1 885 000	25 000
MN	368 500	523 500	155 000
MW	26 800	26 800	-----
U	87 500	114 300	16 500
AG	94 000	102 000	8 000

Zgodnie z danymi GUS na jednego mieszkańca w gminie Gorzków przypada średnio 35 m² powierzchni mieszkania. Można założyć, że 3563 mieszkańców obecnie zajmuje łącznie 124 705 m² powierzchni budynków.

Szacuje się, że w perspektywie 30 lat maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę może wynieść: przy założeniu, że:

przybędzie 250 osób, kolejnych mieszkańców, zajmujących średnio 40 m² powierzchni mieszkania, co daje zapotrzebowanie na nową powierzchnię mieszkalną użytkową ok. 10 000 m².

Przyjmuje się, że obecnie powierzchnia zabudowy usługowej użytkowej wynosi około 9.000 m² i w perspektywie najbliższych 30 lat zapotrzebowanie na zabudowę usługową wzrośnie do 45.000 m² powierzchni użytkowej.

W przypadku zabudowy na terenach aktywności gospodarczej (produkcyjno-składowo-magazynowej) przewiduje się największy wzrost zapotrzebowania na nową zabudowę.

1) Maksymalne zapotrzebowanie na nową zabudowę:

- a) zabudowa mieszkaniowa: ok. 134 705 m² powierzchni użytkowej;
- b) zabudowa usługowa: ok. 45 000 m² powierzchni użytkowej;
- c) zabudowa na terenach aktywności gospodarczej (produkcyjno-składowo-magazynowa) ok. 240 000 m² powierzchni użytkowej.

Szacunek chłonności obszarów o w pełni wykształconej strukturze funkcjonalnej w granicach jednostki terytorialnej.

W Gminie Gorzków powierzchnia obszarów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową (jednorodziną, wielorodziną i zagrodową) wynosi ok. 244 ha. Wobec powyższego przyjmując, że przy istniejących 124 705 m² powierzchni budynków mieszkalnych w gminie, współczynnik chłonności wynosi 0,03. Współczynnik chłonności posłuży do oszacowania obszarów, o których mowa w niniejszym punkcie.

2) Szacunkowa chłonność obszarów o wykształconej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostki osadniczej wynosi:

- a) zabudowa mieszkaniowa: ok. 67 659 m² (2 255 300*0,03=67 659 m²) powierzchni użytkowej,
- b) zabudowa usługowa: ok. 2 625 m² (87 500*0,03=2 625 m²) powierzchni użytkowej,
- c) zabudowa aktywności gospodarczej (produkcyjno-składowa): ok. 2 820 m² [94 000*0,03=2 820 m²] powierzchni użytkowej.

3) porównanie zapotrzebowania na nową zabudowę z chłonnością terenów określoną w pkt 2:

- a) zabudowa mieszkaniowa: 259 410 – 67 659 = 191 751 m² powierzchni użytkowej,
- b) zabudowa usługowa: 45.000 – 2 625 = 42 375 m² powierzchni użytkowej,
- c) zabudowa aktywności gospodarczej (produkcyjno-składowa) : 240 000 – 2 820 = 237 180 m² powierzchni użytkowej;

9. Uwarunkowania kulturowe

9.1. Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury.

9.1.1. Rozwój osadnictwa nowożytnego.

Gorzków to jedna z najstarszych miejscowości powiatu krasnostawskiego. Ta osada nad Żółkiewką w źródłach pisanych pojawiła się dopiero 1359 roku, jednak jej rodowód jest znacznie starszy. Od 1359 r. Gorzków związany był z ziemią chełmską, połączył swe losy na stałe z Lublinem , pomijając krótki epizod (lata 1975-1998) przynależności do województwa zamojskiego.

9.1.2. Układy przestrzenne i zabudowa wsi.

Krajobraz kulturowy gminy kształtował się w okresie wczesnego średniowiecza. Jedyny ślad pobytu człowieka na tym terenie zarejestrowano w m. Borsuk - Józefów.

Główny ośrodek osadnictwa nowożytnego koncentrował się w Gorzkowie leżącym na szlaku handlowym z Krasnegostawu do Kraśnika. Układ przestrzenny Gorzkowa nawiązuje do założeń średniowiecznych. Podstawą jest rynek o wymiarach 80 x 90 m, z którego naroży wybiegają ulice. Rynek otacza zabudowa o różnej głębokości, w zależności od jej usytuowania.

Zachowany krajobraz kulturowy Gorzkowa obejmuje:

- historyczny układ urbanistyczny
- zespół kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława Biskupa i Męczennika, a w nim kościół, dzwonnica - brama, mur ogrodzeniowy z 4 kapliczkami, drzewostan w granicach cmentarza kościelnego oraz dawna plebania
- dawna synagoga (obecnie siedziba szkoły podstawowej)
- kościół polsko-katolicki p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego
- cmentarz rzymsko-katolicki wraz z neogotycką kaplicą grobową i drzewostanem; czynny
- cmentarz żydowski, nieczynny
- kaplica św. Józefa przy ul. Partyzantów
- urząd gminy przy ul. Głównej
- pozostałości drewnianej tradycyjnej zabudowy wiejskiej.

Do wartościowszych układów przestrzenno - krajobrazowych należy zabudowa wsi związanych z osadnictwem w dolinie rzeki. Są to wsie typu łańcuchowego. Typ wielodrożnicowy prezentuje Orchowiec. W krajobrazie kulturowym wyróżniają się pozostałości zespołów dworsko - parkowych, przy których utrzymała się zabytkowa zieleń. Najwartościowszym, ze względu na stan zachowania jest zespół w Wielkopolu, w skład którego wchodzi park krajobrazowy, dwór, spichlerz, stajnia, obora, gorzelnia, stodoła oraz młyn.

Dalej należy wymienić zespół folwarczny w Kolonii Czysta Dębina, po którym zachowała się rządcówka, wozownia, suszarnia, gorzelnia, sześćiorak i owczarnia. Wszystkie obiekty są murowane i obecnie przystosowane do celów mieszkalnych.

W Baranicy zachowały się jedynie pozostałości parku dworskiego. Najcenniejszym obiektem zabytkowym jest kościół parafialny wraz z dzwonnica - bramą, murem, 4 kapliczkami oraz drzewostanem w Gorzkowie-Osadzie.

Ciekawe walory krajobrazowe i widokowe cechuje dolinę rzeki Żółkiewki wraz z zabudową wsi oraz ciąg wyniosłości po północnej i południowej stronie doliny.

9.2. Wykaz zabytków z terenu gminy Gorzków

Na terenie gminy Gorzków występują różne obiekty i obszary o wartościach kulturowo - historycznych, które składają się na dziedzictwo kulturowe tego terenu. Niektóre z tych obiektów i obszarów objęte są ochroną prawną w postaci wpisu do rejestru zabytków, zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, pozostałe wartościowe obiekty zostały ujęte w gminnej ewidencji zabytków.

OBIEKTY WPIASANE DO REJESTRU ZABYTEKÓW WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Gorzków Osada

Zespół kościoła parafialnego p.w. św. Stanisława Bpa

- a) kościół mur. z wyposażeniem wnętrza 1623 r., rozbud. 1885
- b) brama-dzwonnica, 1623r., rozbud. 1885
- c) ogrodzenie z 4 kapliczkami, mur., pocz. XIX w.
- d) drzewostan

Rej. zab.: A/395

Gorzków Osada

Cmentarz rzymsko-katolicki, czynny, założony 1795 r. wraz z neogotycką kaplicą grobową rodziny Skawińskich
nagrobki
drzewostan
mur ogrodzeniowy
Rej. Zab. Z A/328

Wielkopole

Zespół dworski

- a) dwór, ob. szkoła podstaw., mur., 2 pól. XIX w.
 - b) część gospodarcza z czterema budynkami gospodarczymi,
 - c) pozostałości parku
 - d) młyn, lata 20 XX w;
- Rej. Zab. Z A/319

9.3. Zasoby archeologiczne

Na mapie gminy oznaczono stanowiska archeologiczne szczególnie cenne badawczo - zarejestrowane podczas badań archeologicznych przeprowadzonych metodą Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP).

W przypadku natrafienia na wskazanych obszarach - podczas realizacji inwestycji - na ruchome zabytki archeologiczne w postaci ceramiki, kafli, szkła, przedmiotów krzemiennych, kości ludzkich lub zwierzęcych, inwestor zobowiązany jest do natychmiastowego

powiadomienia o tym fakcie Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Lublinie Delegatura w Chełmie. Prace ziemne mogą być objęte nadzorem archeologicznym.

10. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych

W związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu, został wprowadzony Ustawą z dnia 24 kwietnia 2015 roku o zmianie niektórych ustaw obowiązek sporządzenia przez organy samorządu województwa audytu krajobrazowego. Dokument ten ma być opracowany dla obszaru całego województwa nie rzadziej niż raz na 20 lat.

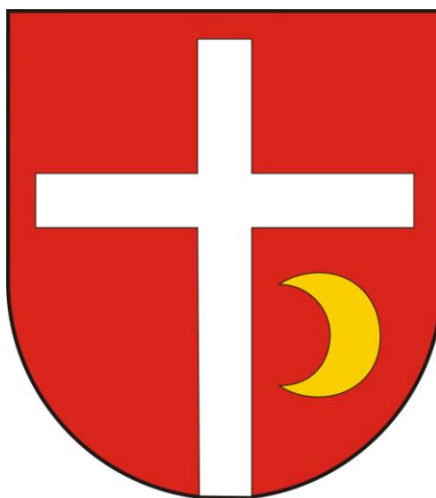
Audyt krajobrazowy identyfikuje krajobrazy występujące na obszarze całego województwa, wskazuje lokalizację krajobrazów priorytetowych, granice: parków kulturowych, parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obiektów znajdujących się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszarów Sieci Rezerwatów Biosfery Unesco. Ponadto audyt krajobrazowy wskazuje zagrożenia możliwości zachowania wartości krajobrazów priorytetowych i krajobrazów obszarów chronionych oraz rekomendacje i wnioski dotyczące ochrony tych krajobrazów, a także lokalne formy architektoniczne w obrębie krajobrazów priorytetowych.

Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych uwzględnia się, między innymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Pierwsze audyty krajobrazowe muszą zostać opracowane w terminie 3 lat od wejścia w życie ustawy.

W związku z tym, Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 16 lutego 2016 roku Uchwałą Nr LXXXIII/1734/2016 przystąpił do wykonania audytu krajobrazowego dla województwa lubelskiego. Na etapie sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków, równocześnie trwają prace nad audytem krajobrazowym, w związku z czym rekomendacje i wnioski nie są jeszcze znane.

WÓJT GMINY GORZKÓW

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GORZKÓW

CZĘŚĆ II KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

TEKST STUDIUM

Studium przyjęte Uchwałą Nr X/57/99 Rady Gminy w Gorzkowie z dnia 30 grudnia 1999 r., ze zmianami wprowadzonymi uchwałą Nr IV/15/2007 Rady Gminy Gorzków z dnia 20 marca 2007 r. oraz uchwałą Nr XXXIII/183/2013 Rady Gminy Gorzków z dnia 17 września 2013 r. wraz ze

zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków zgodnie z podjętą Uchwałą Nr XXXV/206/2018 z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków została przyjęta Uchwałą XXIII/183/2021 z dnia 30 kwietnia 2021 r.

GORZKÓW OSADA - 2021 r.

ZESPÓŁ AUTORSKI:

GŁÓWNY PROJEKTANT

- mgr Jolanta Siemaszkiewicz
uprawnienia urbanistyczne nr 368/88

ZESPÓŁ AUTORSKI

- mgr Jadwiga Ćwik
zagadnienia demograficzne, społeczno-
ekonomiczne
- mgr Iliana Zawadzka-Górska
zagadnienia przestrzenne, turystyczne
- mgr inż. arch. Krystyna Kuśmierz
zagadnienia środowiska kulturowego,
osadnictwa, gospodarka gruntami i rynku
nieruchomości
-tech. bud. Lucjan Michańczyk
zagadnienia infrastruktury technicznej
- tech. bud. Witold Mielniczuk
infrastruktura drogowa
-tech. piast. Jadwiga Baraś
opracowanie graficzne

Niniejszy tekst studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gorzków zawiera zmiany przyjęte Uchwałą Nr XXXIII/183/2013 z dnia 17 września 2013 r. Wprowadzone do tekstu zmiany wyróżnione są czcionką kursywą. Zmiany studium zostały opracowane przez zespół projektowy Zakładu Projektowo-Budowlanego Pracowni Projektowo-Studialnej EKO-PLAN w składzie:

mgr inż. Marek Kozłowski – główny projektant

mgr inż. Katarzyna Kasiak

mgr inż. Anita Nankiewicz

mgr Gustaw Obel

mgr Jolanta Kulik

Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków zgodnie z Uchwałą Nr XXXV/206/2018 z dnia 30 lipca 2018 r. o przystąpieniu do zmiany studium

Zespół projektowy Online Plan Sp. z o.o.:

Główny projektant: prof. dr hab. inż. arch. Krystyna Gruszecka
(WA-062/KW/034/2014)

Autorzy: inż. Emilia Kutyla
tech. Piotr Guranowski

Spis treści

I. USTALENIA OGÓLNE.....	3
II. CELE ROZWOJU.....	5
III. POLITYKA OSIĄGANIA CELÓW ROZWOJU	7
1. Prognozy demograficzne oraz polityka zmniejszania potencjalnych napięć na rynku pracy.....	7
2. Kierunki zasady ochrony wartości i zasobów środowiska przyrodniczego.....	8
3. Kierunki i zasady ochrony dóbr kultury	11
4. Kierunki i zasady osiągnięcia celów przestrzennych.....	14
5. Kierunki i zasady kształtowania terenów zabudowanych.....	15
6. Tereny wyłączone spod zabudowy.....	16
7. Kierunki i zasady gospodarowania gruntami i rynkiem nieruchomości.....	24
8. Kierunki i zasady rozwoju infrastruktury społecznej	24
9. Kierunki i zasady rozwoju przedsiębiorczości i wytwórczości	26
10. Kierunki i zasady rozwoju rolnictwa i jego otoczenia	27
11. Kierunki i zasady rozwoju leśnictwa.....	28
12. Kierunki i zasady rozwoju turystyki.....	29
13. Kierunki i zasady rozwoju infrastruktury drogowej	31
14. Kierunki i zasady rozwoju infrastruktury technicznej	34
15. Kierunki i zasady rozwoju systemów przeciwdziałania na wypadek szczególnych zagrożeń oraz obronności państwa	37
IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	39
V. OBSZARY OBJĘTE OBOWIĄZKIEM SPORZĄDZANIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	44
VI. WARUNKI REALIZACJI STUDIUM.....	45
UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ STUDIUM	48

I. USTALENIA OGÓLNE

1. Zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2020, poz. 293) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy służy określeniu polityki przestrzennej gminy.
2. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia ustalenia strategii rozwoju województwa zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego województwa (art.6 ust. 2 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym). W studium gminy Gorzków uwzględniono informacje wynikające z koncepcji zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego, rekomendowane przez Wojewódzkie Biuro Planowania przestrzennego w Lublinie. Z polityki przestrzennej, przyjętej w koncepcji w odniesieniu do wyodrębnionych jednostek strukturalnych wynikają możliwości i generalne problemy.

Gmina Gorzków położona jest w obszarze określonym jako:

Jednostka Północno-Wschodnia - aktywności gospodarczej w oparciu o najwyższe walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej, predysponowana do rozwoju produkcji żywności i biznesu rolnego oraz powiązań z Ukrainą.

Możliwości jej rozwoju wiążą się z:

- zasobami rolniczej przestrzeni produkcyjnej, stwarzającej szansę powstania krajowego zagłębia produkcji żywności, uwzględnionego w programach krajowych,

Generalne problemy rozwojowe jednostki dotyczą:

- deformacji struktur i tendencji demograficznych w obszarach wiejskich,
- niskiego stopnia rozwoju cywilizacyjnego obszarów wiejskich,
- monofunkcyjnej struktury gospodarczej.

Uwzględniając cele i kierunki polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa, w studium gminy Gorzków należy przewidzieć możliwość:

- utworzenia otuliny Krzczonowskiego Parku Krajobrazowego,
- ochrony głównego zbiornika wód podziemnych,
- modernizacji drogi wojewódzkiej nr 842 Rudnik Szlachecki - Wysokie - Krasnystaw do parametrów IV kl. technicznej,
- rezerwacji terenów dla budowy odcinka linii napowietrznej dwutorowej 400 kV relacji Zamość – Lublin.

3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gorzków zwane dalej Studium dotyczy obszaru w granicach administracyjnych.
4. Ustalenia studium zawarte są w niniejszym tekście studium oraz w rysunku studium w skali 1:10000, stanowiącym załączniki nr 1 i 2 do Uchwały Rady Gminy w Gorzkowie.
5. Ustalenia studium określają:
 - 1) cele rozwoju odnoszące się do całości obszaru gminy (rozdz. II).

- 2) politykę osiągania celów rozwoju, z uwzględnieniem demograficznych, przyrodniczych, kulturowych, przestrzennych, społecznych, ekonomicznych, infrastrukturalnych i obronnych aspektów rozwoju gminy (rozdz. III),
- 3) kierunki zagospodarowania przestrzennego określone w odniesieniu do stref polityki przestrzennej, oznaczonych na rysunku studium (rozdz. IV).
- 4) granice obszarów, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe, z uwagi na istniejące uwarunkowania, z uwzględnieniem zadań służących realizacji ponadlokalnych i lokalnych celów publicznych, określone na rysunku studium (rozdz. V),
- 5) warunki realizacji studium (rozdz. VI).

Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego są zgodne z założeniami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która utrzymała obowiązek opracowania studium zachowując jego wysoką rangę jako dokumentu planistycznego określającego politykę przestrzenną gminy, wyznaczającego ogólne zasady gospodarowania oraz kierunki rozwoju struktury funkcjonalno - przestrzennej gminy zgodnie z art. 10. w/w ustawy.

Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gorzków dotyczą obszaru w granicach administracyjnych gminy i opracowane zostały na podstawie uchwały Nr XXII/147/2009 Rady Gminy Gorzków z dnia 24 lutego 2009 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gorzków.

Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków dotyczą obszaru w granicach administracyjnych gminy i opracowane zostały na podstawie uchwały Nr XXXV/206/2018 z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków.

II. CELE ROZWOJU

1) Jako główny cel rozwoju gminy Gorzków przyjmuje się:

- 1) aktywizowanie rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów i ośrodków, zapewniające poprawę poziomu życia mieszkańców.
- 2) zachowanie w rozwoju gminy właściwych relacji między celami działowymi, wyrażającymi następujące aspekty tego rozwoju:
 - przyrodnicze, kulturowe i przestrzenne, z uwzględnieniem zachowania i rehabilitacji wartości przyrodniczych i kulturowych oraz dbałość o ład przestrzenny,
 - społeczne i ekonomiczne, z uwzględnieniem funkcji Gorzkowa jako ośrodka życia gospodarczego i usług oraz Orchowca i Piask Szlacheckich jako ośrodków wspomagających.

2) Cele działowe:

- 1) środowisko przyrodnicze:
 - ochrona istniejących zasobów i wartości środowiska przyrodniczego,
 - wzmacnianie procesów przyrodniczych z zachowaniem bioróżnorodności gatunków, ekosystemów i krajobrazów,
 - uwzględnienie roli środowiska przyrodniczego gminy w ponadlokalnych systemach ekologicznych i krajowym systemie obszarów prawnie chronionych (sieć ECONET i CORINE),
 - podjęcie działań zmierzających do zahamowania degradacji środowiska spowodowanych nieuporządkowaną gospodarką ściekową i odpadami oraz erozją gleb użytkowanych rolniczo.
- 2) środowisko kulturowe:
 - utrzymanie zasobów dziedzictwa kulturowego, w tym wartości materialnych i niematerialnych,
 - rozwój wartości kultury lokalnej, utrzymujący tożsamość i podnoszący atrakcyjność gminy,
 - ochrona i pomnażanie dziedzictwa kulturowego oraz jego wykorzystywanie dla harmonijnego rozwoju społecznego i gospodarczego,
 - zagospodarowanie terenów otaczających obiekty zabytkowe w sposób zgodny z ich charakterem,
 - zagwarantowanie stref ochrony krajobrazowej i osi widokowych, stref ekspozycji i stref obserwacji archeologicznej,
 - utrzymanie ciągłości tradycji i tożsamości poprzez identyfikację z miejscem zamieszkania.

3) cele przestrzenne:

- wykorzystanie walorów położenia gminy z uwzględnieniem szlaków komunikacyjnych,
- porządkowanie struktury przestrzennej gminy dotyczące poszczególnych jednostek osadniczych i elementów ich układów,
- intensyfikacja wykorzystania terenów usługowo-składowych (byłych baz GS, SKR itp.),
- ograniczenie konfliktów wynikających z różnych sposobów zagospodarowania,
- racjonalna gospodarka terenami,
- ochrona ładu przestrzennego przez stymulowanie zabudowy tj.: nierozprasanie nowej zabudowy mieszkaniowej, bardziej efektywne wykorzystywanie terenów zainwestowanych, zapewnienie odpowiednich walorów architektonicznych nowej i przekształconej zabudowy, kształtowanie optymalnej sieci osadniczej o wielofunkcyjnym modelu.

4) cele społeczne:

- przeciwdziałanie rozszerzaniu się bezrobocia i postępującego ubożenia mieszkańców wsi,
- wzrost przedsiębiorczości mieszkańców i aktywizacja rynku pracy,
- wzrost poziomu wszechstronnej obsługi ludności (zwłaszcza w zakresie edukacji, ochrony zdrowia, opieki społecznej i administracji),
- tworzenie warunków dla zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych,
- zapewnienie sprawnej obsługi komunikacyjnej w zakresie powiązań wewnętrznych z terenami zewnętrznymi,
- podniesienie standardu wyposażenia w infrastrukturę techniczną i komunalną, stosownie do występujących potrzeb w zakresie zaopatrzenia w wodę, odprowadzanie ścieków i gospodarki odpadami,
- rozwój gazyfikacji.

5) cele ekonomiczne:

- przebudowa gospodarki rolnej w kierunku zwiększenia efektywności w oparciu o trwały rozwój obszarów wiejskich,
- tworzenie warunków do wielofunkcyjnego rozwoju terenów wiejskich,
- rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego,
- tworzenie obszarów aktywnej działalności gospodarczej (wykorzystanie istniejących rezerw terenowych i kubaturowych oraz tworzenie zasobów takich rezerw),
- utrzymanie gospodarki leśnej,
- rozwój turystyki, w tym agroturystyki.

6) Cele z zakresu obronności obszaru:

- rozwój zdolności obronnej,
- rozwój systemów zapobiegających awariom i klęskom żywiołowym.

III. POLITYKA OSIĄGANIA CELÓW ROZWOJU

1. Prognozy demograficzne oraz polityka zmniejszania potencjalnych napięć na rynku pracy

Uwzględniając diagnozę stanu istniejącego i uwarunkowania rozwoju gminy określono prognozy demograficzne przyjmując hipotetyczne założenia odnośnie przyrostu naturalnego i salda migracji.

Założenia programowe:

Utrzymanie aktualnego, ujemnego przyrostu naturalnego na poziomie ok. 0,6% ujemnego salda migracji na poziomie ok. 20 osób rocznie.

Liczba ludności uległaby systematycznemu spadkowi (dynamika ok. 97%). 2004 rok - ok. 4400 osób, 2006 rok - ok. 4300 osób, 2010 rok - ok. 4000 -4100 osób, 2018 – 3563 osób. Przesłanką wyboru powyższego wariantu jest utrzymująca się wieloletnia przewaga ubytku migracyjnego i ujemnego przyrostu naturalnego. Proces ten przeważa nad możliwościami reprodukcyjnymi ludności i w najbliższym okresie nie daje szans na odwrócenie tej niekorzystnej tendencji. W perspektywie zahamowanie procesu wyludniania wsi może stać się realne w przypadku wykorzystania przez gminę wszystkich atutów i możliwości rozwoju, szczególnie związanych z zagospodarowaniem turystycznym atrakcyjnych krajobrazowo obszarów gminy oraz zasobami rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

Efektom tych przemian będzie podniesienie atrakcyjności gospodarczej i warunków życia ludności przyciągającej przede wszystkim ludzi młodych, dynamicznych.

W strukturze wiekowej ludności przewiduje się następujące tendencje:

	Stan istniejący	Perspektywa
Wiek przedprodukcyjny	21,8%	22,0%
Wiek produkcyjny	50,0%	53,0%
Wiek poprodukcyjny	28,2%	25,0%

Niewielki spadek ilości młodzieży szkoły średniej i podejmowania pierwszej pracy będzie mieć wpływ na kształtowanie się lokalnego rynku pracy i wymagać będzie wysokiej aktywizacji gospodarczej, stworzenia nowych miejsc pracy poza rolnictwem, głównie w sferze produkcji i usług (w tym obsługi turystyki). Napływ na rynek pracy znacznej liczby absolwentów szkół ponadpodstawowych stanowić może z jednej strony czynnik aktywizujący i dynamizujący rozwój gospodarczy, z drugiej zaś utrudniać może szybkie ograniczenie bezrobocia. W ogólnej tendencji oznaczać to będzie podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa koniecznego do przystosowania się i działania w warunkach gospodarki rynkowej. Wpłynie również na

przyspieszenie przekształcenia obszarów wiejskich w wieś wielofunkcyjną.

Natomiast utrzymanie się wysokiego udziału ludności w wieku poprodukcyjnym oznaczać będzie wzrost obciążeń ekonomicznych ludności w wieku produkcyjnym oraz budżetu gminy (np. wzrost świadczeń na pomoc społeczną). Tym samym rzutować będzie na poziom życia.

Ograniczenie bezrobocia i potencjalnych napięć na rynku pracy będzie trudne do osiągnięcia w związku z nakładaniem się procesów demograficznych (przewidywany wyż demograficzny), działań restrukturyzacyjnych oraz wysokim bezrobociem utajonym na wsi. Wymagać będzie szybkiego wzrostu gospodarczego, zmiany struktury rynku pracy oraz struktury wykształcenia ludności wiejskiej.

- 1) Podstawowym działem gospodarki będzie nadal rolnictwo, gdzie znajdować będzie zatrudnienie blisko połowa zawodowo czynnych, przy czym należy oczekiwać stopniowego zmniejszenia liczby pracujących bezpośrednio w gospodarstwach rolnych. Wobec możliwości absorpcji młodych, wykształconych kadr przez rolnictwo, podstawowym źródłem nowych miejsc pracy będzie gospodarka pozarolnicza.
- 2) Powinien nastąpić wzrost podaży miejsc pracy w sektorach bardziej kreatywnych dochodowe (sektor II - produkcyjny, przetwórstwo rolno-spożywcze oraz sektor III - obrót artykułami do produkcji rolnej i surowcami rolnymi oraz szeroko rozumiane usługi). W przypadku usług publicznych obejmujących oświatę, ochronę zdrowia, administrację należy przewidywać pozytywne zmiany jakościowe przy założeniu stabilizacji bądź niewielkiego ograniczenia zatrudnienia. Wzrastać powinno zatrudnienie w sferze usług komercyjnych.
- 3) Powinno nastąpić radykalne podniesienie poziomu wykształcenia ludności wiejskiej jako warunku transformacji rolnictwa, a szczególnie unowocześnienia gospodarki i rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej.

2. Kierunki zasady ochrony wartości i zasobów środowiska przyrodniczego

Za ekologiczny cel rozwoju gminy uznano ochronę istniejącej wartości środowiska przyrodniczego i wzmocnienie procesów przyrodniczych z zachowaniem bioróżnorodności gatunków i krajobrazów. Osiągnięcie powyższego celu wymaga podjęcia działań w kierunku:

- objęcia wzmożoną ochroną przyrodniczego systemu gminy PSG, z uwzględnieniem jego roli w krajowym systemie obszarów prawnie chronionych (sieć ECONET-Polska). Do PSG zostają zaliczone:
 - ✓ główne kompleksy leśne, stanowiące lokalne węzły ekologiczne, gdzie obowiązuje zakaz zmiany przeznaczenia na cele nieleśne, prowadzenie gospodarki z uwzględnieniem funkcji ekologicznej lasów oraz powiększenie ich obszaru, zgodnie z wyznaczoną granicą rolno-leśną,
 - ✓ ciąg siedliskowy doliny rzeki Żółkiewki wraz z dolinami bocznymi, tworzący regionalny korytarz ekologiczny dla fauny łąkowo-zaroślowej,

- łączący się z korytarzem ekologicznym rzeki Wieprz, o randze krajowej w sieci ECONET, gdzie obowiązuje zakaz zabudowy dolin rzecznych za wyjątkiem niezbędnych urządzeń hydrotechnicznych, gospodarki rybackiej i infrastruktury technicznej oraz niekubaturowych urządzeń rekreacyjnych, zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych mogących przyczynić się do obniżenia zwierciadła wód gruntowych, zakaz eksploatacji istniejących pokładów torfów (rejon Chorupnika); utrzymanie istniejących zbiorników wodnych,
- ✓ enklawy naturalnych siedlisk występujące wśród agrocenoz, tj.: remizy śródpolne, miedze, pojedyncze skarpy i wąwozy lessowe, mające istotny wpływ na utrzymanie ciągłości występowania i różnorodności gatunków fauny, dla których zaleca się rozważenie możliwości objęcia ochroną w formie użytków ekologicznych lub zespołów przyrodniczo-krajobrazowych (np. siedlisk ksenotermicznych),
 - objęcia strefą ochronną głównego zbiornika wód podziemnych GZWP - 406 (obszar całej gminy), narzucającą reżim zagospodarowania wykluczającą lokalizację inwestycji szkodliwych dla środowiska wodnego (fermy bezściółkowe, nadmierna chemizacja rolnictwa) oraz konieczność podjęcia działań w celu wyeliminowania istniejących zagrożeń wód podziemnych (nieszczelne szamba, nieoczyszczone ścieki bytowo-gospodarcze odprowadzane do cieków wodnych lub gruntu, niewłaściwa gospodarka odpadami),
 - priorytetowego traktowania rozwoju technicznej infrastruktury ochrony środowiska (oczyszczalnia ścieków, sieć kanalizacji sanitarnej, systemowe rozwiązania gospodarki odpadami, gazyfikacja),
 - ochrony istniejących pomników przyrody, z zakazem zagospodarowania i użytkowania terenów otaczających w sposób degradujący wartości obiektów,
 - utrzymanie zabytkowego starodrzewia w pozostałościach parku w podworskim Orchowcu, na cmentarzach przykościelnych i cmentarzach grzebalnych, z zaleceniem objęcia pomnikowych drzew ochroną konserwatorską oraz na pozostałych cmentarzach,
 - ochrony gleb wysokich klas bonitacyjnych,
 - zahamowanie erozji powierzchniowej gleb przez podjęcie działań przeciwoerozyjnych:
 - ✓ wyłączenie z użytkowania ornego i przeznaczenie pod zalesienia lub ewentualnie pod trwałe użytki zielone gruntów na stokach o nachyleniu w przedziale 20 - 27% (12 -15°),
 - ✓ kształtowanie poprzecznostokowego układu działek i pól, odpowiednia lokalizacja w rzeźbie terenu dróg rolniczych i ich umocnienie na gruntach o nachyleniu stoków 10 - 20% (6 -12°),
 - ✓ stosowanie agrotechniki przeciwoerozyjnej na stokach o nachyleniu do 10% (6°), obejmującej zmianowanie roślin, uprawa roli równoległa do poziomic, zróżnicowane nawożenie na poszczególnych elementach stoku, wykluczenie zabudowy rolniczej przestrzeni produkcyjnej poza obszarami urbanizowanymi, strefami aktywności gospodarczej, urządzeniami infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
 - ustanowienia stref ochronnych od istniejących i projektowanych ujęć dla wodociągów grupowych,
 - utrzymania i wzbogacenia zieleni w obszarach zainwestowanych,
 - ograniczenia lokalnych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego przez podjęcie działań mających na celu odprowadzenie gazu ziemnego na tereny gminy i wykorzystanie w celach grzewczych,

- powiększenia otuliny Krzczonowskiego Parku Krajobrazowego i objęcie tych terenów ochroną planistyczną polegającą na:
 - ✓ szczególnej dbałości o estetykę krajobrazu,
 - ✓ szczególnej dbałości o harmonię użytkowania gospodarczego z wartościami przyrodniczo-krajobrazowymi,
 - ✓ wymogu zachowania przestrzennej zwartości oraz przestrzennych powiązań pomiędzy obszarami o wysokiej aktywności biologicznej,
 - ✓ zakazie inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko z wyjątkiem gazociągów;
- ochrony przestrzeni rolniczej poprzez wprowadzenie strefy ochrony bogatego rolniczo, harmonijnego krajobrazu rolniczego o walorach wypoczynkowych (północna część gminy) polegającej na zabezpieczeniu przed zniszczeniem wszystkich przyrodniczych elementów krajobrazu wiejskiego, a w szczególności:
 - ✓ zadrzewień (śródpolnych, przydomowych, przydrożnych, śródłukowych i innych),
 - ✓ enklaw roślinności zbliżonej do naturalnej,
 - ✓ drobno przestrzennej struktury lasów,
 - ✓ naturalnych i sztucznych zbiorników wodnych

Zagrożenia środowiska:

Zdegradowana dolina rzeki Żółkiewki została wskazana do rewaloryzacji polegającej na:

- sukcesywnej likwidacji zabudowy substandardowej,
- pełnym odzysku powierzchni biologicznie czynnej poprzez likwidację terenów pod sztuczną nawierzchnią (planów składów, targowisk),
- rekultywacji skażonych toksycznie gleb łąkowych,
- likwidacji śmietnisk, gnojowisk, gruzowisk, złomowisk,
- odtwarzaniu zadrzewień i zakrzewień w układach pasmowych,
- rekultywacji koryt rzecznych, głównie poprzez odszlamowanie,
- poprawie czystości wód poprzez likwidację niekontrolowanych zrzutów ścieków.

OBSZARY ZALEWOWE

Z systemem hydrologicznym wiążą się działania w zakresie ochrony przeciwpowodziowej. Podstawą do wyznaczenia tych obszarów jest „Studium dla potrzeb planów ochrony przeciwpowodziowej Etap II – rzeka Żółkiewka”.

Wymagania ochrony przeciwpowodziowej:

- lokalizacja zabudowy poza obszarami bezpośredniego zagrożenia powodzią (oznaczonymi na rysunku studium jako obszary wielkiej wody o prawdopodobieństwie 0,5%),
- w strefach potencjalnego zagrożenia powodzią zagospodarowanie terenu należy realizować tak, aby minimalizować negatywne skutki ewentualnych podtopień, wskazana jest poprawa zabezpieczenia przeciwpowodziowego dla tych terenów,
- pozostawienie obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w użytkowaniu łąkowo - wodnym z zakazem zalesiania i zadrzewiania,
- racjonalne retencjonowanie wód oraz użytkowanie budowli przeciwpowodziowych, a także sterowanie przepływami wód,

- budowanie i utrzymywanie wałów przeciwpowodziowych i kanałów ulgi,
- zachowanie i tworzenie wszelkich systemów retencji wód, budowa i rozbudowa zbiorników retencyjnych, suchych zbiorników przeciwpowodziowych oraz polderów przeciwpowodziowych,
- poprawa stanu koryta potoków i progów wodnych,
- doposażenie gminnych jednostek straży pożarnej, doskonalenie procedur i wyposażenie gminnych formacji obrony cywilnej i osób uczestniczących w procesie zarządzania kryzysowego przeciwdziałaniu klęskom i zagrożeniom.

W wyznaczonym obszarze zasięgu wielkiej wody o prawdopodobieństwie 0,5% (a tym bardziej 1%) wprowadza się następujące zasady:

- zakazuje się sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- zakazuje się zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód, a także utrzymywaniem lub odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą,
- obowiązuje zapewnienie swobodnego spływu wód powodziowych,
- zakaz lokalizowania nowych obiektów budowlanych, a szczegółowe zasady zagospodarowania należy kształtować zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym ustawy Prawo Wodne,
- ograniczenie możliwości zabudowy terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i hodowlanych, znajdujących się w obrębach Gorzków-Osada i Góry, przeznaczonych pod urządzenia produkcji rolnej i hodowlanej, obiekty przetwórstwa rolno - spożywczego oraz lokalizację wiat i specjalistycznych gospodarstw rolnych poprzez wprowadzenie zakazu zabudowy terenów znajdujących się na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią o prawdopodobieństwie wystąpienia raz na 100 lat.

3. Kierunki i zasady ochrony dóbr kultury

Cele kulturowe ukierunkowane na ochronę i zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz harmonijne zagospodarowanie przestrzenne obejmują następujące zasady działania:

1. Prowadzenie ochrony konserwatorskiej polegającej na zabezpieczeniu istniejących wartości i przywracanie świetności obiektom, które uległy zniszczeniu

1.1. W stosunku do obiektów i zespołów wpisanych do rejestru zabytków województwa lubelskiego obowiązuje:

- zachowanie zabytków w ich obecnej formie przestrzennej wraz z ich najbliższym otoczeniem,
- utrzymanie w miarę możliwości pierwotnych funkcji obiektów zabytkowych,
- użytkowanie gwarantujące zachowanie i utrzymanie zabytku,

- przywracanie w miarę możliwości dawnej świetności obiektom przy jednoczesnej poprawie standardu funkcjonalnego i technicznego,
- eksponowanie w krajobrazie i odpowiednie zagospodarowanie terenów otaczających,
- zachowanie istniejących stref ochrony widokowej, krajobrazowej i osi widokowych,
- zatwierdzenie projektu wszelkich prac inwestycyjnych przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- objęcie ochroną na mocy miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (prawo lokalne),
- prowadzenie bieżących prac porządkowych.

W odniesieniu do obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków województwa lubelskiego obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich we wszystkich działaniach planistycznych, projektowych i realizacyjnych. Zasady kształtowania przestrzennego i wprowadzenia wszelkich inwestycji winny być podporządkowane wnioskowi i decyzjom konserwatorskim. Dotyczy to również zmiany sposobu zagospodarowania terenu, zmiany sposobu użytkowania obiektów oraz wtórnych podziałów historycznych założeń. Wszelka działalność inwestycyjna prowadzona przy obiektach i w otoczeniu zabytku wymaga uzyskania pozwolenia Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa lubelskiego:

1. W odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków województwa lubelskiego obowiązuje bezwzględny priorytet wymagań konserwatorskich we wszystkich działaniach planistycznych, projektowych i realizacyjnych. Zasady kształtowania przestrzennego i prowadzenia wszelkich inwestycji winny być podporządkowane wnioskowi i decyzjom konserwatorskim. Dotyczy to również zmiany zagospodarowania terenu, zmiany sposobu użytkowania obiektów oraz wtórnych podziałów historycznych założeń. Wszelka działalność inwestycyjna prowadzona przy tych obiektach i w obszarze objętym ochroną konserwatorską wymaga uzyskania pozwolenia Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

1.2. Dla obiektów i terenów znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków ustala się:

- zachowanie w miarę możliwości w celu utrzymania tożsamości kulturowej miejsca,
- użytkowanie gwarantujące zachowanie i utrzymanie zabytku,
- poprawa standardu funkcjonalnego i technicznego obiektów,
- sprawowanie nadzoru konserwatorskiego (który określi warunki ochrony) przy pracach ziemnych, na terenach rozpoznanych stanowisk archeologicznych,
- eksponowanie obiektów w krajobrazie i odpowiednie zagospodarowanie terenów otaczających,
- zachowanie istniejących stref ochrony widokowej i krajobrazowej,
- uzgodnienie z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków projektu wykonania wszelkich prac inwestycyjnych,
- objęcie ochroną na mocy miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (prawo lokalne),
- pozyskiwanie inwestorów zainteresowanych zagospodarowaniem i rewaloryzacją obiektów zabytkowych,
- utrzymanie nieczynnych cmentarzy wyznaniowych z zachowaniem nagrobków i drzewostanu, alejek i prowadzenie bieżących prac pielęgnacyjnych,
- rozszerzanie prawnej ochrony: obiektów i zespołów.

W odniesieniu do obiektów, znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków i wskazanych do ochrony w gminnej ewidencji zabytków:

- Dopuszcza się zmiany adaptacyjne obiektów, znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków lub gminnej ewidencji zabytków gminy Gorzków, po uprzednim uzgodnieniu z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- W przypadku uzasadnionej rozbiórki obiektu, znajdującego się w wojewódzkiej ewidencji zabytków lub gminnej ewidencji zabytków gminy Gorzków, należy wykonać inwentaryzację architektoniczną i przedłożyć do uzgodnienia z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w celu uzyskania zgody na rozbiórkę.

Dla obiektów architektury i budownictwa znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków obowiązują zasady:

- Dopuszcza się zmiany adaptacyjne obiektów po uprzednim uzgodnieniu z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.
- W przypadku koniecznej rozbiórki obiektu, znajdującego się w gminnej ewidencji zabytków, należy przedstawić inwentaryzację architektoniczną w celu uzyskania zgody Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

1.3. Dla cmentarzy, parków i mogił znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków:

Do zachowania i rewaloryzacji w oparciu o projekt zaopiniowany przez Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

1.4. Dla zabytków archeologicznych – stanowisk, zarejestrowanych podczas badań archeologicznych przeprowadzonych metodą Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP): włączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków i wskazanych do ochrony w gminnej ewidencji zabytków:

- Wyznacza się strefy ochrony archeologicznej dla stanowisk (zabytków) archeologicznych w granicach ich zasięgu określonego na mapie ewidencyjnej.
- W obrębie tych obszarów wszelka działalność inwestycyjna związana z prowadzeniem prac ziemnych (kubaturowa, liniowa, drogowa, pozyskiwanie surowców mineralnych) oraz zmiany w sposobie użytkowania gruntu wymaga uzgodnienia z Lubelskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków - przez zgłoszenie lub uzyskanie pozwolenia na budowę.
- Prowadzenie robót ziemnych, towarzyszących inwestycji w obszarze stanowisk archeologicznych wymaga przeprowadzenia badań archeologicznych, po uprzednim uzyskaniu pozwolenia Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
- Kto w trakcie prowadzenia prac odkrył przedmiot, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem archeologicznym, powinien postępować zgodnie z przepisami odrębnymi ustawy w dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, tj. zobowiązany jest wstrzymać wszelkie roboty, mogące uszkodzić lub zniszczyć odkryty przedmiot, zabezpieczyć przy użyciu dostępnych środków ten przedmiot i miejsce jego znalezienia oraz niezwłocznie powiadomić o tym Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a jeśli nie jest o możliwe, Wójta Gminy.

2. Kształtowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego wymaga:

- kontynuowania tradycyjnych form osadnictwa,
- utrzymania regionalno-historycznej skali i struktury jednostek osadniczych,
- skupiania zabudowy na zasadzie dogęszczania istniejącej struktury jednostek osadniczych, przy kontynuowaniu historycznego układu i charakteru
- otaczania wysoką zielenią zabudowy wiejskiej i obiektów dysharmonijnych,
- preferowania zabudowy nawiązującej do regionalnej tradycji form i materiałów elewacyjnych,
- zachowania w miarę możliwości (przy racjonalnym sposobie użytkowania) istniejących rozłógów pól,
- utrzymanie istniejących kapliczek i figur przydrożnych,
- utworzenie prawnej ochrony krajobrazu poprzez powołanie stref ochrony konserwatorskiej,
- opracowanie planu ochrony krajobrazu kulturowego,
- powołanie nowych form ochrony krajobrazu,
- ograniczenie napowietrznych linii energetycznych i telekomunikacyjnych na rzecz sieci podziemnych w otoczeniu obiektów i zespołów zabytkowych,
- utrzymanie obiektów małej architektury współtworzących walory krajobrazu kulturowego.

3. Utrzymanie ciągłości tradycji i tożsamości ludności poprzez identyfikację z miejscem zamieszkania.

W tym celu należy chronić wszelkie przejawy działalności kulturowej i kulturotwórczej, przetrwać tradycje, obrzędy, strój ludowy oraz współczesne formy kontynuacji tradycji lokalnych poprzez:

- popieranie inicjatyw istniejących instytucji kulturotwórczych,
- kontynuowanie tradycji twórczości ludowej,
- utrzymanie gminnej biblioteki publicznej,
- w miarę możliwości utworzenie punktów bibliotecznych, klubów świetlic wiejskich.

4. Kierunki i zasady osiągania celów przestrzennych

Odpowiednie kształtowanie ładu przestrzennego na obszarze gminy jest jednym z ważniejszych elementów jej rozwoju.

Położenie gminy w bliskim sąsiedztwie korytarza transportowego drogi ekspresowej E – 372 do przejścia granicznego w Hrebennem oraz walory środowiska naturalnego wymagają podjęcia działań w kierunku:

- wzmocnienia połączenia gminy z przejściem drogowym w Hrebennem oraz linią kolejową Warszawa - Rawa Ruska poprzez modernizację drogi wojewódzkiej 842,
- budowy infrastruktury obsługi ruchu samochodowego (parkingi, stacje benzynowe itp.) zachowanie historycznego układu małomiasteczkowego ośrodka gminnego Gorzkowa, przy możliwościach rozbudowy w skali i formach architektonicznych dostosowanych do wielkości jednostki i architektury dla tego obszaru,

- poprawy stanu technicznego obiektów i estetyki otoczenia we wszystkich jednostkach osadniczych poprzez:
 - ✓ likwidację substandardowej zabudowy, renowację istniejącej w średnim i dobrym stanie technicznym - poprawa elewacji, dachów itp., wprowadzenie zieleni na działkach usługowych i mieszkaniowych, zieleni izolacyjnej od obiektów uciążliwych,
 - ✓ przyjęcie zasady nierozpraszania zabudowy, dążenie do lokalizacji usług publicznych i komercyjnych w pierwszej kolejności na działkach usytuowanych wśród istniejącej zabudowy,
 - ✓ poprawa stanu technicznego tras komunikacyjnych,
- inspirowanie rozwoju funkcji turystyki, wykorzystującej walory środowiska przyrodniczego (las, rzeźba terenu, dolina rzeki Żółkiewki) oraz obecnego zagospodarowania (stawy w Gorzkowie-Osadzie i Wielobyczu, obiekty zabytkowe) poprzez:
 - ✓ dążenie do rewaloryzacji obiektów zabytkowych,
 - ✓ przystosowanie zbiorników wodnych do funkcji wypoczynku,
 - ✓ wyznaczenie turystycznych tras rowerowych i pieszych,
 - ✓ realizacja budownictwa bezpośrednio związanego z turystyką, jak i paraturystycznego,
- rozwój gospodarczy gminy wymaga również:
 - ✓ wykorzystania istniejących rezerw kubaturowych i terenowych (bazy GS, kółek rolniczych, tereny przewidziane w planie Miejscowym pod rozwój przemysłu w Orchowcu, Wielkopolu, Zamostku, gruntów komunalnych) dla rozwoju usług i działalności gospodarczej,
 - ✓ wyznaczenia nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe i usługowe (w tym komunalne) głównie w ośrodku gminnym - miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego przy dbałości o estetykę nowego budownictwa i powiązanie go z terenami otaczającymi.

5. Kierunki i zasady kształtowania terenów zabudowanych

Zapewnienie dogodnych warunków zamieszkania ze zróżnicowaniem typów, standardów zabudowy, w dostosowaniu do potrzeb i aspiracji mieszkańców przy zachowaniu podstawowych standardów uzbrojenia terenu wymaga:

- zachowania istniejących zasobów mieszkaniowych zabudowy zagrodowej, jednorodzinnej i wielorodzinnej z możliwością uzupełnień i modernizacji szczególnie w zakresie podnoszenia standardów wyposażenia,
- skupienia zabudowy poprzez uzupełnienie i kontynuację istniejących układów przestrzennych; wszelkie budownictwo powstawać powinno w terenach skupionej zabudowy w jej enklawach lub bliskim sąsiedztwie, przy istniejących ciągach drogowych w odległości od nich określonej stosownymi przepisami,
- wyznaczania terenów, które mogą być przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową wynikającą z potrzeby zaspokajania społecznych potrzeb mieszkaniowych,
- lokalizowania usług publicznych w pierwszej kolejności na działkach usytuowanych wśród największych skupisk istniejącej zabudowy i będących własnością gminy,
- lokalizowania usług komercyjnych przede wszystkim na działkach położonych w terenach istniejącej zabudowy,

- ograniczania zabudowy na obszarach gruntów rolnych o wysokich klasach bonitacyjnych (I - III) poza zwartą zabudową do budownictwa gospodarczego związanego z produkcją rolną, głównie specjalistyczną,
- zachowania dotychczasowego sposobu użytkowania terenów wyłączonych spod inwestowania dla realizacji zadań ponadlokalnych i lokalnych,
- ustalania miejscowych warunków kształtowania sposobu i form zabudowy w nawiązaniu do tradycji miejsca uwzględniające:
 - ✓ lokalizację siedliska,
 - ✓ sytuowanie budynków na działce,
 - ✓ wielkość działki,
 - ✓ wysokość do trzech kondygnacji, przy czym 3 kondygnacja ma zawierać się w dachu,
 - ✓ gabaryt, bryłę obiektu,
 - ✓ formę dachu,
 - ✓ kształt i ustawienie otworów,
 - ✓ materiały elewacyjne,
 - ✓ ogrodzenie i małą architekturę.
- opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów wymienionych w rozdziale V,
- opracowania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu,
- wykluczenia zabudowy:
 - ✓ w przypadku utrzymania lokalizacji gminnego wysypiska odpadów stałych w strefie ograniczonego użytkowania stosownie do prognozy i wyników oceny skutków wpływu na środowisko przyrodnicze,
 - ✓ w strefie ograniczonego użytkowania od gazociągu wysokoprężnego zgodnie z minimalnymi odległościami sytuowania obiektów terenowych względem gazociągu zamieszczonymi w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz.U. 2013 poz. 640),
 - ✓ w strefie o promieniu 15 m od pomników przyrody,
 - ✓ w pasie terenów przy wodach powierzchniowych umożliwiającym prowadzenie ścieżek rowerowych, spacerowych i zachowanie zabezpieczeń przed powodzią, na terenach podmokłych,
- wykluczenie zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi i szczególnej ochrony przed działaniem pól elektromagnetycznych (szkoły, przedszkola) z dopuszczeniem budynków przeznaczonych na okresowe przebywanie ludzi związane z działalnością gospodarczą.

6. Tereny wyłączone spod zabudowy

Terenami wyłączonymi spod nowej zabudowy są:

- tereny w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią;
 - ✓ zakazuje się gromadzenia ścieków (między innymi w formie szamba), odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, a w szczególności ich składowania, lokalizowania nowych cmentarzy.

Ograniczenia w realizacji zabudowy obowiązują również dla terenów:

- lasów, gdzie dopuszcza się lokalizowanie wyłącznie zabudowy związanej z gospodarką leśną i dopuszczonej w odpowiednich planach urządzenia lasu i uproszczonych planach urządzenia lasu;
- rolnych, terenów łąk, pastwisk, nieużytków, terenów wskazanych do zalesień, gdzie dopuszcza się lokalizowanie zabudowy związanej z gospodarką leśną lub zabudowy zagrodowej i związanej z produkcją i przetwórstwem rolniczym wyłącznie w ramach istniejącej zabudowy;
- położonych w strefach technicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych 15kV o szerokości strefy 12 m (po 6 m od osi linii), w których zabrania się:
 - ✓ realizacji zabudowy,
 - ✓ zalesiania i zadrzewiania terenu, za wyjątkiem szkółek leśnych, oraz innych szkółek i plantacji, w których wysokość drzew nie przekracza 2 m, pod warunkiem pozostawienia wokół każdego słupa powierzchni bez nasadzeń w odległości, co najmniej 4 m od słupa.
- położonych w strefach technicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych 110kV o szerokości strefy 36 m (po 18 m od osi linii), w których zabrania się:
 - ✓ realizacji zabudowy,
 - ✓ zalesiania i zadrzewiania terenu w pasie o szerokości 20 m (po 10 m od osi linii), za wyjątkiem szkółek leśnych, oraz innych szkółek i plantacji, w których wysokość drzew nie przekracza 2 m, pod warunkiem pozostawienia wokół każdego słupa powierzchni bez nasadzeń w odległości co najmniej 4 m od słupa.
- położonych w strefach sanitarnych od czynnych cmentarzy o szerokości 50 m, w których zabrania się:
 - ✓ realizacji zabudowy mieszkaniowej,
 - ✓ realizacji zabudowy związanej ze zbiorowym żywieniem ludzi,
 - ✓ realizacji obiektów związanych z produkcją artykułów żywnościowych i przechowywaniem żywności,
 - ✓ realizacji ujęć wody;
- położonych w strefach sanitarnych od czynnych cmentarzy o szerokości 150 m, w których zabrania się: realizacji zabudowy mieszkaniowej na terenach nie podłączonych do zbiorczej sieci wodociągowej,
 - ✓ realizacji zabudowy związanej ze zbiorowym żywieniem ludzi nie podłączonych do zbiorczej sieci wodociągowej,
 - ✓ realizacji obiektów związanych z produkcją artykułów żywnościowych i przechowywaniem żywności nie podłączonych do zbiorczej sieci wodociągowej,
 - ✓ realizacji ujęć wody.
- położonych w strefach ochrony bezpośrednich ujęć wód podziemnych, w których zabrania się realizacji wszelkiej zabudowy, za wyjątkiem obiektów związanych z ujmowaniem wód;

Dla wszelkich obiektów o wysokości równej lub wyższej niż 50 m n. p. t. przed wydaniem pozwolenia na ich realizację obowiązuje nakaz zgłaszania inwestycji odpowiednim organom wojskowym i cywilnym w zakresie ruchu lotniczego, zgodnie z przepisami odrębnymi.

W granicach zwartej zabudowy wsi gminy Gorzków zakazuje się realizacji wszelkich zakładów stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej w rozumieniu przepisów obowiązujących w zakresie ochrony środowiska.

W granicach administracyjnych gminy Gorzków zakazuje się realizacji: zakładów przetwarzania wyrobów gumowych metodą pirolizy, spalarni zwłok kwalifikujących się do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska.

Poniższe ustalenia zostały wprowadzone zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gorzków zatwierdzonego uchwałą Nr IV/15/2007 Rady Gminy Gorzków z dnia 20 marca 2007 r.

Wprowadzane zmiany prowadzą do uzupełnienia istniejącej tkanki osiedleńczej i ustalają następujące wskaźniki:

- 1) Dla terenów oznaczonych symbolem CMU w wydzielonym obszarze centrum miejscowości należy utrzymać pierwotny podział działek, obowiązuje zakaz podziału. Wysokość zabudowy mieszkalnej powinna być dostosowana do istniejącej zabudowy - wysokość zabudowy do trzech kondygnacji, przy czym trzecia kondygnacja ma zawierać się w dachu, a wysokość zabudowy do linii gzymsu i kalenicy 12m.
- 2) W zabudowie mieszkalnej jednorodzinnej dopuszcza się lokalizację usług komercyjnych (handlowych, rzemieślniczych i produkcyjnych, które nie podlegają postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, zgodnie z obowiązującymi przepisami).
- 3) Dla terenu oznaczonego symbolem M przeznaczonego pod mieszkalnictwo niskie jednorodzinne ustala się zabudowę jednokondygnacyjową, z dopuszczeniem usług w budynkach mieszkalnych jak w punkcie 2.
- 4) Dla terenów oznaczonych symbolem CMU utrzymuje się dotychczasowe użytkowanie z wprowadzeniem w miarę możliwości zieleni wysokiej izolacyjnej, w celu poprawy warunków klimatu.
- 5) Dla terenów oznaczonych na rysunku symbolem P wprowadza się funkcję składową obsługi rolnictwa z zastosowaniem pasa izolacji od otaczającego terenu.
- 6) Dla terenów oznaczonych na rysunku studium symbolem RM wprowadza się zabudowę zagrodową dla rolników, z zakazem podziału istniejących działek budowlanych.

Wytyczne przestrzennego i programowego kształtowania obszarów zmian, o których mowa w niniejszej zmianie tekstu studium.

Symbole cyfrowe są zgodne z uchwałą Rady Gminy Gorzków wprowadzającą zmiany.

- 1) Obszar wymieniony w zmianie tekstu studium

Wprowadza się zmianę oznaczoną symbolem 1CMU jako wydzielony obszar centrum miejscowości Gorzków podlegający ochronie konserwatorskiej, z adaptacją zabudowy mieszkalno-usługowej. Wprowadza się zakaz scalania i podziału istniejącego układu i granic własności. Przewiduje się adaptację obiektów i urządzeń istniejących usług, z zachowaniem zabytkowej struktury przestrzennej i budowli będących w aktualnym rejestrze zabytków. Wydziela się funkcję przestrzeni publicznej ogólnodostępnej - ulice, skwery, zadrzewienia, place targowe oraz przestrzeń o ograniczonym dostępie jak obiekty kultu religijnego, budynki administracji gospodarczej i samorządowej oraz szkoły. Na obszarze zmian przewiduje się adaptację istniejącej sieci infrastruktury w zakresie kanalizacji sanitarnej, wodociągowej i telekomunikacyjnej, przebudowę sieci elektroenergetycznej poprzez wprowadzenie okablowania podziemnego, przewiduje się także zaopatrzenie w gaz.

W skład niniejszej zmiany tekstu studium wchodzi działki o numerach ewidencyjnych:

382, 385, 386/1, 386/2, 387, 388, 389, 390, 400/1, 400/2, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397/2, 397/1, 559, 439, 401, 402, 403, 404, 292, 405, 406, 407, 408, 409, 440, 441, 442, 443, 449, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 464, 541, 458, 457, 455, 454, 453, 537, 538/2, 565, 410, 414, 415, 416, 417, 418, 429, 534, 428, 427, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 364, 365, 366/2, 366/1, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 434, 400, 431, 432, 433, 435, 436, 437, 438, 363, 471, 560, 472, 473, 474, 475, 476/1, 476/2, 562/2, 562/3, 562/1, 535, 543, 563, 535, 564, 489/3.

Obowiązuje nakaz opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wprowadza się zmianę oznaczoną symbolem 2P dla obszaru położonego w miejscowości Góry z przeznaczeniem pod składy obsługi rolnictwa, nieuciążliwe dla otoczenia i nie kolidujące z doliną i korytem rzeki Żółkiewki, nie zagrożony powodziowo. Na terenie przeznaczonym pod urządzenia produkcyjne należy wprowadzić strefę ochronną w formie zieleni wysokiej.

Wprowadza się zmianę oznaczoną symbolem 2M dla działki nr ew. 1 w miejscowości Góry przeznaczonej pod mieszkalnictwo jednorodzinne niskie jednokondygnacyjne.

Uzbrojenie sieciowe - adaptacja istniejącej sieci wodociągowej telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej. Odprowadzenie ścieków sanitarnych i poprodukcyjnych do osadników w sposób uzgodniony z odnośną służbą ochrony sanitarnej i ochrony środowiska naturalnego.

W skład zmiany tekstu studium wchodzi działki o numerach ewidencyjnych: 1, 2 oraz 3.

Obowiązuje nakaz opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wprowadza się zmianę oznaczoną symbolem 3RM położoną w miejscowości Gorzków

Wieś z przeznaczeniem pod zabudowę mieszkalną dla rolników wraz z zabudową gospodarczą, bez prawa podziału istniejących działek. Ustala się intensywność zabudowy działki na 30%. Zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej sieci napowietrznej, zaopatrzenie w wodę z istniejącej sieci wodociągowej, odprowadzenie ścieków sanitarnych do istniejącej sieci kanalizacyjnej. W skład terenu wymienionego w punkcie 1.3 zmiany tekstu studium wchodzi działki o numerach ewidencyjnych: 1236, 1237, 1238, 1239, 1240, 1241.

Obowiązuje nakaz opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Ustala się następujące ogólne zasady i wskaźniki dotyczące parametrów nowo wydzielanych działek budowlanych, poprzez minimalną powierzchnię działek budowlanych wynoszącą:

- 1800 m², przy szerokości minimalnej frontu działki wynoszącej 25 m, dla terenów przeznaczanych pod zabudowę zagrodową;
- 1000 m², przy szerokości minimalnej frontu działki wynoszącej 18 m, dla terenów przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną;
- 1500 m², przy szerokości minimalnej frontu działki wynoszącej 20 m, dla terenów przeznaczanych pod usługową,

Jednym z kierunków działania w planach miejscowych związanych z istniejącą zabudową powinny być działania renowacyjne w stosunku do starej zabudowy; działania te mają na celu modernizację i renowację istniejącej zabudowy, rozumiane jako:

- dopuszczenie przeprowadzenia niezbędnych rozbiórek i wyburzeń obiektów w złym stanie technicznym,
- dopuszczenie odbudowy, rozbudowy, nadbudowy i przebudowy budynków nadających się do renowacji,
- zmniejszanie energochłonności budynków związane z poprawą ich stanu technicznego,
- podniesienie standardów wyposażenia w instalacje i urządzenia oraz poprawę ich stanu technicznego,
- poprawę jakości otoczenia budynków i zagospodarowania nieruchomości.

– w terenach przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową, należy kształtować tereny zieleni wpływającej pozytywnie na krajobraz oraz klimat w otoczeniu obiektów.

W obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej oraz zabudowy zagrodowej dopuszcza się w planach miejscowych wprowadzanie usług jako funkcję z zakresu przeznaczenia uzupełniającego lub dopuszczalnego, bądź jako podstawową funkcję terenu na pojedynczych działkach, w zależności od potrzeb i programu zagospodarowania jednostek osadniczych.

Zagospodarowanie terenów winno następować w jak najwyższych standardach architektonicznych, w nawiązaniu do lokalnej tradycji budowlanej, z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska. Zmiany funkcji terenów określone w niniejszym studium nie mogą powodować przekroczeń standardów jakości środowiska.

We wszystkich terenach przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową, bądź związaną z usługami i wytwórczością należy kształtować tereny zieleni wpływającej pozytywnie na krajobraz oraz klimat w otoczeniu obiektów.

W terenach zabudowy zagrodowej możliwe jest tworzenie gospodarstw agroturystycznych oraz lokalizacja zabudowy związanej z turystyką (niewielkie pensjonaty, zabudowa letniskowa).

Tereny przemysłu, składów i baz oraz zabudowy usługowe oznaczone symbolem P,U przeznacza się pod:

- bazy i zaplecza techniczno-budowlane i transportowe oraz składy, magazyny i hurtownie;
- urządzenia produkcji rolnej i hodowlanej, w tym urządzenia obsługi rolnictwa;
- obiekty rzemiosła produkcyjnego
- zabudowę usługową
- dopuszcza się funkcję mieszkalną dla właściciela lub administratora obiektu.

Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i hodowlanych oznaczone symbolami RU mogą być przeznaczane pod urządzenia produkcji rolnej i hodowlanej, obiekty przetwórstwa rolno-spożywczego oraz lokalizację specjalistycznych gospodarstw rolnych.

Inwestycje w terenach oznaczonych symbolami P,U oraz RU mogą być lokalizowane pod warunkiem, że planowane przedsięwzięcie nie będzie sprzeczne z ustaleniami przyjętymi dla danej strefy lub formy ochrony prawnej lub planistycznej na danym obszarze oraz nie będzie powodować uciążliwości na położonych w sąsiedztwie terenach zabudowy.

Lokalizacje urządzeń i sieci infrastruktury technicznej dopuszcza się w miejscach wyznaczonych na rysunku studium oraz nie wyznaczonych rysunkiem studium na wszystkich terenach pod warunkiem nie naruszania podstawowej funkcji terenu oraz warunków krajobrazu naturalnego jak i ustaleń obszarów ochrony prawnej i planistycznej.

Poniższe ustalenia zostały wprowadzone zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gorzków zatwierdzonego uchwałą Nr XXIII/183/2021 Rady Gminy Gorzków z dnia 30 kwietnia 2021 r.

Wprowadzane zmiany prowadzą do uzupełnienia istniejącej tkanki osiedleńczej i ustalają następujące wskaźniki:

- 1) dla terenów oznaczonych na rynku symbolem **MN** wprowadza się funkcję - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Wysokość zabudowy mieszkalnej powinna być dostosowana do istniejącej zabudowy - wysokość zabudowy do trzech kondygnacji, przy czym trzecia kondygnacja ma zawierać się w dachu, a wysokość zabudowy do linii gzymsu i kalenicy 12m. W zabudowie mieszkalnej jednorodzinnej dopuszcza się lokalizację usług komercyjnych (które nie podlegają postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, zgodnie z obowiązującymi przepisami).

Na obszarze zmian przewiduje się adaptację istniejącej sieci infrastruktury w zakresie kanalizacji sanitarnej, wodociągowej i telekomunikacyjnej, przebudowę sieci elektroenergetycznej poprzez wprowadzenie okablowania podziemnego, przewiduje się także zaopatrzenie w gaz.

W skład niniejszej zmiany studium wchodzi działki o numerach ewidencyjnych: 648, 64/1, 64/2, 1023, 1230, 1024, 1025, 314, 191/3, 191/2, 190/2 - od strony istniejącej drogi na obszarze 0,30 ha, 190/3 - od strony istniejącej drogi na obszarze 0,30 ha, 375/2 - od strony istniejącej drogi na obszarze 0,30 ha, 107/5, 259, 228/2, 9, 192.

- 2) dla terenów oznaczonych na rysunku symbolem **MU** wprowadza się funkcję - tereny zabudowy jednorodzinnej i usługowej. Wysokość zabudowy mieszkalnej i usługowej powinna być dostosowana do istniejącej zabudowy - wysokość zabudowy do trzech kondygnacji, przy czym trzecia kondygnacja ma zawierać się w dachu, a wysokość zabudowy do linii gzymsu i kalenicy 12m.

Dopuszcza się lokalizację usług komercyjnych (handlowych, rzemieślniczych i produkcyjnych, które nie podlegają postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, zgodnie z obowiązującymi przepisami).

Na obszarze zmian przewiduje się adaptację istniejącej sieci infrastruktury w zakresie kanalizacji sanitarnej, wodociągowej i telekomunikacyjnej, przebudowę sieci elektroenergetycznej poprzez wprowadzenie okablowania podziemnego, przewiduje się także zaopatrzenie w gaz.

W skład niniejszej zmiany studium wchodzi działki o numerach ewidencyjnych: 160, 161, 152, 153, 154, 156, 157, 58, 65, 111, 107, 31.

- 3) dla terenów oznaczonych na rysunku symbolem **U** wprowadza się funkcję - tereny usługowe. Wysokość zabudowy usługowej powinna być dostosowana do istniejącej zabudowy - wysokość zabudowy do trzech kondygnacji, przy czym trzecia kondygnacja ma zawierać się w dachu, a wysokość zabudowy do linii gzymsu i kalenicy 12m.

Dopuszcza się lokalizację usług komercyjnych (handlowych, rzemieślniczych i produkcyjnych, które nie podlegają postępowaniu w sprawie oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze, zgodnie z obowiązującymi przepisami).

Na obszarze zmian przewiduje się adaptację istniejącej sieci infrastruktury w zakresie kanalizacji sanitarnej, wodociągowej i telekomunikacyjnej, przebudowę sieci elektroenergetycznej poprzez wprowadzenie okablowania podziemnego, przewiduje się także zaopatrzenie w gaz.

W skład niniejszej zmiany studium wchodzi działki o numerach ewidencyjnych: 188, 187, 688, 192.

- 4) dla terenów **MN, MU, U** ustala się następujące ogólne zasady i wskaźniki dotyczące parametrów nowo wydzielanych działek budowlanych, poprzez minimalną powierzchnię działek budowlanych wynoszącą:

- 1800 m², przy szerokości minimalnej frontu działki wynoszącej 25 m, dla terenów przeznaczanych pod zabudowę zagrodową;
- 1000 m², przy szerokości minimalnej frontu działki wynoszącej 18 m, dla terenów przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną;
- 1500 m², przy szerokości minimalnej frontu działki wynoszącej 20 m, dla terenów przeznaczanych pod usługową.

- 5) dla terenów oznaczonych na rysunku symbolem **MR** wprowadza się funkcję - tereny zabudowy zagrodowej. Wysokość zabudowy powinna być dostosowana do istniejącej

zabudowy - wysokość zabudowy do trzech kondygnacji, przy czym trzecia kondygnacja ma zawierać się w dachu, a wysokość zabudowy do linii gzymsu i kalenicy 12m.

W terenach zabudowy zagrodowej możliwe jest tworzenie gospodarstw agroturystycznych oraz lokalizacja zabudowy związanej z turystyką (pensjonaty, zabudowa letniskowa).

Na obszarze zmian przewiduje się adaptację istniejącej sieci infrastruktury w zakresie kanalizacji sanitarnej, wodociągowej i telekomunikacyjnej, przebudowę sieci elektroenergetycznej poprzez wprowadzenie okablowania podziemnego, przewiduje się także zaopatrzenie w gaz.

W skład niniejszej zmiany studium wchodzi działki o numerach ewidencyjnych: 284, 276/1, 632/2, 304/1, 1036, 1043, 23.

- 6) dla terenu oznaczonego na rysunku symbolem **ZL** wprowadza się funkcję - teren pod zalesienia.

Na obszarze przewidzianych pod zalesienie, zgodnie z PN-E-05100-1 należy pozostawić pod istniejącymi liniami elektroenergetycznymi WN pas bez zalesienia o szerokości min. 20 m, a pod liniami SN pas o szerokości min. 13 m, a pod liniami nN pas szerokości min 3 m. Dopuszcza się w pozostawionych pasach prowadzenie gospodarki leśnej pod warunkiem utrzymania pod linią drzew, nie przekraczających wys. 2 m oraz pozostawienia wokół każdego słupa powierzchni nie zalesionej w odległości co najmniej 4 m od słupa.

W skład niniejszej zmiany studium wchodzi działki o numerach ewidencyjnych: 752, 1480,

- 7) dla terenu oznaczonego na rysunku symbolem **RU** wprowadza się funkcję - tereny pod urządzenia obsługi rolnictwa, w tym lokalizowanie wiat.

Tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych i hodowlanych oznaczone symbolami RU mogą być przeznaczane pod urządzenia produkcji rolnej i hodowlanej, obiekty przetwórstwa rolno-spożywczego oraz lokalizację specjalistycznych gospodarstw rolnych.

Inwestycje w terenach oznaczonych symbolem RU mogą być lokalizowane pod warunkiem, że planowane przedsięwzięcie nie będzie sprzeczne z ustaleniami przyjętymi dla danej strefy lub formy ochrony prawnej lub planistycznej na danym obszarze oraz nie będzie powodować uciążliwości na położonych w sąsiedztwie terenach zabudowy.

Lokalizacje urządzeń i sieci infrastruktury technicznej dopuszcza się w miejscach wyznaczonych na rysunku studium oraz nie wyznaczonych rysunkiem studium na wszystkich terenach pod warunkiem nie naruszania podstawowej funkcji terenu oraz warunków krajobrazu naturalnego jak i ustaleń obszarów ochrony prawnej i planistycznej.

W skład niniejszej zmiany studium wchodzi działki o numerach ewidencyjnych: 2/2, 3/2, 5, 6/2, 837/1.

- 8) dla terenu oznaczonego na rysunku symbolem **Wsh** wprowadza się funkcję - teren przeznaczony na zbiornik wodny (staw hodowlany). Przeznaczenie gruntów narzuca sposób wykorzystania, co stanowi jednoznacznie, że mogą tam być lokalizowane jedynie stawy rybne do wykorzystania jako działalność rolnicza.

W skład niniejszej zmiany studium wchodzi działki o numerach ewidencyjnych: 807 i 685.

Zagospodarowanie ww. terenów winno następować w jak najwyższych standardach architektonicznych, w nawiązaniu do lokalnej tradycji budowlanej, z poszanowaniem podstawowych zasad ładu przestrzennego i zrównoważonego rozwoju, a w szczególności ochrony krajobrazu oraz ochrony środowiska.

Zmiany funkcji terenów określone w niniejszym studium nie mogą powodować przekroczeń standardów jakości środowiska.

We wszystkich terenach przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową, bądź związaną z usługami i wytwórczością należy kształtować tereny zieleni wpływającej pozytywnie na krajobraz oraz klimat w otoczeniu obiektów.

7. Kierunki i zasady gospodarowania gruntami i rynkiem nieruchomości

Właściwe gospodarowanie gruntami oraz stymulowanie rynku nieruchomości ma na celu:

- kreowanie ładu przestrzennego,
- zwiększenie aktywności lokalizacyjnej obszaru gminy, co może przynieść poprawę poziomu ekonomicznego i poprawę jakości życia mieszkańców.

Kierunki i zasady gospodarki gruntami powinny polegać na:

- tworzeniu zasobów gruntów przeznaczonych dla realizacji:
 - ✓ celów publicznych,
 - ✓ budownictwa komunalnego,
 - ✓ aktywizacji gospodarczej i produkcyjno-usługowej
- przeznaczenie terenów potrzebnych dla realizacji ciągów drogowych i urządzeń infrastruktury technicznej,
- ochronie gruntów wysokich klas bonitacyjnych przed zmianą sposobu użytkowania i przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne,
- przeznaczeniu terenów zagrożonych silną i średnią erozją gleby pod zalesienie,
- hierarchizacji zadań własnych samorządu gminy i tworzeniu programów oraz planów zagospodarowania przestrzennego,
- wydzieleniu mienia dla samorządów powiatowych i wojewódzkich, np. drogi,
- uporządkowaniu systemu ksiąg wieczystych (głównie właścicieli prywatnych),
- stworzeniu systemu katastralnego (zadanie rządowe: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Skarbu, Ministerstwo Finansów),
- zagospodarowaniu obiektów i terenów niewykorzystanych poprzez sprzedaż lub wydzierżawienie (wykaz w "Diagnozie", str. 54),
- racjonalnym kierowaniu podażą i popytem terenami poprzez:
 - ✓ sporządzanie miejscowych planów,
 - ✓ uzbrojenie i urządzenia infrastruktury technicznej,
 - ✓ lokalizację i usytuowanie obiektów,
 - ✓ wielkość działek,
- tworzeniu warunków dla powstawania gospodarstw wielkoobszarowych i specjalistycznych (scalenie, wymiana, wykup).

8. Kierunki i zasady rozwoju infrastruktury społecznej

W sferze problematyki społecznej określone zostały następujące kierunki rozwoju i zasady polityki przestrzennej zmierzające do poprawy poziomu i warunków życia mieszkańców:

- wykorzystanie w działaniach władz lokalnych wszystkich możliwości rozwoju usług społecznych, turystycznych, obsługi rzemiosła, rolnictwa, szczególnie w ośrodku gminnym Gorzków,
- podniesienie standardów obsługi podstawowej ludności w usługi zaspokajające potrzeby, szczególnie w zakresie ochrony zdrowia, kultury, wypoczynku, sportu, handlu, bazy gastronomiczno-noclegowej. Wskazany szybki rozwój usług głównie w ośrodku gminnym Gorzków,
- tworzenie gminnych zasobów nieruchomości dla możliwości realizacji inwestycji komunalnych lub innych niezbędnych dla rozwoju obszaru i poprawy warunków życia mieszkańców (w szczególności przeznaczonych na realizację ponadlokalnych celów publicznych oraz zorganizowanego budownictwa mieszkaniowego z niezbędną infrastrukturą o charakterze socjalnym dla osób o niskich dochodach).

W zakresie edukacji:

- utrzymanie Szkoły Podstawowej w Gorzkowie z oddziałami przedszkolnymi,
- zapewnienie rozwoju szkoły, zgodnie z wymaganiami oświatowymi,
- rozwój nowoczesnych technologii,
- zapewnienie odpowiedniej ilości komputerów, a także polepszenie warunków do nauki zdalnej,
- utrzymanie infrastruktury technicznej towarzyszącej, w tym boiska itp.

W zakresie opieki zdrowotnej:

- należy dążyć do utrzymania co najmniej na dotychczasowym poziomie systemu obsługi zdrowotnej ludności. Jakość wymaga poprawy pod względem technicznym (wymiana sprzętu, modernizacja bazy lokalowej) oraz merytorycznym (poszerzenie świadczeń o usługi specjalistyczne, np. stomatologia, propagowanie instytucji lekarza rodzinnego),
- istnieje możliwość powstawania dalszych prywatnych gabinetów specjalistycznych oraz wskazane jest wzbogacenie oferty o powstanie gabinetów analitycznych oraz zaplecza badawczo-diagnostycznego.

W zakresie opieki społecznej:

Przewidywane utrzymanie się wysokiego wskaźnika liczby ludności w wieku poprodukcyjnym oraz niekorzystne zmiany społeczno-gospodarcze (szczególnie bezrobocie) powodujące niestety wzrost ubóstwa społeczeństwa pociąga za sobą konieczność intensyfikacji działań systemu świadczeń społecznych. Wpłynie na dodatkowe obciążenie budżetu samorządowego Ośrodka Pomocy Społecznej, do którego należy bezpośrednie świadczenie pomocy finansowej.

W zakresie wartości kulturowych niematerialnych

- utrzymanie działalności Centrum Społeczno-Kulturalnego w Gorzkowie,
- utrzymanie Gminnej Biblioteki Publicznej w Gorzkowie jako ważnego elementu rozwoju kultury tego obszaru,

- stworzenie możliwości rozwijania działalności kulturotwórczej (np. powołanie i utrzymanie kół gospodyń wiejskich, które kultywują i kontynuują ludową twórczość muzyczną i obrzędową),
- wspieranie inwestorów i instytucji rozszerzających ofertę w dziedzinie kultury i rozrywki dla obsługi turystyki.

W zakresie usług komercyjnych:

- stworzenie warunków do koncentracji usług i wykształcenie wielofunkcyjnego centrum usługowego w ośrodku gminnym Gorzków-Osada, które powinno zaspokajać popyt i potrzeby ludności na usługi typu:
 - ✓ instytucje finansowe, ubezpieczeniowe, doradztwo rolnicze, prawne,
 - ✓ obiekty kultury, obsługi turystyki, w tym: miejsca noclegowe, lokale gastronomiczno-rozrywkowe,
 - ✓ lokale handlowo-gospodarcze, rzemieślniczo-usługowe.
- możliwość realizacji obiektów obsługi ludności i rozwoju usług komercyjnych w zależności od potrzeb na całym obszarze gminy przy oszczędnej gospodarce zasobami polegającej na pierwszeństwie racjonalizacji wykorzystania już zainwestowanych przestrzeni gminy w stosunku do ekspansji terytorialnej.
- wykorzystanie położenia gminy w sąsiedztwie głównego korytarza tranzytowego (trasa E-372, linia kolejowa normalnotorowa relacji Warszawa Lublin - Hrebennie - Rawa Ruska - Lwów) przez organizację Rolnego Rynku Hurtowego, tj.: konfekcja, składowanie, sortowanie, pakowanie oraz ewentualne z orientacją na rynek wschodni.

9. Kierunki i zasady rozwoju przedsiębiorczości i wytwórczości

Członkostwo Polski w UE wymusza konieczność przemian strukturalnych, szczególnie obszarów wiejskich na rzecz rozwoju nowoczesnej infrastruktury technicznej oraz wykształcenie modelu wsi wielofunkcyjnej.

Polityka osiągnięcia celów ekonomicznych polegać będzie na pobudzaniu efektywnego rozwoju gospodarczego gminy zapewniającego atrakcyjność lokalizacyjną obszaru, wykorzystując walory położenia dla pozyskania inwestorów zagranicznych i krajowych.

Polityka osiągnięcia celów ekonomicznych obejmie następujące zasady działania:

- tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi międzynarodowych i międzyregionalnych kontaktów gospodarczych między obszarami o podobnych predyspozycjach rozwoju oraz wspierania inicjatyw lokalnych i regionalnych w celu podpisania umów partnerskich między sąsiednimi gminami (tworzenie związków gmin),
- wspieranie rozwoju nowoczesnej infrastruktury obsługującej gospodarkę rynkową (instytucje finansowe, ubezpieczeniowe, handlowe, marketingowe, doradztwo, promocja głównie w ośrodku gminnym Gorzków-Osada),
- opracowanie strategii promocji całego obszaru gminy, jego atrakcyjności przyrodniczej, kulturowej, krajobrazowej, turystycznej i inwestycyjnej (akcja ofertowo - marketingowo-promocyjna),
- tworzenie grup producenckich i ich związków.

Grupy producenckie mogą mieć wpływ nie tylko na kształtowanie cen produktów rolnych, a także na zakup drogich maszyn, prowadzenie negocjacji z zakładami przetwórczymi, zbilansowanie produkcji, kontrolę jakości, standaryzację, właściwe przechowywanie i zapewnienie całorocznej sprzedaży planów, kontraktację.

Zasady rozwoju przemysłu i drobnej wytwórczości

- utrzymanie istniejącego charakteru działalności gospodarczej (młyn, piekarnia, usługi, handel detaliczny),
- pełne wykorzystanie istniejącej infrastruktury gospodarczej, uzbrojenia terenu, niewykorzystanych rezerw kubaturowych i terenowych pod działalność gospodarczą (bazy, tereny rezerwowane planem w Orchowcu, Wielkopole, Zamostku, grunty komunalne),
- rozwój ilościowy i jakościowy małych i średnich przedsiębiorstw wykorzystujących miejscowe zasoby surowcowe oraz zasoby pracy, głównie w branży rolno-spożywczej (piekarnie, młyny, masarnie, przetwórnictwo owoców i warzyw, chłodnie) wyposażenie lub uzupełnienie w podstawowe media infrastruktury technicznej oraz poprawa dostępności komunikacyjnej obszarów aktywnej działalności gospodarczej (głównie sołectwa Gorzków-Osada, Gorzków-Wieś, Wielkopole, Zamostek, Orchowiec, Piaski Szlacheckie).

10. Kierunki i zasady rozwoju rolnictwa i jego otoczenia

Rolnictwo pozostanie nadal podstawowym działem gospodarki rzutując na poziom gospodarczy gminy. Zakładany wzrost tego poziomu wiąże się z koniecznością przebudowy gospodarki rolnej w oparciu o trwały rozwój obszarów wiejskich. Istniejące trendy w rolnictwie („starzenie się” ludności wiejskiej, brak następców w gospodarstwach rolnych, niska efektywność rolnictwa) wskazują na możliwość likwidacji w przyszłości około 30 – 35% gospodarstw. Zakłada się zwiększenie liczby gospodarstw dużych (powyżej 20 ha) efektywnych ekonomicznie, przy jednoczesnym utrzymaniu się na podobnym poziomie liczby gospodarstw małych, niskotowarowych. Nastąpi spadek bezpośredniego zatrudnienia w gospodarstwach rolnych, co wymagać będzie zapewnienia miejsc pracy w obszarach wiejskich. Przebudowa rolnictwa wymaga podjęcia działań w kierunku:

- poprawy struktury obszarowej gospodarstw poprzez:
 - ✓ przyspieszenie procesu koncentracji ziemi, głównie w zachodniej i pd. zach. części gminy, stanowiącej obszar wyludniający się,
 - ✓ przeprowadzenia prac urządzeniowo-rolnych (komasacja, wymiana gruntów), głównie w obszarach wsi Borsuk Wieś, Orchowiec, Piaski Szlacheckie, Czysta Dębina-Wieś, Czysta Dębina-Kolonia, Gorzków-Osada,
- inicjowania i wspierania nisko oprocentowanymi kredytami i dotacjami prac modernizacyjno-restrukturyzacyjnych w gospodarstwach rolnych,
- podnoszenia opłacalności produkcji rolnej przez:
 - ✓ rozwój specjalizacji gospodarstw wiejskich, w dostosowaniu do zmieniającego się rynku zbytu,
 - ✓ tworzenie związków producentów, koncentrujących się na specjalizacji produkcji,

- ✓ rozwoju baz przetwórstwa produktów rolnych i organizacja zbytu produktów rolnych (wspieranie efektywności drobnego, prywatnego biznesu z zakresu skupu, przechowywania i transportowania produktów rolnych),
 - ✓ ochrony przed zainwestowaniem kompleksów gleb o najwyższych wartościach (I - III kl. bonitacyjnej),
 - ✓ wyłączenie produkcji rolnej terenów o najwyższej przydatności dla rolnictwa,
 - ✓ poprawienie jakości produktów rolnych (atestowanych) i ich konkurencyjności na rynku.
- poszukiwania alternatywnych źródeł dochodów dla ludności rolniczej (organizowanie małych podmiotów przetwórstwa rolnego i usług dla społeczności wiejskiej),
 - wspierania rozwoju rolnictwa zintegrowanego i ekologicznego, ukierunkowania produkcji rolnej w oparciu o istniejące warunki przyrodnicze:
 - ✓ utrzymanie upraw tradycyjnych - głównie pszenicy, buraków cukrowych,
 - ✓ wprowadzenie na większą skalę uprawy warzyw, owoców miękkich oraz upraw nowych, zwłaszcza przemysłowych (len, rośliny oleiste, zioła dla przemysłu farmaceutycznego, uprawy na pasze),
 - ✓ rozwój upraw sadowniczych, zwłaszcza w obszarach zagrożonych erozją (sady na terasach lub w darni).
 - ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej przed zabudową, z utrzymaniem i wzbogaceniem zadrzewień i zakrzewień śródpolnych, a także ekologiczne zagospodarowanie nieużytków,
 - ochrony gleb przez:
 - ✓ podjęcie działań przeciwozyjnych obejmujących kształtowanie pól, prowadzenie dróg dojazdowych do pól, zmianowania roślin dostosowanego do warunków panujących w poszczególnych partiach stoków, stosowanie fitomelioracji drzewiastych, krzewiastych i trawiastych, zabezpieczenia techniczne,
 - ✓ przywrócenie właściwych stosunków wodnych w glebie (modernizacja i renowacja istniejących urządzeń melioracyjnych na ok. 384 ha UR, w tym 14,0 ha gruntów ornych),
 - radykalne podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa jako warunku unowocześnienia gospodarstw i rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej (powszechny dostęp edukacji na poziomie średnim, doskonalenie zawodowe rolników, rozwijanie doradztwa rolniczego, dostęp do informacji rynkowej).
 - podniesienie jakości życia ludności wiejskiej (uzupełnienie sieci wodociągów, realizacja oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej, gazyfikacja, elektryfikacja, internet szerokopasmowy) oraz zwiększenie dostępności do usług publicznych (oświata, służba zdrowia, kultura),
 - stymulacja rozwoju aktywności i samorządności gospodarczej wsi.

11. Kierunki i zasady rozwoju leśnictwa

Wiodącym celem gospodarki leśnej w gminie jest utrzymanie i ochrona istniejących lasów oraz zwiększenie lesistości obszaru poprzez podjęcie działań w kierunku:

- prowadzenia gospodarki leśnej w oparciu o plany urządzeniowe lasów, w tym również lasów indywidualnych,
- stosowanie rębni zmierzających do ukształtowania drzewostanów o zróżnicowanej strukturze gatunkowej i wiekowej,
- zwiększenie stopnia lesistości o ok. 10% poprzez zalesienie gruntów w terenach erozyjnych, gruntów odłogujących, nieużytków,
- optymalne ukształtowanie granicy rolno-leśnej pod względem kształtu kompleksów leśnych, jak i struktury biologicznej,
- dostosowaniu rozmiaru pozyskiwanego drewna do przyrostu drzewostanów i stanu zdrowotnego lasów,
- zapobieganie szkodom wyrządzonym przez zwierzynę (sterowanie liczebnością populacji),
- zalesiania w celach przeciwoerozyjnych oraz wodochronnych, przy czym przy zalesianiu terenów w sąsiedztwie linii elektroenergetycznych należy pozostawić pas bez zalesiania o szerokości min. 13m pod liniami SN i 3m pod liniami nN, z możliwością prowadzenia w pozostawionym pasie gospodarki leśnej pod warunkiem utrzymywania pod linią drzew o wysokości nie przekraczającej 2,0 m i pozostawienia wokół każdego słupa powierzchni nie zalesionej w odległości co najmniej 4,0 m od słupa.

12. Kierunki i zasady rozwoju turystyki

Gmina Gorzków posiada dość znaczne predyspozycje dla rozwoju funkcji turystyki wynikające zarówno z warunków środowiska naturalnego jak i zagospodarowania.

Są to:

- dolina rzeki Żółkiewka ze stawami o łącznej powierzchni ok. 28,0 ha (Gorzków - 16,0 ha, Wielobycz - 12,0 ha),
- urozmaicona rzeźba terenu,
- lasy (Antoniówka, Bobrowe, Olesin, Widniówka),
- korzystny klimat (duże nasłonecznienie, czyste powietrze, dość znaczna trwałość pokrywy śniegowej),
- obiekty zabytkowe: sakralne i dworskie (Gorzków-Osada, Wielkopole),
- zaczątki rozwoju agroturystyki, bliskość do stadniny koni w Białce (gm. Krasnystaw),
- bliskość miasta powiatowego - Krasnystaw o zabytkowym układzie i tradycjach historycznych,
- znaczne zasoby pracy.

Główne kierunki rozwoju turystyki:

• pobytowa	- agroturystyka, domki letniskowe.
• świąteczna	- odpoczynek weekendowy nad wodą i w lecie, zimą narty, sanki
• kwalifikowana	- wędkarstwo, wędrowki piesze i rowerowe, jazda konna, kuligi, sporty zimowe itp..
• poznawcza	- zabytki sakralne, podworskie itp.

Zasady rozwoju funkcji turystyki i wypoczynku w gminie winny polegać na:

- wykorzystaniu istniejącego zbiornika w Gorzkowie-Osadzie oraz stawów w Wielobyczu i terenów do nich przyległych poprzez:
 - ✓ urządzenie kąpielisk, plaż trawiastych, obsługi odpoczywających - wypożyczalnia sprzętu, gastronomii itp..
 - ✓ wyznaczenie terenów dla wędkarstwa.
- przygotowaniu wsi dla przyjęcia funkcji agroturystyki oraz promowania istniejących już gospodarstw jako formy:
 - rodzinnego wypoczynku w gospodarstwie, wykorzystującego wytwarzane i przetwarzane w gospodarstwie produkty (nabiał, warzywa, owoce, drób itp.).
 - specjalistycznego wypoczynku dla osób preferujących aktywne formy: jazda konna, hipoterapia, grzybobranie, wycieczki piesze i rowerowe. kuligi, ogniska, narciarstwo, łyżwiarstwo itp.),
- budowie i rozbudowie infrastruktury turystycznej i paraturystycznej (hotele, pensjonaty, gastronomia, informacja turystyczna) - wykorzystanie na ten cel istniejących obiektów,
- wyznaczenie tras wycieczkowych pieszych i rowerowych z odpowiednim zapleczem (miejsca biwakowania, parkingi, ew. mała gastronomia), budowle oraz trasy związane ze sportami zimowymi (mała narciarska, trasy dla biegów przełajowych, tereny saneczkarstwa),
- renowacji istniejącego potencjału zabytkowego (ew. wykorzystanie zabudowy podworskiej na cele turystyczne - dworek w Wielkopolu),
- rozwój wytwórczości związanej z turystyką (wyrób pamiątek itp.).

Rozwój funkcji turystyki wymaga:

- wspierania przedsiębiorczości poprzez działania ułatwiające inwestorom rozpoczęcie działalności gospodarczej - ulgi podatkowe, ułatwienia lokalizacyjne, pomoc w wykupieniu terenów itp.),
- kształtowanie świadomości społeczeństwa i przygotowanie kadry dla obsługi tej funkcji - szkolenia z zakresu obsługi turystów, agroturystyki itp.,
- podniesienie stanu sanitarnego i estetycznego wsi oraz poszczególnych siedlisk - realizacja mediów infrastruktury technicznej głównie z zakresu gospodarki wodno- ściekowej i odpadami, działania estetyzujące - wyposażenie w elementy małej architektury (ogrodzenia, altany), urządzenie odpowiedniej zieleni niskiej i wysokiej, systematyczna dbałość o czystość obiektów i zagród,
- promowanie walorów gminy w regionie i kraju poprzez wydanie odpowiednich folderów, ofert turystycznych,.
- legislację - ustalanie praw lokalnych w zakresie estetyki terenów, utrzymanie ładu przestrzennego, rozwoju przedsiębiorczości, tworzenie izb turystycznych, związków itp.

13. Kierunki i zasady rozwoju infrastruktury drogowej

W celu usprawnienia obsługi komunikacyjnej gminy i poprawienia jej dostępności oraz zminimalizowania uciążliwości ruchu tranzytowego dla miejscowości gminnej – Gorzkowa-Osady określa się następujące zasady i kierunki działania:

1. w zakresie dróg wojewódzkich:

- modernizacja trasy 842 docelowo do parametrów klasy technicznej „GP” (główna ruchu przyspieszonego) o szerokości w liniach rozgraniczających min. 25m; realizacja obwodnicy miejscowości Gorzków-Osada po stronie wschodniej;
- obiekty budowlane – powinny być usytuowane zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych, przy czym budynki z pomieszczeniami na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości wymienionych w §11 ust. 1 i 2 – Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w spr. warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Sytuowanie budynków w odległości mniejszej niż określone wyżej będzie możliwe w szczególnie uzasadnionych przypadkach za zgodą zarządcy drogi i pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość poniżej poziomu ustalonego w przepisach odrębnych lub zwiększających odporność budynków na wymienione wcześniej zagrożenia i uciążliwości.
- poprawa stanu technicznego nawierzchni:
 - ✓ wzmocnienie nawierzchni - poprawiające nośność, a także wszystkie cechy eksploatacyjne,
 - ✓ wyrównanie - poprawiające równość podłużną oraz likwidujące koleiny,
 - ✓ zabiegi powierzchniowe - poprawiające stan powierzchni oraz szerokość,
 - ✓ poszerzenie nawierzchni,
- urządzenie dróg zbiorczych przy drodze wojewódzkiej 842 celem:
 - ✓ poprawy bezpieczeństwa ruchu,
 - ✓ zwiększenia przepustowości drogi,
 - ✓ zwiększenia poziomu swobody ruchu,
 - ✓ rozdzielenia lokalnego ruchu związanego z obsługą rolnictwa od ruchu o charakterze tranzytowym,
- naprawa i utwardzenie poboczy (dot. przekroju szlakowego i częściowo półulicznego),
- przywrócenie prawidłowego funkcjonowania odwodnienia korpusu drogi,
- prawidłowe oznakowanie poziome i pionowe,

2. w zakresie dróg powiatowych:

- obiekty budowlane – powinny być usytuowane zgodnie z ustawą z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych, przy czym budynki z pomieszczeniami na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości wymienionych w §11 ust. 1 i 2 – Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w spr. warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie. Sytuowanie budynków w odległości mniejszej niż określone wyżej będzie możliwe w szczególnie uzasadnionych

przypadkach za zgodą zarządcy drogi i pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwości poniżej poziomu ustalonego w przepisach odrębnych lub zwiększających odporność budynków na wymienione wcześniej zagrożenia i uciążliwości.

- drogi powiatowe:

2128L (48 119) Pilaszkowice-Zygmuntów-Antoniówka-Czysta Dębina
2126L (48 120) Częstoborowice-Izdebno-Orchowiec-Gorzków (od DP3116 do DP3105L)
3116L(48121) Orchowiec-Baranica-Czysta Dębina
3117L(48 122) Łopiennik Gómy-Orchowiec (od DG 109635L do DP 2126L)
3119L (48 123) Majdan Krzywski-Guniska-Olesin-Bobrowe 3118L(48 124) Felicjan-Bobrowe-Wielobycz
3105L (48 125) Olchowiec-Czysta Dębina-Gorzków (od DW842 do DP 2126L)
3115L (48 126) Borów-Czysta Dębina
3110L (48176) Chorupnik-Rudnik-Mościska
3113L (48 179) Suszeń-Kol. Taraogóra
3114L (48 180) Chorupnik-Piaski Szlacheckie-Izbica (od DW842 do DP3109L)

W zakresie drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych przyjmuje się:

- oddzielenie ruchu pieszego od kołowego poprzez budowę chodników w miejscowościach o znacznym stopniu zurbanizowania terenu (zwarta zabudowa),
- ochronę dróg i mostów przed nadmierną eksploatacją i zniszczeniem przez przeciążone pojazdy ciężarowe, poprzez wdrożenie systemu kontroli ich ciężaru i nacisków osi; dotyczy to szczególnie drogi wojewódzkiej, która ma charakter skrótovej drogi tranzytovej na kierunku Krasnystaw - Biłgoraj, Kraśnik, Janów Lub.,
- ochronę przed niewłaściwym zagospodarowaniem otoczenia dróg poprzez przestrzeganie prawidłowych zasad lokalizowania budynków mieszkalnych i usługowo-handlowych w pobliżu drogi;

3. W zakresie dróg gminnych:

Dla gminy najważniejsze jest bieżące utrzymanie dróg gminnych, pozwalające zachować parametry istniejące (klasy Z, L i D), modernizacja odcinków w złym stanie technicznym, a także utwardzenie odcinków gruntowych dróg, o łącznej długości 21,7 km (w tym 6,1 km o nawierzchni żużlowej);

- drogi gminne:

a) drogi gminne o parametrach techniczno-użytkowych klasy L:

109711 L (001) - droga wojewódzka 842-Wielkopole-Widniówka (koniec zabudowy)
109712 L (002) – dr. wojewódzka 842-Wielkopole-Wiśniów-Piaski Szlacheckie-dr.pow. 2114 L
109713 L (003) - droga wojewódzka 842-Gorzków Osada-Góry-Wiśniów-dr. gminna 109712 L
109714 L (005) - droga wojewódzka 842-Chorupnik-droga powiatowa 2105 L Gorzków
109715 L (006) - droga wojewódzka 842-do końca Borowa Kolonii
109716 L (009) - droga powiatowa 2105 L-przez wieś Czysta Dębina Kolonia

109676 L (010) - droga powiatowa 1128 L-Antoniówka-Kol. Olchowiec-droga powiatowa 2104 L

109717 L (011) - droga powiatowa 1128 L-Antoniówka-Bogusław

109718 L (012) - droga powiatowa 1126 L-Orchowiec-droga gminna 109719 L

109719 L (013) - droga powiatowa 2117 L-Orchowiec-granica gm. Rybczewice

109721 L (015) - droga powiatowa 2119 L-Olesin-Kol. Widobycz-droga wojewódzka 842

109722 L (016) - droga powiatowa 2105 L-Gorzków Osada

109723 L (017) - droga powiatowa 1126 L-Felicjan-droga powiatowa 2118 L (Bobrowe)

109724 L (018) - droga powiatowa 1126 L-Felicjan-Wirtka

109725 L (019) - droga powiatowa 2116 L-przez wieś Baranica

109728 L (022) - droga gminna 109715 L-Borów Kolonia-Borów (droga wojewódzka 842)

109730 L (024) - droga gminna 109713 L-Góry (koniec zabudowań)

109731 L (025) - Gorzków Osada, ul. Nadrzeczna (droga wojewódzka 842)

109732 L (026) - Gorzków Osada, ul. Rynkowa (w stronę kościoła)

109733 L (027) - Gorzków Osada, ul. Nowa (droga wojewódzka 842-droga gminna 109734 L)

109734 L (028) - Gorzków Osada, ul. Partyzantów

109735 L (029) - Gorzków Osada, ul. Cicha (ul. Nadrzeczna-droga wojewódzka 842)

109737 L (031) - droga gminna 109712 L-koniec zabudowań wsi Wiśniów

b) drogi gminne o parametrach techniczno-użytkowych klasy D:

109720 L (014) - droga gminna 109719 L-Orchowiec-droga powiatowa 2117 L

109726 L (020) - droga gminna 109717 L-Bogusław (do lasu)

109727 L (021) - droga gminna 109717 L-Bogusław (do lasu)

109729 L (023) - droga wojewódzka 842-Chorupnik-Chorupnik Kol.-droga powiatowa 2114 L

109736 L (030) - droga powiatowa 2118 L-przez wieś Bobrowe.

4. W zakresie obsługi komunikacji pasażerskiej:

Pokrycie obszaru gminy liniami komunikacji pasażerskiej jest w zasadzie wystarczające. Zapewnione są połączenia większości miejscowości w gminie z Krasnymstawem, Zamościem oraz siedzibą gminy w Gorzkowie, a także z większymi ośrodkami w regionie, jak: Lublin, Żółkiewka, Turobin, Biłgoraj. Jako zadanie występuje konieczność podniesienia standardu obsługi pasażerów, m.in. przez modernizację i realizację nowych przystanków.

5. W zakresie technicznego zaplecza komunikacji:

Na terenie gminy wyznaczone miejsca postojowe dla pojazdów samochodowych znajdują się w ośrodku gminnym w Gorzkowie-Osadle. Zaleca się realizację parkingów w liniach rozgraniczających drogi wojewódzkiej 842, z zadaszonymi miejscami wypoczynku, sanitariatami i bieżącą wodą.

Miejsca lokalizacji to Wiśniów i Wielobycz, w sąsiedztwie znanej stadniny ogierów w Białce. W pobliżu tej drogi znajdują się tereny leśne, miejsce grzybobrania mieszkańców pobliskich miejscowości, w tym Krasnegostawu.

Zasady i kierunki rozwoju komunikacji powinny:

- uwzględniać nieprzekraczalne minimalne odległości obiektów budowlanych od dróg publicznych, które przyjąć należy zgodnie z art. 43 pkt. 1 Ustawy o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985 r. (Dz. U. z 2020 r. Poz. 470 z późn. zm.)
- dla nowoprojektowanych, w sąsiedztwie dróg publicznych, budynków mieszkalnych i budynków przeznaczonych na pobyt ludzi spełniać wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2019 poz. 1065), w szczególności §11 i §325;
- dla w/w obiektów uwzględnić ich realizację poza zasięgiem uciążliwości określonych w przepisach o ochronie i kształtowaniu środowiska; dopuszcza się ich lokalizację w zasięgu w/w uciążliwości pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających te uciążliwości do poziomu określonego w tych przepisach oraz w Polskich Normach.
- uwzględniać parametry techniczne dróg, szerokość w liniach rozgraniczających oraz wielkości rezerw terenu pod skrzyżowania zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. 2016 poz. 124), z uwzględnieniem warunków technicznych dla terenów sąsiadujących z drogami wynikających z Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2019 poz. 1065).

14. Kierunki i zasady rozwoju infrastruktury technicznej

14.1. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej przyjmuje się zasady i kierunki działań:

- utrzymanie sprawności działania istniejących ujęć wody oraz systematyczna kontrola urządzeń systemowego zaopatrzenia w wodę (przewody przesyłowe, sieć rozdzielcza, zbiorniki wyrównawcze),
- wymiana odcinków rur azbestocementowych na PE,
- wyznaczenie stref ochronnych od istniejących i projektowanych grupowych ujęć wody zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (Dz.U. z 2021 r. poz. 624) oraz ustaleń wynikających z decyzji ustanawiającej strefy ochronne ujęcia wody,
- utrzymanie jako awaryjnego ujęcia wody studni kopanych,
- ze względu na bardzo trudne warunki fizjograficzne, a także w rozproszonej zabudowie kolonijnej problem oczyszczania ścieków proponuje się rozwiązać poprzez realizację kanalizacji lokalnej (4-12 gosp.) lub indywidualnych przydomowych oczyszczalni ścieków,
- dopuszcza się lokalizację urządzeń oczyszczania ścieków nie oznaczonych na rysunku studium w terenach o innych funkcjach w sposób nie kolidujący z wiodącą funkcją danego terenu. Lokalizacja wynikać winna z programu lub koncepcji zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej wsi lub zespołu wsi.

14.2. W zakresie gospodarki odpadami stałymi przyjmuje się zasady i kierunki działania zgodnie z ustaleniami zawartymi w „Planie gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022”

przyjętego przez Sejmik Województwa Lubelskiego uchwałą Nr XXIV/350/2016 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 2 grudnia 2016 r. z późniejszymi zmianami.

Gospodarka odpadami stałymi wymaga bardzo pilnych decyzji organizacyjnych i finansowych:

- działania winny być podjęte jako wspólne na obszarze Starostwa Powiatowego
- w tym celu może być także wykorzystany teren dotychczasowego wysypiska w Chorupniku, po jego odpowiedniej modernizacji,
- należy podjąć działania w kierunku wstępnej segregacji odpadów w miejscach powstania z odzyskaniem surowców wtórnych, pozostałe odpady po sprasowaniu deponować na przygotowanym zgodnie z obowiązującymi przepisami składowisku.

14.3. W zakresie elektroenergetyki przyjmuje się następujące zasady i kierunki działania

- utrzymanie sprawności istniejącego systemu, jego modernizacja i rozbudowa dyktowana bieżącymi potrzebami,
- współpraca z Z.K.En. w zakresie przebudowy sieci SN i NN oraz stacji transformatorowych w miejscowościach - Antoniówka, Bobrowe, Bogusław, Gorzków, Felicjan, Orchowiec, Widniówka, Wielobycz i Wiśniów,
- rezerwacja pasa bezpieczeństwa o szerokości 100 m dla projektowanej po roku 2000 realizacji linii 400 kV relacji Rzeszów-Zamość-Lublin oraz utrzymanie pasa bezpieczeństwa istniejącej linii 220 kV relacji Zamość-Lublin o szerokości 80,0 m,
- minimalizowanie uciążliwości linii napowietrznych poprzez zastępowanie ich kablowymi, a szczególnie na terenach zwartej zabudowy oraz terenach o szczególnych wartościach przyrodniczych i kulturowych.

Dla linii 220 kV wyznacza się pas technologiczny (o szerokości 50 m - po 25 m w obie strony od osi linii), w którym obowiązują ograniczenia w użytkowaniu terenu regulowane przepisami odrębnymi.

Wytyczne dot. użytkowania terenu w pasie technologicznym linii:

1. W pasie technologicznym linii obowiązuje zakaz lokalizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi, a warunki lokalizacji pozostałych obiektów budowlanych nie przeznaczonych na stały pobyt ludzi powinny uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych;
2. Lokalizacja obiektów budowlanych zawierających materiały niebezpieczne pożarowo, stacji pali i stref zagrożonych wybuchem w pobliżu linii elektroenergetycznej powinna uwzględniać wymogi określone w przepisach odrębnych oraz normach dotyczących projektowania linii elektroenergetycznych;
3. Niedopuszczalne jest tworzenie hałd, nasypów oraz sadzenia roślinności wysokiej pod linią i w odległości 6,0 m dla linii 220 kV od rzutu poziomego skrajnego przewodu fazowego (w świetle koron);
4. Dopuszcza się wykonanie napraw oraz prac remontowych i konserwacyjnych na istniejącej linii;
5. Warunki lokalizacji wszystkich obiektów i urządzeń oraz zmiany w kwalifikacji terenów w pasach technologicznych - zgodnie z przepisami odrębnymi

Sieci WN

Przez teren gminy Gorzków nie przebiegają i nie są planowane w najbliższym czasie sieci o napięciu 110 kV, których właścicielem byłaby PGE Dystrybucja S.A.

Sieci SN i nN

1. Wszystkie istniejące sieci elektroenergetyczne są przewidziane do dalszej eksploatacji. Należy przewidzieć możliwość ich remontu, modernizacji oraz rozbudowy w zależności od potrzeb.
2. Lokalizacja obiektów w pobliżu czynnych linii elektroenergetycznych może odbywać się zgodnie z warunkami określonymi w PN/EN-50423-1, PN/E-05100-1, N SEP-E-003, PN/E-05125, N SEP-E-004 tj. przy zachowaniu odpowiednich odległości.

Strefa wolna od zabudowy dla projektowanych i istniejących linii wynosi odpowiednio:

- dla linii napowietrznych SN 15 kV - pas o szerokości 12m (po 6,0m od osi linii)
- dla linii kablowych SN 15 kV - pas o szerokości 2m (po 1,0m od osi linii)
- dla linii napowietrznych 0,4kV - pas o szerokości 5m (po 2,5m od osi linii)
- dla linii kablowych 0,4kV - pas o szerokości 1m (po 0,5m od osi linii)

Strefa wolna od nasadzeń drzew wysokich wzdłuż linii elektroenergetycznych wynosi odpowiednio:

- linii napowietrznych SN 15kV - pas o szerokości 13m (po 6,5m od osi linii)
- dla linii napowietrznych 0,4kV - pas o szerokości 3m (po 1,5m od osi linii)
- dla linii kablowych 15kV oraz 0,4kV - pas o szerokości 3m (po 1,5m od osi linii)

W pozostawionym pasie dopuszcza się szadzenie pod linią drzew nie przekraczających 2,0 m oraz pozostawienie powierzchni nie zalesionej w odległości co najmniej 4,0m od słupa.

Szerokość stref (jak w pkt 2) winna być umieszczona w części opisowej opracowania.

3. Przy zmianie rzędnych wysokościowych terenu, przy istniejącej infrastrukturze elektroenergetycznej należy zachować odległości pionowe od istniejących urządzeń elektroenergetycznych zgodnie z normami przyjętymi w PGE Dystrybucja S.A. Projekty budowy lub przebudowy dróg uzgodnić w PGE Dystrybucja S.A.
4. Zaopatrzenie w energię elektryczną nowych odbiorców odbywać się będzie z istniejących i planowanych sieci elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych SN/nN na podstawie Warunków Przyłączenia określonych przez zarządcę sieci.
5. W pasach drogowych należy przewidzieć miejsce pod infrastrukturę techniczną, w tym sieci elektroenergetyczne SN i nN. W zależności od zapotrzebowania na moc należy przewidzieć miejsce lub teren pod stacje transformatorowe SN/nN, w ilości wynikających z potrzeb.
Wymiary budynku stacji wynoszą 2,6x3,0 (m) a minimalna powierzchnia rezerwowana pod stację wewnętrzną wynosi 30m². Rezerwowany teren winien mieć lokalizację umożliwiającą dojazd do stacji.
Dopuszcza się budowę nie wskazanych na rysunku studium lub miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego stacji transformatorowych SN/nN w ilości wynikającej z aktualnych potrzeb wraz z liniami zasilającymi SN i nN".

Brak zarezerwowanego terenu pod urządzenia elektroenergetyczne będzie skutkowało nie uwzględnieniem danego obszaru jednostki samorządowej w planach ujętych w art. 16 ustawy Prawo energetyczne z powodu braku możliwości zasilenia tego obszaru.

6. W przypadkach koniecznych istnieje możliwość przebudowy istniejących sieci elektroenergetycznych SN, nN nie kolidujących z planowanym zagospodarowaniem. Zakres i technologię przebudowy określi Rejon Energetyczny Chełm.

14.4. W zakresie zaopatrzenia w gaz i ciepło określa się zasady i kierunki działania

- opracowanie projektu technicznego gazyfikacji oraz w porozumieniu z gminą Izbica realizowanie sieci średnioprężnej z kierunku Piaski Szlacheckie,
- tam gdzie jest to ekonomicznie uzasadnione ogrzewanie oprócz o gaz sieciowy, w przypadku wcześniejszych realizacji - realizować ogrzewanie w oparciu o proekologiczne kotły olejowe.
- na terenie gminy Gorzków znajdują się zlikwidowany odwiert poszukiwawczy Gorzków-IG1. Od powyższego odwiertu należy zachować strefę o promieniu $R=5m$ wolną od zabudowy.

14.5. W zakresie telekomunikacji

Obszar gminy telefonizowany siecią kablową z centralą automatyczną:

- uzupełnienia połączeń będą stanowiły aparaty łączności bezprzewodowej.

Przewiduje się możliwość:

- lokalizowania sieci telekomunikacyjnych zarówno w tradycyjnych, jak i nowych technologiach, w tym budowy, rozbudowy i modernizacji infrastruktury światłowodowej.
- objęcia terenu gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym, połączonym z systemami sieci internetowych: wojewódzkiej i krajowej.
- rozwoju systemów telekomunikacyjnych i telefonicznych (przewodowych i bezprzewodowych), stosownie do wzrostu zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i telefoniczne w gminie i w regionie.

14.6. W zakresie urządzeń gospodarki komunalnej przyjmuje się kierunki i zasady działania

- utrzymanie istniejących jednostek OSP, przy współdziałaniu z Państwową Strażą Pożarną,
- wyposażenie poszczególnych jednostek w nowoczesny sprzęt gaśniczy oraz urządzenia transportu, odpowiednio do występujących potrzeb,
- wyposażenie jednostek (a w szczególności OSP w Gorzkowie) w sprzęt potrzebny dla ratownictwa drogowego oraz klęsk żywiołowych.

15. Kierunki i zasady rozwoju systemów przeciwdziałania na wypadek szczególnych zagrożeń oraz obronności państwa

Na wypadek szczególnych zagrożeń oraz obronności państwa określa następujące zasady i kierunki działania:

- tworzenie niezbędnych rezerw przy realizacji infrastruktury komunalnej - ujęcia wody,
- rozbudowę i modernizację sieci drogowej stanowiącej w celu ewentualnej ewakuacji ludności oraz wykorzystania manewrów ratowniczych,
- stworzenia warunków niezbędnych do przetrwania ludności w sytuacjach zagrożenia życia, w zakresie zaopatrzenia w żywność, wodę, leki, energię elektryczną, paliwa itp.
- zapewnienie warunków ciągłości kierowania obroną cywilną (stanowiska kierowania, środki łączności),
- prowadzenia systematycznych szkoleń w celu osiągnięcia przydatności do działań w warunkach zagrożeń,
- rezerwacja terenów do realizacji budowli ochronnych z możliwością ich zagospodarowania w czasie pokoju i zapewnienia szybkiej i bezkolizyjnej realizacji tych zadań w okresie zagrożenia państwa.

IV. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Na podstawie uwarunkowań rozwoju gminy wyodrębnione zostały strefy polityki przestrzennej, wymagające zróżnicowanego podejścia przy kształtowaniu zagospodarowania przestrzennego:

- A STREFA EKOLOGICZNA - działań zmierzających do ochrony przyrodniczego systemu gminy - obejmuje ekosystemy leśne oraz ciąg siedliskowy doliny rzeki Żółkiewki, stanowiący regionalny korytarz ekologiczny.
- B STREFA ROLNO-OSADNICZA - ograniczonego rozwoju i ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej - obejmuje jednostki osadnicze: Antoniówkę, Baranicę, Borsuk, Bobrowe, Bogusław, Felicjan, Olesin, Widniówka wraz z otaczającymi je terenami rolniczymi i drobnymi enklawami leśnymi.
- C i C,- STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ - kształtowania rozwoju społeczno-gospodarczego - obejmuje ośrodek gminny Gorzków (strefa CO i jednostki osadnicze leżące w zasięgu oddziaływania głównej trasy komunikacyjnej nr 842 Krasnystaw Żółkiewka (dawny szlak handlowy) oraz wsie Orchowiec i Piaski Szlacheckie.

2. W wydzielonych strefach wyodrębnia się obszar i tereny o zróżnicowanych kierunkach zagospodarowania przestrzennego, oznaczone odpowiednimi symbolami na rysunku Studium.

2.1. Dla obszarów wyodrębnionych w strefie A - EKOLOGICZNEJ, zgodnie z rysunkiem Studium, określa się następujące zasady i kierunki działania:

- ochrona istniejących lasów:
 - ✓ prowadzenie gospodarki w oparciu o plany urządzeniowe, także w lasach prywatnych,
 - ✓ podejmowanie zadań zmierzających do zalesiania gruntów rolnych zgodnie z wyznaczoną granicą rolno-leśną,
 - ✓ wykluczenie zabudowy terenów leśnych za wyjątkiem obiektów obsługi gospodarki leśnej, dróg oraz urządzeń infrastruktury technicznej i turystycznej,
- współdziałanie z Nadleśnictwem Krasnystaw oraz prywatnymi właścicielami w celu udostępnienia turystycznego lasów (urządzenie parkingów, ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych) położonych w sąsiedztwie wsi Antoniówka, Bobrowe/Olesin, Widniówka, Wielobycz,
- zakaz zabudowy dolin rzecznych za wyjątkiem niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej, gospodarki rybnej, niezbędnych urządzeń rekreacyjnych oraz gospodarczych młynów wodnych, wykorzystanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych doliny rzeki Żółkiewki i usytuowanych na niej zbiorników wodnych w Gorzkowie-Osadzie i Wielobyczu dla rozwoju funkcji turystyki - urządzenie kąpielisk, tras spacerowych i rowerowych,

- kształtowanie i ochrona roślinności stanowiącej zabudowę biologiczną cieków wodnych.
- ochrona istniejących źródeł w dolinie rzeki Żółkiewki z możliwością objęcia ochroną prawną (pomniki przyrody),
- zakaz dokonywania zmian stosunków wodnych, mogących pogorszyć warunki siedliskowe użytków zielonych, a zwłaszcza mogących przyczynić się do obniżenia zwierciadła wód gruntowych.

2.2. Dla obszarów wyodrębnionych w strefie B - ROLNO-OSADNICZEJ, zgodnie z rysunkiem studium określa się następujące kierunki i zasady działania:

2.2.1. w terenach zurbanizowanych (wsie Bobrowe, Antoniówka, Olesin):

- adaptacja istniejącego charakteru zabudowy wsi z możliwością jej uzupełnienia, z priorytetem zabudów dla obiektów związanych z funkcją rolniczą,
- dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej związanej z funkcją turystyki, zabudowy usługowej i produkcyjnej pod warunkiem jej niekolizyjności ze środowiskiem przyrodniczym i funkcją dominującą,
- przyjęcie zasady koncentracji zabudowy - wyznaczenie nowych terenów dla zainwestowania w sąsiedztwie istniejących działek budowlanych i siedlisk zagrodowych,
- kształtowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do istniejącego charakteru wsi i tradycji historycznej (przykłady - drewniana zabudowa z końca XIX i początku XX w);
- powierzchnia działki biologicznie aktywna - min. 60% działki mieszkaniowej i -40% działki usługowej,
- zachowanie obiektów drewnianych znajdujących się w ewidencji konserwatorskiej (aneks nr 2), z możliwością adaptacji dla funkcji agroturystyki,
- w zakresie gospodarki wodno-ściekowej dążenie do:
 - ✓ możliwości wspólnego systemu kanalizacji w odniesieniu do wsi Bobrowe i Olesin lub przyjęcie indywidualnych systemów kanalizacji sanitarnej z lokalnymi oczyszczalнями przydomowymi (4-12 gosp.) oraz indywidualnych oczyszczalni ścieków
- do czasu realizacji zbiorczych systemów oczyszczania gromadzenie ścieków w szczelnych szambach, z systematycznym ich wywozem do punktów zlewnych przy oczyszczalniach.

2.2.2. W terenach ograniczonego rozwoju (wsie Baranica, Bogusław, Borsuk, Felicjan, Widniówka)

- adaptacja istniejącej zabudowy z dopuszczeniem jej plombowych uzupełnień,
- przyjęcie zasady nierozprzestrzeniania zabudowy - lokalizacja nowych obiektów w sąsiedztwie istniejących działek budowlanych,
- ograniczenie zabudowy wyłącznie do obiektów związanych z produkcją rolniczą, agroturystyką, budownictwem letniskowym, usługami nieuciążliwymi, urządzeniami infrastruktury technicznej i drogami,
- uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej musi gabarytami nawiązywać do istniejących obiektów, charakterystycznych dla obszaru wsi,
- zachowanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków - kopców ziemnych z okresu wczesnośredniowiecznego w Borsuku - Rej. zab. A/319/85,
- możliwość adaptacji drewnianych obiektów mieszkalnych dla funkcji turystyki, w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej:

- gromadzenie ścieków w szczelnych szambach, z systematycznych ich wywozem do oczyszczalni ścieków, bądź indywidualne unieszkodliwianie na bazie oczyszczalni ścieków przydomowych.

2.2.3. W terenach rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- wykluczenie wszelkiej zabudowy, z wyjątkiem dróg i urządzeń infrastruktury technicznej,
- prowadzenie gospodarki rolnej w oparciu o warunki przyrodnicze ze szczególnym uwzględnieniem podjęcia działań zapobiegających erozji gleb w obszarach wyznaczonych na rysunku studium:
 - ✓ wyłączenie z użytkowania rolnego i przeznaczenie pod zalesienia lub trwałe użytki zielone gruntów na stokach o nachyleniu powyżej 12-15°,
 - ✓ kształtowanie poprzecznostokowego układu działek i pól, odpowiednia lokalizacja w rzeźbie terenu dróg rolniczych i ich umocnienie, stosowanie agrotechniki przeciwozyjnej na gruntach o nachyleniu stoków 6 -12°,
 - ✓ stosowanie agrotechniki przeciwozyjnej na stokach o nachyleniu do 6°,
- działania zmierzające do wyłączenia gruntów z użytkowania rolniczego z przeznaczeniem pod zalesienie w obszarach wyznaczonych na rysunku studium,
- zalecenie zachowania w krajobrazie rolniczym drobnych płątów leśnych, miedz, wąwozów lessowych, pojedynczych skarp z możliwością objęcia ochroną prawną (użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe) obiektów o walorach szczególnych,
- modernizacja istniejącego wysypiska śmieci na gruntach wsi Chorupnik oraz wyznaczenie strefy ograniczonego użytkowania od obiektu na podstawie wyników oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze,
- rezerwacja pasa terenu o szerokości 100 m dla projektowanej realizacji linii 400 kV Rzeszów - Zamość - Lublin,
- utrzymanie pasa terenu (strefy ograniczonego użytkowania) szerokości -73 m istniejącej linii 220kV relacji Zamość - Lublin,
- możliwość eksploatacji na potrzeby lokalne istniejących surowców mineralnych - glin lessowych, piasków (po rozpoznaniu zasobów złóż),
- udostępnienie gruntów rolnych dla wyznaczenia tras narciarskich i saneczkarskich, głównie w obszarach wsi Bobrowe, Olesin, Wielobycz, Gorzków-Wieś.

2.3. Dla obszarów wyodrębnionych w strefie C i C1 - AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ, zgodnie z rysunkiem studium, określa się następujące kierunki i zasady działania:

2.3.1. W strefie C1 - obejmującej ośrodek gminy Gorzków:

- adaptacja istniejących zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej z uporządkowaniem i możliwością uzupełniania,
- kształtowanie przestrzeni publicznej w strefie rynku, maksymalne nasycenie usługami publicznymi i komercyjnymi, z dopuszczeniem budownictwa jednorodzinnego,
- zachowanie historycznego układu urbanistycznego Gorzkowa-Osady (przebieg i linia rozgraniczająca ulic, strefy zabudowy); uzupełnień zabudowy w obrębie tynku musi układem i gabarytem nawiązywać form tradycyjnych, charakterystycznych dla tego miejsca,
- zachowanie w formie przestrzennej obiektów zabytkowych, znajdujących się w rejestrze zabytków, przy utrzymaniu funkcji obiektów sakralnych i cmentarza,

- zachowanie zabytkowego drzewostanu w obrębie cmentarza rzymskokatolickiego (lipy, klony, robinie, kasztanowce, jesion) oraz starodrzewia na cmentarzu przykościelnym; postulowanie objęcia ochroną jako pomników przyrody,
- rozwinięcie funkcji turystycznej - urządzenie kąpieliska, tras spacerowych i parkingów w rejonie zbiornika wodnego; wprowadzenie obiektów związanych z obsługą turystyki (baza noclegowa i usługowy),
- tworzenie zasobów gruntów gminnych nadających się pod zabudowę z przeznaczeniem pod mieszkalnictwo, usługi publiczne, działalność gospodarczą, infrastrukturę techniczną,
- wykorzystanie wolnych obiektów i rezerw terenowych dla rozwoju różnorodnych form usług i działalności gospodarczej,
- tworzenie warunków dla rozwoju działalności gospodarczej (wyposażenie terenów w infrastrukturę techniczną, oferty dla potencjalnych inwestorów),
- wyznaczenie w planie miejscowym terenów rozwojowych dla potencjalnych funkcji usługowych i działalności gospodarczej oraz budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego,
- uzupełnienie głównego układu komunikacyjnego (trasa 842) obejmujące realizację obwodnicy od strony wschodniej miejscowości,
- w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej:
- objęcie obszaru, zgodnie z rysunkiem studium, miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, przy przyjęciu zasady:
 - ✓ nierozpraszania zabudowy.
 - ✓ lokalizowania usług publicznych głównie na działkach komunalnych,
 - ✓ wprowadzenia obiektów związanych z obsługą turystyki (w tym również motorowej),
 - ✓ regulowania charakteru architektonicznego zabudowy (gabarytu, formy dachu), w nawiązaniu do tradycyjnego dla tego obszaru charakteru,
- określenie wielkości działek oraz udziału powierzchni biologicznie aktywnej.

2.3.2. W strefie C - obejmującej wsie Orchowiec i Piaski Szlacheckie oraz usytuowane wzdłuż trasy 842:

- adaptacja istniejącej zabudowy zagrodowej, jednorodzinnej, usługowej i produkcyjnej z uporządkowaniem i możliwością uzupełnienia,
- dopuszczenie zabudowy związanej z funkcją turystyki (pensjonaty, domy letniskowe, obsługa turystyki), z możliwością adaptacji obiektów zabytkowych,
- przeznaczenie rezerw kubaturowych i terenowych (bazy, składy, magazyny) dla funkcji usługowej i działalności gospodarczej o ograniczonej uciążliwości dla środowiska przyrodniczego,
- tworzenie warunków do powstawania zespołów usługowych dla potrzeb mieszkańców wsi i obsługi rolnictwa we wsiach Piaski Szlacheckie i Orchowiec,
- dopuszczenie lokalizacji obiektów usługowych, produkcyjnych, urządzeń obsługi komunikacji wzdłuż trasy 842, z ograniczeniem uciążliwości lokowanych tu inwestycji,
- przyjęcie zasady nierozpraszania zabudowy oraz lokalizowania usług publicznych i komercyjnych przede wszystkim na działkach usytuowanych wśród istniejącej zabudowy,
- zachowanie w formie przestrzennej obiektów zabytkowych, znajdujących się w rejestrze i ewidencji zabytków, przy utrzymaniu funkcji obiektów sakralnych i cmentarzy, zachowanie

- starodrzewia w parku podworskim w Orchowcu (lipy, kasztanowce, jawory, jesiony); objęcie ochroną w formie pomników przyrody,
- kształtowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do istniejących form (budownictwo niskie, ekstensywne, z udziałem zieleni - powierzchnia działki biologicznie aktywna - 60% w zabudowie mieszkaniowej i 40% usługowej),
 - uzbrojenie terenów w zakresie gospodarki wodno-kanalizacyjnej:
 - ✓ budowa sieci kanalizacyjnej dla wsi Chorupnik z podłączeniem do istniejącej oczyszczalni w Gorzkowie-Osadzie,
 - ✓ lokalizację oczyszczalni ścieków dla wsi Orchowiec wraz z budową sieci kanalizacyjnej i modernizacją wodociągów,
 - ✓ budowa oczyszczalni przydomowych ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej równolegle ze zwodociągowaniem wsi Piaski Szlacheckie,
 - ✓ do czasu realizacji zbiorczych systemów oczyszczania gromadzenie ścieków w szczelnych szambach z systematycznym ich wywozem do punktów zlewnych przy oczyszczalniach ścieków,
 - objęcie obszarów jednostek osadniczych Orchowca i Piask Szlacheckich (zgodnie z rysunkiem studium) miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, przy przyjęciu zasady nierozpraszania zabudowy,
 - ustalania warunków kształtowania form zabudowy, gabarytu, formy dachu, wielkości działek.

V. OBSZARY OBJĘTE OBOWIĄZKIEM SPORZĄDZANIA MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Obszary do objęcia ustawowym obowiązkiem sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla realizacji zadań służących celom:

- ponadlokalnym:
 - ✓ tereny komunikacji drogowej - modernizacja drogi wojewódzkiej 842 z obwodnicą Gorzkowa-Osady oraz modernizacja dróg powiatowych, wymagająca zajęcia nowych terenów,
 - ✓ przebieg linii 400 kV relacji Rzeszów-Zamość-Lublin;
- lokalnym:
 - ✓ tereny potencjalnych usług publicznych i mieszkalnictwa komunalnego,
 - ✓ tereny budownictwa mieszkaniowego skoncentrowanego,
 - ✓ tereny lokalizacji urządzeń infrastruktury technicznej (oczyszczalnie ścieków, ujęć wody dla wodociągów grupowych, trafostacje),
 - ✓ przebieg trasy gazociągu średnioprężnego.

2. Obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe, z uwagi na istniejące uwarunkowania:

- obszar ośrodka gminnego Gorzkowa, zgodnie z rysunkiem studium,
- obszar wsi Orchowiec i Piaski Szlacheckie, zgodnie z rysunkiem studium,

3. Sporządzanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z rysunkiem studium, możliwe jest również przy dzieleniu obszaru na mniejsze opracowania, zgodnie z faktycznymi potrzebami inwestycyjnymi.

4. Studium nie ogranicza możliwości sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na innych niż wskazane terenach, o ile wymagać będą tego potrzeby inwestycyjne.

VI. WARUNKI REALIZACJI STUDIUM

1. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 roku (Dz. U. 2020 poz. 293, z późn. zm.), studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego określa politykę przestrzenną gminy, stanowi więc dokument o charakterze strategicznym.

2. Zgodnie z art. 7 Ustawy - studium nie jest przepisem gminnym i nie stanowi podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

3. Zgodnie z art.6 ust. 3 i 6 Ustawy, studium podlega:

- zaopiniowaniu przez organy właściwe do uzgodnienia planu, w tym Wojewodę i Zarząd Województwa, odpowiedzialnych za wdrożenie celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa,
- uchwaleniu przez Radę Gminy.

4. Odpowiedzialnym za wdrożenie ustaleń studium, służących realizacji celów polityki przestrzennej jest Zarząd Gminy poprzez dostępne mu narzędzia wdrażania:

- plany miejscowe i decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu – zgodnie z ustaleniami studium,
- programy, opracowania studialne i ekspertyzy merytoryczne wspomagające plany i ich realizację.

5. W celu podniesienia efektywności działań w zakresie zagospodarowania przestrzennego władze samorządowe gminy mogą stosować własne instrumenty polityki finansowej, a także występować o wsparcie z funduszy i środków krajowych oraz pomocowych Unii Europejskiej.

6. Rodzaje instrumentów polityki przestrzennej wspierające działania inwestycyjne.

Instrumenty finansowe (w tym podatkowe wspierające działania inwestycyjne).

W celu podniesienia efektywności działań w zakresie zagospodarowania przestrzennego i działalności gospodarczej władze samorządowe gminy mogą stosować własne instrumenty polityki finansowej, a także starać się o wsparcie z funduszy i środków krajowych oraz pomocowych UE.

1. Własne instrumenty finansowe

- różnicowanie wysokości podatków lokalnych od nieruchomości:
- podniesienie podatków od nieruchomości na terenach zaniedbanych, przewidzianych do przekształceń zgodnie z polityką przestrzenną określoną w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”,
- zwolnienie od podatku lub obniżenie stawek podatku od nieruchomości wobec gruntów, na których prowadzone są inwestycje tworzące nowe miejsca pracy zgodnie z ustaloną w „Studium...” funkcją strefy,

- podniesienie podatku od nieruchomości w stosunku do uciążliwych terenów i obiektów przemysłowo-składowych. Działanie to przyczyni się do eliminacji zagrożeń o tym charakterze,
- stosowanie systemu zachęt, ulg, zmniejszonych stawek czynszu w stosunku do inwestorów prowadzących inwestycje odpowiadające założeniom strategii rozwoju gminy,
- stworzenie systemu informacji, sugestii oraz określenie zasad wspomagania finansowego i formalno-prawnego inwestycji wspólnych realizowanych przez gminę i prywatnych inwestorów, szczególnie w zakresie uzbrojenia terenów w elementy infrastruktury technicznej,
- pozyskiwanie lokalnych źródeł finansowania inwestycji:
- sprzedaż lub dzierżawa terenów komunalnych,
- wpływy opłat adiacenckich i opłaty „planistycznej”,
- sprzedaż akcji i innych papierów wartościowych,
- zaciąganie kredytów pod zastaw nieruchomości komunalnych.

2. Krajowe środki finansowe wspierające rozwój infrastruktury, ochronę środowiska, przedsiębiorczości, infrastruktury ekonomicznej w obszarach wiejskich.

Dostępne jako środki na realizację zadań jednostek centralnych na obszarze województwa (np. duże inwestycje infrastrukturalne, działalność uczelni) bądź poprzez instrumenty wspierające działania prorozwojowe na poziomie regionalnym i lokalnym (np. poprzez kontrakty sektorowe, porozumienia terytorialne, działalność funduszy celowych)

- dotacje celowe z budżetu państwa na przedsięwzięcia służące aktywizacji gospodarczej obszaru gminy,
- budżet państwa,
- fundusze pomocowe,
- pozabudżetowe fundusze celowe:
 - ✓ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - ✓ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
 - ✓ Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych,

3. Fundusze pomocowe UE

Środki z budżetu Unii Europejskiej w ramach pakietu legislacyjnego polityki spójności na lata 2021-2027. Kolejnym źródłem finansowania przedsięwzięć prorozwojowych będą krajowe programy operacyjne, które będą oferowały wsparcie komplementarne do programu regionalnego. Bardzo ważnym źródłem finansowania będzie przyszły Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, program skierowany do województw Polski Wschodniej, a także program współpracy transgranicznej.

4. Instrumenty wspierające rozwój małych i średnich przedsiębiorstw

- Centra Wspierania Biznesu,
- Sieć informacji gospodarczej,
- Ośrodki Wspierania Przedsiębiorczości (działalność szkoleniowo-doradcza w zakresie tworzenia firmy),
- Fundusze Rozwoju Przedsiębiorczości (udzielanie pożyczek bezrobotnym na rozpoczęcie działalności gospodarczej),

- Inkubatory Przedsiębiorczości (wspierają małe firmy w okresie ich kształtowania się: doradztwo marketingowe, prawne, finansowe, podatkowe),
- PARP, LAW P

5. Marketing urbanistyczny:

Tworzenie analitycznej i strategicznej bazy dla stymulowania rozwoju przestrzennego - marketing gminy.

- analizy rynkowe,
- promocja i reklama,
- oferty lokalizacyjne.

6. Informacja

Zasilanie informacyjne decyzji polityki przestrzennej: gromadzenie, porządkowanie, upowszechnianie informacji istotnych dla sterowania rozwojem przestrzeni:

- rejestry (katastry, rejestry zabytków itp.),
- obserwacja (monitoring) rozwój u przestrzennego,
- bazy danych,
- systemy informacji o terenie,
- centra informacji i rynkowej,
- analizy oceny skutków decyzji dotyczących danej przestrzeni,
- programy edukacyjne dotyczące rozwoju przestrzennego.

7. Działania bezpośrednie

Bezpośrednie oddziaływanie na rozwój gminy poprzez inwestycje władzy publicznej:

- specjalne projekty inwestycyjne jako wspólne projekty prywatno-publiczne (określenie zasad wspomagania finansowego i formalno-prawnego inwestycji, szczególnie w zakresie uzbrojenia terenów w elementy infrastruktury technicznej), programy rozwoju infrastruktury, pozyskiwanie terenu lub nieruchomości, zbywanie nieruchomości (prywatyzacja), „dostrajanie” terenu do potrzeb inwestycyjnych (np. scalanie).

Informacja o elementach uwarunkowań, zagospodarowania i ochrony, wymienionych w art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu nie występujących w obszarze gminy

Na terenie gminy nie występują:

- obszary naturalnych zagrożeń geologicznych, osuwania się mas ziemnych.
- obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni powyżej 2000 m².
- obszary pomników zagłady i stref ochronnych w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 1999r. o ochronie terenów byłych obozów zagłady,
- tereny zamknięte,
- obiekty i obszary, na których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.

UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZĘ USTALEŃ STUDIUM

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym studium jest dokumentem określającym politykę przestrzenną gminy i w pierwszym rzędzie stanowiącym podstawę do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium składa się z dwóch zasadniczych części: uwarunkowań – w której omówione zostały naturalne i antropogeniczne elementy ukształtowane w przestrzeni gminy oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego – w której omówione są podstawowe zasady kształtowania przyszłego zagospodarowania gminy.

Z punktu widzenia opracowywanych w przyszłości planów miejscowych istotniejsza jest część druga studium, w której są zawarte wytyczne dla projektantów sporządzających akty prawa miejscowego, odnośnie obszarów dla których gmina planuje opracować miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Wyznaczono natomiast generalne zasady dotyczące rozwoju struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy i kształtowania zagospodarowania. Jednym z podstawowych elementów warunkujących potrzeby i kierunki w rozwoju gminy jest prognoza demograficzna, która zakłada zmniejszanie się liczby ludności na terenie gminy Gorzków.

W zakresie ochrony zasobów i wartości środowiska przyrodniczego studium ustala konieczność:

- ochrony Przyrodniczego Systemu Gminy, z uwzględnieniem jego roli w krajowym systemie obszarów prawnie chronionych (sieć ECONET- Polska), który tworzą kompleksy leśne, dolina rzeczna Żółkiewki oraz enklawy naturalnych siedlisk. Ochrona systemu przyrodniczego polegać ma głównie na jak najmniejszej ingerencji w obrębie wyznaczonych obszarów;
- ochrony głównego zbiornika wód podziemnych GZWP 406;
- ochrony i rewaloryzacji doliny rzeki Żółkiewki;
- ochrony istniejących pomników przyrody;
- ochrony gleb;
- ochrony surowców mineralnych;
- respektowania otuliny Krzczonowskiego Parku Krajobrazowego;
- respektowania zasad obowiązujących w strefach narażonych na niebezpieczeństwo powodzi
- respektowania strefy ochrony bogatego rolniczo, harmonijnego krajobrazu rolniczego o walorach wypoczynkowych.

W zakresie ochrony dóbr kultury i zabytków:

- ustanowiono strefy i ustalono zasady ochrony konserwatorskiej obiektów zabytkowych na terenie gminy:
 - ✓ zespołów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
 - ✓ obiektów figurujących w gminnej ewidencji zabytków,
 - ✓ zabytków i stanowisk archeologicznych,
 - ✓ cmentarzy i mogił znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków,
- ustalono zasady kształtowania harmonijnego krajobrazu kulturowego;
- ustalono zasady utrzymania ciągłości tradycji i tożsamości ludności.

Studium ustala również zasady kształtowania terenów zabudowanych odnosząc się do zasad kształtowania form zabudowy, a także zasad gospodarowania gruntami i rynkiem nieruchomości.

Kierunki rozwoju funkcji nierolniczych na terenie gminy obejmują:

- zasady rozwoju infrastruktury społecznej – edukacji, opieki zdrowotnej, opieki społecznej, sportu, bezpieczeństwa publicznego, podstawowych usług komercyjnych;
- kierunki i zasady rozwoju przedsiębiorczości i wytwórczości.

W studium ustalono również, że rolnictwo i gospodarka żywnościowa pozostaną główną funkcją rozwojową gminy. W tym celu konieczne będzie podjęcie działań zmierzających do gruntownej modernizacji rolnictwa w powiązaniu z wielofunkcyjnym rozwojem obszarów wiejskich i edukacją.

W zakresie gospodarki leśnej – studium zakłada utrzymanie i ochrona istniejących lasów oraz zwiększenie lesistości obszaru, a także zalesiania w celach przeciwoerozyjnych oraz wodochronnych. Turystyka została wskazana w studium jako możliwe źródło dochodu dla części mieszkańców. Gmina posiada predyspozycje do rozwoju turystyki – doliny rzeczne o znacznych walorach krajobrazowych, zróżnicowana rzeźba terenu, lasy, liczne obiekty zabytkowe, sakralne, podworskie, zbiornik w Gorzkowie-Osadzie oraz stawy w Wielobyczy, a także korzystny klimat.

Ustalenia studium koncentrują się również na zagadnieniach rozwoju infrastruktury. W zakresie komunikacji drogowej – akceptuje się stan istniejący, uzupełniając go o niezbędne elementy zarówno w zakresie komunikacji zewnętrznej, stanowiącej powiązanie gminy z terenami gmin sąsiednich i regionem, jak również komunikacji wewnętrznej, stanowiącej powiązanie pomiędzy poszczególnymi wsiami i jednostkami osadniczymi, a także urządzeń obsługi motoryzacji.

W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej studium ustala zasady odnoszące się do:

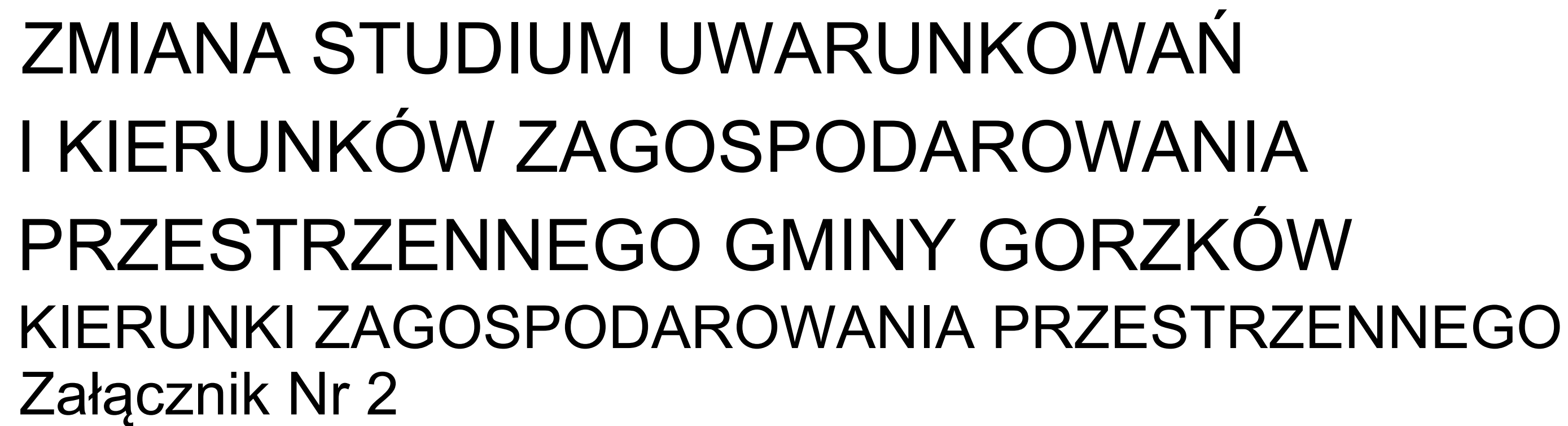
- zaopatrzenia w wodę – z wodociągów grupowych i komunalnych,
- odprowadzania i oczyszczania ścieków – poprzez rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej i propagowanie przydomowych oczyszczalni ścieków poza projektowanymi systemami zbiorczymi,
- elektroenergetyki – poprzez utrzymanie w sprawności istniejącego systemu zaopatrzenia w energię elektryczną,
- zaopatrzenia w gaz i ciepłownictwa – poprzez podjęcie starań w kierunku realizacji gazociągu wysokiego ciśnienia oraz rozwoju sieci gazowych średnioprężnych dla obszaru gminy,
- telekomunikacji – poprzez rozwój sieci telekomunikacyjnych przewodowych i bezprzewodowych,
- gospodarki odpadami stałymi – poprzez zapewnienie odbioru odpadów z obszaru całej gminy oraz wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów.

Studium uwzględnia również możliwość wystąpienia szczególnych zagrożeń oraz odnosi się do spraw obronności państwa ustalając następujące kierunki działania:

- tworzenie niezbędnych rezerw przy realizacji infrastruktury komunalnej - ujęcia wody,
- rozbudowę i modernizację sieci drogowej stanowiącej w celu ewentualnej ewakuacji ludności oraz wykorzystania manewrów ratowniczych,
- stworzenia warunków niezbędnych do przetrwania ludności w sytuacjach zagrożenia życia, w zakresie zaopatrzenia w żywność, wodę, leki, energię elektryczną, paliwa itp.
- zapewnienie warunków ciągłości kierowania obroną cywilną (stanowiska kierowania, środki łączności),
- prowadzenia systematycznych szkoleń w celu osiągnięcia przydatności do działań w warunkach zagrożeń,
- rezerwacja terenów do realizacji budowli ochronnych z możliwością ich zagospodarowania w czasie pokoju i zapewnienia szybkiej i bezkolizyjnej realizacji tych zadań w okresie zagrożenia państwa.

Ustalając kierunki zagospodarowania przestrzennego ustalono podział terytorium gminy na 3 strefy funkcjonalne o dominujących funkcjach:

1. Strefę ekologiczną – działań zmierzających do ochrony przyrodniczego systemu gminy obejmuje ekosystemy leśne oraz ciąg siedliskowy doliny rzeki Żółkiewki, stanowiący regionalny korytarz ekologiczny.
2. Strefę rolno-osadniczą – ograniczonego rozwoju i ochrony rolniczej przestrzeni produkcyjnej - obejmuje jednostki osadnicze: Antoniówkę, Baranicę, Borsuk. Bobrowe, Bogusław, Felicjan, Olesin, Widniówka wraz z otaczającymi je terenami rolniczymi i drobnymi enklawami leśnymi.
3. Strefę aktywności gospodarczej – kształtowania rozwoju społeczno - gospodarczego - obejmuje ośrodek gminny Gorzków-Osada (strefa CO i jednostki osadnicze leżące w zasięgu oddziaływania głównej trasy komunikacyjnej nr 842 Krasnystaw Żółkiewka (dawny szlak handlowy) oraz wsie Orchowiec i Piaski Szlacheckie.

(pomniejszenie do 1:20 000)

 - GRANICA GMINY
 - GRANICE SOŁECTW
 - GRANICE STREF FUNKCJONALNYCH
 - GRANICE TERENÓW

1. **OCHRONA I KSZTAŁTOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO**

1.1. **OBSZARY I OBIEKTY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ**
 - POMNIKI PRZYRODY

1.2. **OBIEKTY I OBSZARY WYMAGAJĄCE OCHRONY WZMOCZONEJ - PRZYRODNICZY SYSTEM GMINY PSG**
1L - WĘZŁY EKOLOGICZNE
 - KORYTARZE EKOLOGICZNE
 - GŁÓWNY ZBIORNIK WÓD PODZIEMNYCH GZWP-406
 - CIEKI WODNE
 - ZBIORNIKI WODNE
 - OBSZAR GLEB SZCZEGÓLNIE CHRONIONYCH

1.3. **ZAHAMOWANIE PROCESÓW NISZCZĄCYCH I/ORAZ WZBOGACENIE OBSZARÓW ZUBOŻONYCH**
OBSZARY WYMAGAJĄCE ZABIEGÓW PRZECIWEROZYNNYCH
 - PRZEZNACZONE DO ZALESIENIA LUB WPROWADZENIA TRWAŁYCH UŻYTKÓW ZIELONYCH
 - ZABIEGÓW KOMPLEXOWYCH Z KONIECZNOŚCIĄ WYKONANIA KOMASACJI
 - STOSOWANIE AGROTECHNIKI PRZECIWEROZYNNEJ

2. **OCHRONA ZASOBÓW KULTUROWYCH I KRAJOBRAZOWYCH**

2.1. **OBIEKTY I ZESPOŁY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ**
R - OBIEKTY I ZESPOŁY WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW
0 - STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE WPISANE DO REJESTRU ZABYTKÓW

2.2. **OBIEKTY I ZESPOŁY OBJĘTE OCHRONĄ POŚREDNIĄ**
E - OBIEKTY I ZESPOŁY ZNAJDUJĄCE SIĘ W EWIDENCJI KRAJOBRAZU
0 - STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE ZNAJDUJĄCE SIĘ W EWIDENCJI ZABYTKÓW

2.3. **MIEJSCA O WYRÓŻNIAJĄCY SIĘ WARTOŚCIACH WIDOKOWYCH**
 - DOMINANTY
 - STREFY EKSPOZYCJI
 - AKCENT

3. **OBSZARY HARMONIJNEGO KRAJOBRAZU WYMAGAJĄCE RACJONALNEGO SPOSOBU UŻYTKOWANIA TERENU**

3.1. **STREFY FUNKCJONALNE**
A - A - STREFA EKOLOGICZNA
B - B - STREFA ROLNO-OSADNICZA
C - C - STREFA AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ
W TYM: C-1 (MIEJSC. GÓRZKÓW)

	tereny cmentarzy
	tereny zabudowy wielorodzinnej
	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej
	tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usług
	tereny zabudowy zagrodowej
	tereny zabudowy zagrodowej oraz tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych
	tereny sportu i rekreacji oraz zabudowy usługowej
	tereny zieleni parkowej oraz zabudowy usługowej
	tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych
	tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów oraz zabudowy usługowej
	tereny zalesień
	tereny urządzeń elektroenergetyki i ciepłownictwa - elektrownia biogazowa
	tereny urządzeń zaopatrzenia w wodę (ujęcie wody)
	drogi wewnętrzne
	granica otuliny Krzczonowskiego Parku Krajobrazowego
	granica strefy bogatego przyrodniczo harmonijnego krajobrazu rolniczego
	granica Obszaru Chronionego Krajobrazu
	zlikwidowany odwiet badawczy "Gorzków-IG1"
	zasieg wielkiej wody o prawdopodobieństwie 1%
	zasieg wielkiej wody o prawdopodobieństwie 0,5%
	stanowiska archeologiczne

	granice zmian studium		MR	teren zabudowy zagrodowej	
	U	teren usług		RU	teren pod urządzenia obsługi rolnictwa
	MU	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami		ZL	teren do zalesienia
	MN	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej		Wsh	teren do przeznaczenia na zbiornik wodny

 1% (raz na 100 lat)

 10% (raz na 10 lat)

Strona 1

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XXIII/183/2021

Rady Gminy Gorzków

z dnia 30 kwietnia 2021 r.

**ROZSTRZYGNIĘCIE O SPOSOBIE ROZPATRZENIA UWAG WNIESIONYCH DO
WYŁOŻONEGO DO PUBLICZNEGO WGLĄDU PROJEKTU ZMIANY STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY
GORZKÓW**

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gorzków wyłożono do publicznego wglądu w terminie od 25 stycznia 2021 r. do 15 lutego 2021 r.

W ustawowym terminie nie wpłynęła żadna uwaga do projektu Studium.

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr XXIII/183/2021

Rady Gminy Gorzków

z dnia 30 kwietnia 2021 r.

Uzasadnienie
wynikające z art. 42 pkt. 2
oraz
PODSUMOWANIE
wynikające z art. 55 ust. 3

ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska

oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

(Dz. U. z 2021 r. poz. 247)

do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków

Zmiana Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Gorzków, w zakresie obszarów, zgodnie z uchwałą o przystąpieniu do zmiany Nr XXXV/206/2018 Rady Gminy Gorzków z dnia 30 lipca 2018 r. Głównym celem zmiany studium była realizacja potrzeb mieszkańców i inwestorów oraz potrzeb gminnych, wynikająca bezpośrednio ze złożonych wniosków.

Granice obszarów zmiany studium, określił załącznik do uchwały intencyjnej. Zmiana studium dotyczy poszczególnych działek ewidencyjnych i stanowi realizację potrzeb mieszkańców gminy.

Zmiana studium została również zaktualizowana w zakresie danych wynikających bezpośrednio z uzyskanych opinii i uzgodnień uzyskanych od organów opiniujących i uzgadniających zmianę studium na danym etapie procedury planistycznej.

Zgodnie z art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dla projektu zmiany studium została przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Ustawa określa tryb, zasady i organy

właściwe do uzgadniania i opiniowania dokumentów planistycznych oraz definiuje strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko.

Sporządzono również prognozę oddziaływania na środowisko. Sporządzający zmianę studium uzgadnia zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania środowisko z ustawowo do tego wskazanymi organami: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska i z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie pismem z dnia 28 sierpnia 2018 r. WSTII.410.47.2018.DB oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Krasnymstawie pismem z dnia 24 sierpnia 2020 r. ONS.NZ.700/18/20. Zakres merytoryczny jest zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy ooś.

W prognozie przedmiotem przeprowadzonej analizy i wynikającej z niej diagnozy były przewidywane przekształcenia środowiska przyrodniczego wynikające z realizacji projektowanej zmiany studium. Stwierdzono, że ustalenia projektu zmiany studium nie naruszają celów ochrony środowiska i nie wpłyną na poszczególne komponenty środowiska, w tym na obszary Natura 2000. Z tego względu rozstrzygnięcia zmiany studium nie wymagały wykonania wariantów alternatywnych. W granicach terenu opracowania zmiany studium nie będą występować oddziaływania znaczące. Dodatkowo zastosowanie ustaleń zmiany studium nie wpłynie znacząco na środowisko w granicach opracowania, ze względu na ograniczony zakres obszarów inwestycyjnych oraz ustanowienie odpowiedniego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej i niskiego wskaźnika intensywności zabudowy. W granicach obszaru objętego zmianą studium nie występują obiekty objęte ochroną na mocy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,

krajobrazy kulturowe, tereny i obiekty kwalifikujące się do ochrony jako dobra kultury współczesnej oraz obszary ochrony archeologicznej. Zatem nie przewiduje się znaczącego, negatywnego wpływu na zabytki. Z uwagi na charakter wprowadzanych zmian oraz odległość od granicy państwa nie przewiduje

się wystąpienia oddziaływań transgranicznych, nie istniały więc przesłanki do przeprowadzenia postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Następnie, zgodnie z prowadzoną procedurą, w celu uzgodnienia i zaopiniowania, przedłożono projekty zmiany studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko właściwym organom, o których mowa w art. 57 i 58 ustawy ooś. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska nie wydał opinii, stąd zaopiniował projekt pozytywnie na podstawie art. 25 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny zaopiniował pozytywnie projekt zmiany studium, pismem z dnia 16 października 2020 r. ONS.NZ.700/25/20.

Na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym art. 11 pkt 5, sporządzający projekt zmiany studium zwrócił się do właściwych organów, celem uzyskania uzgodnień i opinii. Właściwe instytucje wydały pozytywne uzgodnienia i opinie, jedynie Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Lublinie odmówił uzgodnienia projektu zmiany studium. Projekt zmiany studium został przekazany do uzgodnienia 22 września 2020 r. Odmowa uzgodnienia datowana jest 21 października 2020 r. To właśnie w tym czasie dobiegły końca prace nad mapami zagrożenia powodzią, a w związku z tym studia ochrony przeciwpowodziowej straciły swoją ważność, a zasięgi szczególnego zagrożenia powodzią oraz stopień zagrożenia powodzią uległy zmianie. Po otrzymaniu aktualnych materiałów pismem z dnia 8 grudnia 2020 r. projekt zmiany studium został ponownie skierowany do uzgodnień i został uzgodniony pismem znak LU.RPP.610.194m.2020.KT z dnia 5 stycznia 2021 r.

Dodatkowo Starosta Krasnostawski pismem z dnia 19 października 2020 r. AB.6743.2.80.2020.DG-1 wezwał do usunięcia braków formalnych, jednakże na ponowny wniosek nie odpowiedział.

Zgodnie z obowiązkiem udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko projekt zmiany studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został udostępniony do publicznego wglądu. Wyłożenie projektu zmiany studium odbyło się w dniach od 25 stycznia 2021 r. do 15 lutego 2021 r. W czasie trwającego wyłożenia do publicznego wglądu projektu zmiany studium odbyła się dyskusja publiczna dnia 11 lutego 2021 r.

W obowiązującym ustawowo terminie, po wyłożeniu do dnia 9 marca 2021 r. nie wniesiono żadnych uwag, zarówno do projektu zmiany studium, jaki do prognozy oddziaływania na środowisko. Następnie projekt zmiany studium został przekazany Radzie, celem uchwalenia. Rada Gminy uchwaliła zmianę studium w wyniku głosowania na sesji Rady Gminy Gorzków w dniu 30 kwietnia 2021 r.

Uzasadnienie

Niniejsza zmiana Studium stanowi realizację uchwały Nr XXXV/206/2018 Rady Gminy Gorzków z dnia 30 lipca 2018 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Gorzków.

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy

Gorzków dotyczy poszczególnych działek ewidencyjnych, rozproszonych na terenie gminy wzdłuż istniejących systemów komunikacyjnych.

Granice zmiany Studium zostały oznaczone na rysunku w skali 1:10000 „STUDIUM

UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GORZKÓW - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO – PLANSZA PODSTAWOWA – RYSUNEK JEDNOLITY”, zgodnie z oznaczeniami zmiany.

Ustalenia oraz treści wprowadzone niniejszą zmianą Studium są w jednolitej części tekstowej elaboratu wyróżnione kolorem niebieskim.

W zmianie Studium, po dokonaniu diagnozy stanu i analizy uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego, wyróżniono obszary, dla których określono kierunki zagospodarowania przestrzennego. Są to tereny: usług - oznaczone symbolem U, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami - oznaczone symbolem MU, zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej - oznaczone symbolem MN, pod urządzenia obsługi rolnictwa - oznaczone symbolem RU, do przeznaczenia pod zbiornik wodny - oznaczane symbolem Wsh. Naniesiono również aktualny zasięg zagrożenia powodziowego.

Kierunki zagospodarowania ww. obszarów nie naruszają ogólnych zasad kierunków rozwoju i polityki przestrzennej gminy Gorzków, określonych w obowiązującym Studium. Są natomiast uzupełnieniem tego dokumentu w zakresie aktualnych potrzeb rozwoju społeczno – gospodarczego gminy.

Do projektu niniejszej zmiany Studium opracowano prognozę oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, która wskazała potencjalne skutki realizacji projektowanego dokumentu na środowisko.

Projekt przedmiotowej zmiany Studium wraz z niezbędnymi dokumentami planistycznymi został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w tym z: przepisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293), ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283) oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r., nr 118, poz. 1233).

Procedura sporządzania przedmiotowego projektu zmiany Studium, wynikająca z powyższych przepisów prawa została w pełni uwzględniona a terminy dotrzymane. Projekt zmiany Studium uzyskał wszystkie niezbędne, wymagane prawem opinie i uzgodnienia formalne.

W toku procedury niniejszej zmiany Studium do wyłożonego projektu w wyznaczonym terminie żadne osoby prawne i fizyczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej nie wniosły uwag dotyczących projektu zmiany Studium, w związku z czym przedkłada się Radzie Gminy do uchwalenia projekt Studium bez listy nieuwzględnionych uwag, o której mowa w art. 11 pkt 9 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Materiały planistyczne sporządzone na potrzeby niniejszej zmiany Studium na podstawie przepisów odrębnych oraz dokumentacja prac planistycznych związanych ze sporządzeniem zmiany Studium, są zgromadzone stosownie do wymagań obowiązujących w tym zakresie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.